Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (treće prošireno vijeće)

od 1. lipnja 2022.*

„Ekonomska i monetarna unija – Bankovna unija – Jedinstveni mehanizam za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava (SRM) – Sanacijski postupak koji se primjenjuje u slučaju propasti ili vjerojatne propasti subjekta – Sanacijski program za društvo Banco Popular Español koji je donio SRB – Pravo na saslušanje – Obveza obrazlaganja – Članci 18. i 20. Uredbe (EU) br. 806/2014 – Izvanugovorna odgovornost”

U predmetu T-523/17,

Eleveté Invest Group, SL, sa sjedištem u Madridu (Španjolska), i drugi tužitelji čija su imena navedena u prilogu[1], koje zastupaju B. Cremades Roman, J. López Useros, S. Cajal Martín i P. Marrodán Lázaro, odvjetnici,

tužitelji,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju L. Flynn i A. Steiblytė, u svojstvu agenata, uz asistenciju J. Rivasa Andrésa, odvjetnika,

i

Jedinstvenog sanacijskog odbora (SRB), koji zastupaju J. King i M. Fernández Rupérez, u svojstvu agenata, uz asistenciju B. Meyringa, S. Schela, F. Fernándeza de Trocóniza Roblesa, T. Klupscha i S. Ianca, odvjetnikâ,

tuženikâ,

koje podupiru

Kraljevina Španjolska, koju zastupaju J. Rodríguez de la Rúa Puig i L. Aguilera Ruiz, u svojstvu agenata,

i

Banco Santander, SA, sa sjedištem u Santanderu (Španjolska), koji zastupaju J. Rodríguez Cárcamo, A. M. Rodríguez Conde, D. Sarmiento Ramírez-Escudero i J. Remón Peñalver, odvjetnici,

* Jezik postupka: španjolski

[1] Popis drugih tužitelja priložen je samo verziji koja je dostavljena strankama.

intervenijenti,

povodom, kao prvo, zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a kojim se traži poništenje Odluke SRB/EES/2017/08 izvršne sjednice SRB-a od 7. lipnja 2017. o donošenju sanacijskog programa za društvo Banco Popular Español S. A. i Odluke Komisije (EU) 2017/1246 od 7. lipnja 2017. o potvrđivanju sanacijskog programa za društvo Banco Popular Español S. A. (SL 2017., L 178, str. 268. i ispravak SL 2017., L 320, str. 31.), kao drugo, zahtjeva na temelju članka 268. UFEU-a kojim se traži naknada štete koju su tužitelji navodno pretrpjeli nakon tih odluka i, kao treće, zahtjeva kojim se traži da se utvrdi ništavost privremenog vrednovanja i isplati naknada,

OPĆI SUD (treće prošireno vijeće),

u sastavu: M. van der Woude, predsjednik, M. Jaeger, V. Kreuschitz, G. De Baere (izvjestitelj) i G. Steinfatt, suci,

tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 16. lipnja 2021.,

donosi sljedeću

Presudu

I. Pravni okvir

1 Nakon financijske krize 2008. donesena je odluka da se uspostavi bankovna unija unutar Europske unije, na temelju sveobuhvatnih i detaljnih jedinstvenih pravila za financijske usluge na unutarnjem tržištu kao cjelini, koja bi se sastojala od jedinstvenog nadzornog mehanizma i novih okvira za osiguranje depozita i sanaciju banaka.

2 Prvi korak prema bankovnoj uniji činila je uspostava jedinstvenog nadzornog mehanizma (SSM) Uredbom Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL 2013., L 287, str. 63.). U skladu s uvodnom izjavom 12. te uredbe SSM bi trebao osigurati da se politika Unije koja se odnosi na bonitetni nadzor kreditnih institucija provodi na dosljedan i učinkovit način, da se jedinstvena pravila za financijske usluge primjenjuju na jednak način na sve kreditne institucije u svim relevantnim državama članicama i da se nad tim kreditnim institucijama provodi nadzor najviše kvalitete, bez drugih razmatranja koja nisu bonitetnog karaktera. U tu se svrhu Uredbom br. 1024/2013 Europskoj središnjoj banci (ESB) dodjeljuju posebne zadaće koje se odnose na politike bonitetnog nadzora kreditnih institucija s ciljem unapređenja sigurnosti i pouzdanosti kreditnih institucija te stabilnosti financijskog sustava unutar Unije i u svakoj državi članici.

3 Nakon toga je donesena Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ,

2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2014., L 173, str. 190. i ispravak SL 2015., L 216, str. 9.). U njezinoj se uvodnoj izjavi 1. navodi sljedeće:

„Financijska kriza pokazala je da na razini Unije postoji značajan nedostatak odgovarajućih instrumenata za djelotvorno rješavanje problema nezdravih ili propadajućih kreditnih institucija i investicijskih društava […]. Takvi su instrumenti posebno potrebni da bi se spriječila insolventnost ili, kada insolventnost nastupi, da bi se smanjile negativne posljedice tako da se očuvaju funkcije predmetne institucije važne za sustav. Tijekom krize ti su izazovi bili bitan čimbenik koji je prisilio države članice na spašavanje institucija novcem poreznih obveznika. Cilj je vjerodostojnog okvira za oporavak i sanaciju u najvećoj mogućoj mjeri izbjeći potrebu za takvim djelovanjem.”

4 Cilj je Direktive 2014/59 uspostaviti zajednička pravila o minimalnom usklađivanju nacionalnih odredbi kojima se uređuje sanacija banaka u Uniji te se njome predviđa suradnja među sanacijskim tijelima u slučaju propadanja prekograničnih banaka. U tom se pogledu Direktivom 2014/59, među ostalim, predviđa, u njezinu članku 3. stavku 1., da svaka država članica imenuje jedno ili, iznimno, više sanacijskih tijela koja su ovlaštena primjenjivati instrumente sanacije i izvršavati sanacijske ovlasti.

5 Međutim, s obzirom na to da, s jedne strane, Direktiva 2014/59 ne vodi centralizaciji donošenja odluka na području sanacije, da se njome uglavnom predviđaju zajednički sanacijski instrumenti i ovlasti dostupni nacionalnim tijelima svake države članice i da se njome ostavlja sloboda nacionalnim tijelima u pogledu primjene instrumenata i nacionalnih financijskih aranžmana za potporu postupcima sanacije te s obzirom na to da se, s druge strane, tom direktivom ne sprječava u potpunosti donošenje odvojenih i potencijalno nedosljednih odluka država članica u pogledu sanacije prekograničnih grupa, donesena je odluka o uspostavi jedinstvenog sanacijskog mehanizma (SRM).

6 Stoga je drugi korak prema bankovnoj uniji činilo donošenje Uredbe (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL 2014., L 225, str. 1. i ispravak SL 2015., L 101, str. 62.).

7 U uvodnoj izjavi 12. Uredbe br. 806/2014 navodi se:

„Osiguranje djelotvornih odluka o sanaciji banaka koje propadaju unutar Unije, uključujući odluke o primjeni sredstava prikupljenih na razini Unije, nužno je za konačnu uspostavu unutarnjeg tržišta u području financijskih usluga. Na unutarnjem tržištu propast banaka u jednoj državi članici može utjecati na stabilnost financijskih tržišta cijele Unije. Osiguranje djelotvornih i ujednačenih propisa o sanaciji i jednakih uvjeta financiranja sanacije u svim državama članicama, kao sredstvo osiguranja jednakih uvjeta tržišnog natjecanja i poboljšanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, u najvećem su interesu ne samo država članica u kojima banke posluju nego i svih drugih država članica. Bankarski sustavi na unutarnjem tržištu snažno su međusobno povezani, bankarske grupe su međunarodne, a banke imaju velik udio strane imovine. U nedostatku jedinstvenog sanacijskog mehanizma, krize institucija u državama članicama uključenima u jedinstveni nadzorni mehanizam imale bi jači negativni sistemski učinak i na države članice nesudionice. Uspostavom jedinstvenog sanacijskog mehanizma osigurat će se neutralni pristup pri postupanju s bankama koje propadaju te će se stoga povećati stabilnost

institucija država članica sudionica i spriječiti ‚prelijevanje' krize na neuključene države članice, čime će se olakšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta u cijelosti. Mehanizmi za suradnju u vezi s institucijama s poslovnim nastanom u državama članicama sudionicama i nesudionicama trebali bi biti jasni, te niti jedna država članica ili skupina država članica ne bi smjela biti izložena izravnoj ili neizravnoj diskriminaciji kao mjesto pružanja financijskih usluga."

8 Cilj je Uredbe br. 806/2014, u skladu s njezinim člankom 1. prvim stavkom, utvrditi jedinstvena pravila i jedinstven postupak sanacije subjekata iz članka 2. s poslovnim nastanom u državama članicama sudionicama, odnosno banaka čije je domaće nadzorno tijelo ESB ili nadležno nacionalno tijelo u državama članicama čija je valuta euro ili u državama članicama čija valuta nije euro, koje su uspostavile blisku suradnju u skladu s člankom 7. Uredbe br. 1024/2013 (vidjeti uvodnu izjavu 15. Uredbe br. 806/2014).

9 Člankom 1. drugim stavkom Uredbe br. 806/2014 predviđa se da ta jedinstvena pravila i jedinstveni postupak primjenjuje Jedinstveni sanacijski odbor (SRB) osnovan prema članku 42. te uredbe zajedno s Vijećem Europske unije i Europskom komisijom, i sanacijskim nacionalnim tijelima unutar okvira jedinstvenog sanacijskog mehanizma utvrđenog tom uredbom. Predviđa se i da se jedinstveni sanacijski mehanizam podupire jedinstvenim fondom za sanaciju (SRF).

10 U skladu s člankom 16. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014, SRB odlučuje o sanacijskim mjerama koje se odnose na financijsku instituciju s poslovnim nastanom u državi članici sudionici ako su zadovoljena tri uvjeta predviđena u članku 18. stavku 1. te uredbe.

11 Prvi uvjet zahtijeva da subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti. Procjenu tog uvjeta provodi ESB nakon savjetovanja sa SRB-om ili sam SRB, a smatra se da je ispunjen ako se subjekt nalazi u jednoj ili više situacija navedenih u članku 18. stavku 4. Uredbe br. 806/2014.

12 Drugi uvjet pretpostavlja da nije razumno očekivati da bi druge alternativne mjere privatnog sektora ili nadzorne mjere spriječile propadanje subjekta u razumnom vremenskom razdoblju.

13 Treći uvjet podrazumijeva da je mjera sanacije u javnom interesu, odnosno da je potrebna da se postigne jedan ili više ciljeva sanacije ako se likvidacijom subjekta redovnim postupkom u slučaju insolventnosti ne bi postigli ti ciljevi sanacije u jednakoj mjeri.

14 U članku 14. Uredbe br. 806/2014 ciljevi sanacije definiraju se na sljedeći način: osigurati kontinuitet temeljnih funkcija; izbjeći velike štetne učinke na financijsku stabilnost, posebno sprječavanjem širenja; štititi javna sredstva tako da se na minimum smanji oslanjanje na izvanrednu javnu financijsku potporu; štititi deponente i ulagatelje te štititi sredstva i imovinu klijenata.

15 Člankom 20. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014 predviđa se da, prije odluke o provedbi sanacijske mjere ili izvršavanju ovlasti za otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, SRB omogućuje da pravično, oprezno i realistično vrednovanje imovine i obveza dotičnog subjekta provede osoba koja je neovisna u odnosu na bilo koje tijelo javne vlasti, uključujući SRB i nacionalna sanacijska tijela te na dotični subjekt.

16 U skladu s člankom 20. stavkom 15. Uredbe br. 806/2014 vrednovanje je sastavni dio odluke o primjeni sanacijskog instrumenta ili izvršavanju sanacijske ovlasti ili odluke o izvršavanju ovlasti za otpis ili konverziju instrumenata kapitala.

17 Ako su ispunjeni uvjeti predviđeni u članku 18. stavku 1. Uredbe br. 806/2014, SRB pokreće postupak usvajanja sanacijskog programa.

18 Kada djeluju u okviru sanacijskog postupka, SRB, Vijeće i Komisija trebaju osigurati da se sanacijska mjera donosi u skladu s određenim načelima navedenima u članku 15. Uredbe br. 806/2014, među kojim su načelo da dioničari institucije u sanaciji snose prve gubitke te načelo da ni jedan vjerovnik ne trpi veće gubitke od onih koje bi pretrpio da se subjekt na koji se odnosi sanacijska mjera likvidirao redovnim postupkom u slučaju insolventnosti.

19 SRB u sanacijskom programu odlučuje o primjeni sanacijskih instrumenata. U članku 22. stavku 2. Uredbe br. 806/2014 navode se različiti dostupni sanacijski instrumenti, odnosno prodaja poduzeća, prijelazna institucija, odvajanje imovine i *bail-in*.

20 SRB u sanacijskom programu može izvršavati i ovlast za otpis ili konverziju instrumenata kapitala predmetnog subjekta, pod uvjetima predviđenima u članku 21. Uredbe br. 806/2014. U skladu s člankom 19. Uredbe br. 806/2014 sanacijska mjera može uključivati i dodjelu državne potpore ili korištenje SRF-a.

21 U skladu s člankom 18. stavkom 7. Uredbe br. 806/2014, odmah nakon usvajanja sanacijskog programa SRB ga dostavlja Komisiji. Nakon što SRB dostavi sanacijski program, Komisija ga u roku od 24 sata potvrđuje ili ulaže prigovor u odnosu na njegove diskrecijske aspekte u slučajevima koji nisu obuhvaćeni trećim podstavkom, odnosno poštovanje kriterija javnog interesa ili materijalnu promjenu iznosa sredstava iz SRF-a. Što se tiče potonjih diskrecijskih aspekata, nakon što SRB dostavi sanacijski program, Komisija u roku od 12 sati može Vijeću predložiti da uloži prigovor na sanacijski program koji je SRB donio jer ne zadovoljava kriterij javnog interesa ili da potvrdi ili uloži prigovor na materijalnu promjenu iznosa sredstava iz SRF-a predviđenu sanacijskim programom koji je SRB donio. Sanacijski program može stupiti na snagu samo ako ni Vijeće ni Komisija ne ulože nikakav prigovor u roku od 24 sata nakon što ga SRB dostavi.

22 U članku 18. stavku 9. Uredbe br. 806/2014 navodi se da SRB osigurava da relevantna nacionalna sanacijska tijela poduzimaju potrebne sanacijske mjere kako bi se proveo sanacijski program. Potonja tijela obavještavaju se o sanacijskom programu i njime se daju upute tim tijelima da poduzmu sve potrebne mjere kako bi se provela SRB-ova odluka u skladu s člankom 29. te uredbe tako da izvršavaju sanacijske ovlasti.

23 Nakon donošenja sanacijske mjere SRB u skladu s člankom 20. stavkom 16. Uredbe br. 806/2014 osigurava da vrednovanje provodi neovisna osoba kako bi se procijenilo bi li se s dioničarima i vjerovnicima bolje postupalo da je nad institucijom u sanaciji proveden redovni postupak u slučaju insolventnosti. To vrednovanje može u skladu s člankom 76. stavkom 1. točkom (e) Uredbe br. 806/2014 dovesti do plaćanja odštete dioničarima ili vjerovnicima ako su u okviru sanacije pretrpjeli veće gubitke nego što bi ih inače pretrpjeli likvidacijom u okviru redovnog postupka u slučaju insolventnosti.

II. Okolnosti spora i činjenice koje su nastale nakon podnošenja tužbe

24 Tužitelji, Eleveté Invest Group, SL i 19 drugih fizičkih i pravnih osoba čija se imena navode u prilogu bili su dioničari i imatelji instrumenata dodatnog osnovnog kapitala i instrumenata dopunskog kapitala društva Banco Popular Español, SA (u daljnjem tekstu: društvo Banco Popular) prije nego što se za njega donio sanacijski program.

A. Situacija društva Banco Popular prije donošenja sanacijskog programa

25 Grupa Banco Popular, u kojoj je društvo Banco Popular bilo društvo majka, bila je na dan sanacije šesta po veličini španjolska bankovna grupa.

26 Banco Popular je 2016. povećao kapital za 2,5 milijardi eura.

27 SRB je na izvršnoj sjednici 5. prosinca 2016. donio plan sanacije grupe Banco Popular (u daljnjem tekstu: sanacijski plan iz 2016.). Sanacijski instrument kojem se dala prednost u sanacijskom planu iz 2016. bio je *bail-in* instrument predviđen člankom 27. Uredbe br. 806/2014.

28 Banco Popular objavio je 3. veljače 2017. svoje godišnje izvješće za 2016., u kojem je najavio potrebu za izvanrednim rezervacijama u iznosu od 5,7 milijardi eura, što je dovelo do konsolidiranog gubitka od 3,485 milijardi eura, kao i imenovanja novog predsjednika.

29 DBRS Ratings Limited (DBRS) (koji je postao DBRS Morningstar) snizio je 10. veljače 2017. rejting društva Banco Popular, s negativnim izgledima, s obzirom na oslabljeno stanje kapitala tog društva nakon neto gubitka većeg od onog predviđenog u godišnjem izvješću, koji je naveden u točki 28. ove presude, kao i nastojanja društva Banco Popular da smanji svoje i dalje velike zalihe neprihodonosne imovine.

30 Banco Popular objavio je 3. travnja 2017. rezultate unutarnjih revizija u kojima se navodi da će možda biti potrebno ispraviti godišnje izvješće za 2016. Te su prilagodbe izvršene u financijskom izvještaju društva Banco Popular za prvo tromjesečje 2017.

31 Na glavnoj skupštini dioničara društva Banco Popular održanoj 10. travnja 2017. predsjednik upravnog odbora najavio je da banka namjerava provesti povećanje kapitala ili korporativnu transakciju zbog situacije grupe u pogledu regulatornog kapitala i njezine razine neprihodonosne imovine. Glavni izvršni direktor društva Banco Popular smijenjen je manje od jedne godine nakon što je stupio na dužnost.

32 Nakon najave od 3. travnja 2017. da je potrebno prilagoditi financijske rezultate za 2016., DBRS je 6. travnja snizio rejting društva Banco Popular i zadržao negativne izglede. Rejting društva Banco Popular s negativnim izgledima snizili su i Standard & Poor's 7. travnja te Moody's Investors service (u daljnjem tekstu: Moody's) 21. travnja 2017.

33 Banco Popular je u travnju 2017. pokrenuo postupak privatne prodaje kako bi se to društvo prodalo snažnom konkurentu i time obnovio njegov financijski položaj. Krajnji datum do kojeg su eventualni kupci zainteresirani za kupnju društva Banco Popular trebali podnijeti svoje ponude bio je utvrđen na 10. lipnja 2017., a zatim odgođen na kraj lipnja 2017.

34 Banco Popular predstavio je 5. svibnja 2017. svoj financijski izvještaj za prvo tromjesečje 2017. i najavio gubitke u iznosu od 137 milijuna eura.

35 Zahtjev za likvidnosnu pokrivenost (*Liquidity Coverage Requirement*) društva Banco Popular 12. svibnja 2017. pao je ispod minimalnog praga od 80 % utvrđenog člankom 460. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL 2013., L 176, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 13., str. 3. i ispravak SL 2017., L 20, str. 2.).

36 Dopisom od 16. svibnja 2017. društvo Banco Santander, SA obavijestilo je društvo Banco Popular da ne može podnijeti obvezujuću ponudu u okviru postupka privatne prodaje.

37 Banco Popular je 16. svibnja 2017. u obavijesti o relevantnoj činjenici Comisiónu nacional del mercado de valores (CNMV, Nacionalna komisija za tržište vrijednosnih papira, Španjolska) naveo da su potencijalni kupci izrazili svoj interes u postupku privatne prodaje, ali nije zaprimio nijednu obvezujuću ponudu.

38 Agencija FITCH snizila je 19. svibnja 2017. dugoročni rejting društva Banco Popular.

39 SRB-ova predsjednica Elke König dala je 23. svibnja 2017. intervju za televizijski kanal Bloomberg, u kojem su joj postavljena pitanja, među ostalim, o situaciji društva Banco Popular.

40 Tijekom svibnja 2017. o poteškoćama društva Banco Popular izvještavalo se u brojnim novinskim člancima. Primjerice, valja navesti članak od 11. svibnja 2017. objavljen na internetskoj stranici *elconfidencial.com*, naslovljen „Saracho nalaže JP Morganu i Lazardu da hitno prodaju Popular zbog rizika od stečaja” (*Saracho encarga la venta urgente del Popular a JP Morgan y Lazard por riesgo de quiebra*). U tom se članku navodi da je predsjednik banke društvima JP Morgan i Lazard povjerio da organiziraju hitnu prodaju banke zbog rizika od stečaja jer je došlo do masovnog povlačenja depozita pojedinaca i institucionalnih klijenata i da je smatrao da je kompletna i hitna prodaja cijele grupe jedini način da se osigura održivost banke. U članku se navodi da je, „s obzirom na postojan odljev depozita i zatvaranje vanjskih izvora financiranja banka suočena s ozbiljnim rizikom od stečaja i da je [njezin predsjednik] stoga bio prisiljen poduzeti najdrastičniju mjeru te se postupno suzdržavati od prodaje imovine kako bi poboljšao stopu regulatornog kapitala i ispunio zahtjeve ESB-a”.

41 U članku objavljenom 15. svibnja 2017. na internetskoj stranici *elconfidencial.com*, naslovljenom „ESB istražuje Banco Popular tijekom dva mjeseca u jeku postupka prodaje” (*El BCE inspecciona a Banco Popular durante dos meses en pleno proceso de venta*), navodi se da je plan prodaje društva Banco Popular koji provodi njegov predsjednik donesen nakon ESB-ove inspekcije koja je potvrdila manjak rezervacija. Prema tom članku, istražitelji ESB-a zaključili su da su poteškoće društva Banco Popular povezane s manjkom rezervacija za pokriće njegove izloženosti na tržištu nekretnina i da je potrebno izbjeći povremene odljeve depozita. Ti su istražitelji izrazili i nezadovoljstvo u pogledu podnošenja financijskih izvještaja za 2016.

42 Agencija Reuters objavila je 31. svibnja 2017. članak naslovljen „Unija je bila upozorena na rizik od sanacije društva Banco Popular” (*La UE, advertida de riesgo de una resolución ordenada en Banco Popular*). U tom se članku osobito navodi da je, prema riječima visokog dužnosnika Unije koji je ostao anoniman, jedno od glavnih tijela za nadzor banaka u Europi upozorilo dužnosnike Unije da bi mogla biti potrebna sanacija društva Banco Popular ako ne uspije pronaći kupca. Prema tom članku, taj je dužnosnik naveo i da je SRB-ova predsjednica nedavno izdala „rano upozorenje” i izjavila da SRB s posebnom pozornošću prati postupak (društva Banco Popular) radi moguće intervencije.

43 SRB je istog dana objavio priopćenje za medije u kojem se osporavao sadržaj tog članka.

44 Prvih dana u lipnju 2017. Banco Popular morao se suočiti s masovnim povlačenjem novčanih sredstava.

45 Banco Popular je 5. lipnja 2017. ujutro Bancu de España (Banka Španjolske) podnio prvi zahtjev za hitnu likvidnosnu pomoć, a poslijepodne i drugi, koji je sadržavao povećanje traženog iznosa zbog značajnog kretanja likvidnosti. Na temelju zahtjeva Banke Španjolske i nakon ESB-ove procjene od istog dana u pogledu zahtjeva za hitnu likvidnosnu pomoć društva Banco Popular, upravno vijeće ESB-a nije uložilo prigovor na hitnu likvidnosnu pomoć za društvo Banco Popular za razdoblje do 8. lipnja 2017. Banco Popular primio je dio te hitne likvidnosne pomoći, nakon čega je Banka Španjolske navela da mu ne može pružiti dodatnu hitnu likvidnosnu pomoć.

46 DBRS i Moody's snizili su 6. lipnja 2017. rejting društva Banco Popular.

B. Druge činjenice koje su nastale prije donošenja sanacijskog programa

47 SRB je 23. svibnja 2017. povjerio Deloitteu da u svojstvu neovisnog stručnjaka provede vrednovanje društva Banco Popular na temelju članka 20. Uredbe br. 806/2014.

48 SRB je 24. svibnja 2017. od društva Banco Popular, na temelju članka 34. Uredbe br. 806/2014, zatražio informacije potrebne za provedbu njegova vrednovanja. Od društva Banco Popular također je 2. lipnja 2017. zatražio da pruži informacije o postupku privatne prodaje i da omogući pristup sigurnoj virtualnoj sobi s podacima koju je potonje društvo uspostavilo u okviru tog postupka.

49 SRB je na izvršnoj sjednici 3. lipnja 2017. donio Odluku SRB/EES/2017/06, upućenu Fondu de Reestructuración Ordenada Bancaria (FROB, Fond za uredno restrukturiranje banaka, Španjolska), o prodaji društva Banco Popular. SRB je odobrio FROB-u trenutno pokretanje postupka prodaje društva Banco Popular te mu je naveo zahtjeve u pogledu prodaje u skladu s člankom 39. Direktive 2014/59. SRB je osobito naveo da FROB treba kontaktirati pet potencijalnih kupaca kojima je upućen poziv na podnošenje ponude u okviru postupka privatne prodaje.

50 Od pet potencijalnih kupaca dva su odlučila da neće sudjelovati u postupku prodaje, dok je jednog ESB isključio zbog bonitetnih razloga.

51 Banco Santander i Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, SA (BBVA), dva potencijalna kupca koja su odlučila sudjelovati u postupku prodaje, potpisali su 4. lipnja 2017. sporazum o povjerljivosti podataka te su 5. lipnja 2017. dobili pristup virtualnoj sobi s podacima.

52 SRB je 5. lipnja 2017. donio prvo vrednovanje (u daljnjem tekstu: vrednovanje 1) u skladu s člankom 20. stavkom 5. točkom (a) Uredbe br. 806/2014, a njegova je svrha bila pružanje informacija koje bi omogućile da se utvrdi jesu li ispunjeni uvjeti za pokretanje sanacijskog postupka, kako su definirani člankom 18. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014.

53 ESB je 6. lipnja 2017. nakon savjetovanja sa SRB-om proveo procjenu o propasti ili vjerojatnoj propasti društva Banco Popular, u skladu s člankom 18. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe br. 806/2014.

54 ESB je u toj procjeni naveo da se tijekom posljednjih mjeseci likvidnost društva Banco Popular znatno pogoršala, ponajprije zbog velikog iscrpljivanja njegove baze depozita. Banco Popular bio je suočen sa znatnim likvidnosnim odljevima u svim kategorijama klijenata. ESB je naveo događaje koji su doveli do problema povezanih s likvidnošću s kojima se društvo Banco Popular moralo suočiti.

55 U tom je pogledu naveo da je Banco Popular u veljači 2017. prilikom podnošenja godišnjih financijskih izvještaja objavio potrebu za izvanrednim rezervacijama u iznosu od 5,7 milijardi eura, što je dovelo do gubitka od 3,485 milijardi eura u 2016., kao i zamjenu svojeg dugoročnog predsjednika, koji je proveo reviziju strategije banke. Zbog najave dodatnih rezervacija i gubitaka na kraju financijske godine DBRS je 10. veljače 2017. snizio rejting društva Banco Popular te je ona izazvala ozbiljnu zabrinutost kod klijenata društva Banco Popular, koja se odrazila u znatnom i neočekivanom povlačenju depozita te u povećanom broju posjeta klijenata podružnicama banke.

56 ESB je naveo i da je drugi val povlačenja depozita prouzročila *ad hoc* javna izjava društva Banco Popular od 3. travnja 2017. u kojoj su objavljeni rezultati nekoliko unutarnjih revizija koje su mogle znatno utjecati na financijske izvještaje institucije, kao i potvrda da će glavni izvršni direktor institucije biti smijenjen manje od jedne godine nakon stupanja na dužnost. ESB je istaknuo da su taj val povlačenja depozita također izazvali:

– snižavanje rejtinga društva Banco Popular koje je izvršio Standard & Poor's 7. travnja 2017.;

– najava društva Banco Popular od 10. travnja 2017. da neće isplaćivati dividende i da bi moglo biti potrebno povećanje kapitala ili korporativna transakcija zbog napete situacije u pogledu regulatornog kapitala i potrebnog usklađivanja pokrića za neprihodonosnu imovinu s usporedivim institucijama;

– snižavanje rejtinga društva Banco Popular koje je izvršio Moody's 21. travnja 2017.;

– otkrivanje rezultata za prvo tromjesečje 2017., koji su bili lošiji nego što je predviđeno;

– negativna i stalna medijska pokrivenost, kao što su članci od 11. i 15. svibnja 2017., navedeni u točkama 40. i 41. ove presude, u kojima se navodi da je predsjednik društva Banco Popular naložio hitnu prodaju banke zbog neposrednog rizika od stečaja ili manjka likvidnosti i da se banka mora suočiti s velikom dodatnom potrebom za rezervacijama koja je utvrđena kao rezultat izravnog nadzora nadzornog tijela.

57 ESB je utvrdio i da su osobito relevantni bili depoziti koji su izgubljeni od 31. svibnja 2017., nakon što je u medijima otkrivena činjenica da bi banka mogla biti likvidirana ako postupak prodaje koji je u tijeku ne bude uspješan u vrlo kratkom roku.

58 Usto, ESB je istaknuo da, iako je društvo Banco Popular tijekom prethodnih tjedana razvilo različite mjere kojima se stvara dodatna likvidnost te ih je počelo provoditi, opseg ostvarenih i očekivanih priljeva nije bio dovoljan da se nadoknadi iscrpljivanje likvidnosne pozicije društva Banco Popular na dan procjene. Naveo je i da, čak i uz upotrebu hitne likvidnosne pomoći u pogledu koje upravno vijeće ESB-a nije uložilo prigovor 5. lipnja 2017., likvidnost na taj dan nije bila dovoljna da zajamči sposobnost društva Banco Popular da ispuni svoje obveze najkasnije do 7. lipnja 2017.

59 ESB je smatrao da mjere koje je Banco Popular već donio nisu bile dovoljno učinkovite da se promijeni trend pogoršanja njegove likvidnosti. Istaknuo je da je Banco Popular, kao alternativnu mjeru za jamčenje sposobnosti da ispuni svoje obveze po njihovu dospijeću, pokušao provesti korporativnu transakciju, odnosno prodaju snažnijem konkurentu. Međutim, ESB je smatrao da, s obzirom na pogoršanje likvidnosti društva Banco Popular, nepostojanje dokaza o njegovoj sposobnosti da u bliskoj budućnosti promijeni taj trend u pogledu likvidnosti i činjenicu da pregovori do tada nisu doveli do pozitivnog rezultata, potvrda takve privatne transakcije nije bila izgledna u roku koji bi društvu Banco Popular omogućio da podmiri svoje dugove ili druge obveze po njihovu dospijeću.

60 ESB je utvrdio da istodobno nisu postojale dostupne nadzorne mjere ili mjere rane intervencije koje bi omogućile neposrednu obnovu likvidnosti društva Banco Popular te mu osigurale dovoljno vremena da provede korporativnu transakciju ili neko drugo rješenje. Mjerama koje su ESB-u bile na raspolaganju kao nadležnom tijelu na temelju prenošenja u nacionalno zakonodavstvo članka 104. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL 2013., L 176, str. 338.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 14., str. 105. i ispravak SL 2017., L 20, str. 1.) i članaka 27. do 29. Direktive 2014/59 ili članka 16. Uredbe br. 1024/2013 društvu Banco Popular nije se moglo osigurati da podmiri svoje dugove ili druge obveze po njihovu dospijeću s obzirom na opseg i brzinu zabilježenog pogoršanja likvidnosti.

61 Zaključno, ESB je smatrao, uzimajući u obzir osobito prekomjerne odljeve depozita, brzinu kojom je banka izgubila likvidnost i njezinu nesposobnost da ostvari likvidnost na drugi način, da postoje objektivni elementi koji upućuju na to da Banco Popular u bliskoj budućnosti vjerojatno neće moći podmiriti svoje dugove ili druge obveze po njihovu dospijeću. ESB je zaključio da se smatra da Banco Popular propada ili je, u svakom slučaju, vjerojatno da će propasti u bliskoj budućnosti, u skladu s člankom 18. stavkom 1. točkom (a) i člankom 18. stavkom 4. točkom (c) Uredbe br. 806/2014.

62 Upravni odbor društva Banco Popular 6. lipnja 2017. obavijestio je ESB da je došao do zaključka da je vjerojatno da će banka propasti.

63 FROB je istog dana donio dopis s informacijama o postupku prodaje (u daljnjem tekstu: dopis o postupku) u kojem je rok za podnošenje ponuda utvrđen na 6. lipnja 2017. do ponoći.

64 BBVA, jedan od dvaju potencijalnih kupaca društva Banco Popular, tog je istog dana obavijestio FROB da neće podnijeti ponudu.

65 Deloitte je, također 6. lipnja 2017., SRB-u dostavio drugo vrednovanje (u daljnjem tekstu: vrednovanje 2), izrađeno u skladu s člankom 20. stavkom 10. Uredbe br. 806/2014. Cilj vrednovanja 2 bio je procijeniti vrijednost imovine i obveza društva Banco Popular, dati procjenu postupanja prema dioničarima i vjerovnicima u slučaju da je društvo Banco Popular predmet uobičajenog postupka nesolventnosti, kao i pružiti informacije koje omogućuju donošenje odluke o dionicama i vlasničkim instrumentima koje treba prenijeti i koje SRB-u omogućuju određivanje komercijalnih uvjeta za potrebe instrumenta prodaje poslovanja. U tom je vrednovanju, među ostalim, ekonomska vrijednost društva Banco Popular procijenjena na 1,3 milijarde eura u najboljem slučaju, na minus 8,2 milijarde eura u najgorem slučaju i na minus 2 milijarde eura prema najboljoj procjeni.

66 Banco Santander podnio je 7. lipnja 2017. obvezujuću ponudu.

67 Dopisom od 7. lipnja 2017. FROB je obavijestio SRB da je Banco Santander podnio ponudu 7. lipnja u 3:12 i da cijena koju je Banco Santander ponudio za prodaju dionica društva Banco Popular iznosi jedan euro. FROB je naveo da je njegov upravni odbor utvrdio da je Banco Santander uspješni ponuditelj u natjecateljskom postupku prodaje društva Banco Popular i da je SRB-u odlučio predložiti da se društvo Banco Santander odredi kao kupac u SRB-ovoj odluci o donošenju sanacijskog programa za društvo Banco Popular.

C. Sanacijski program za društvo Banco Popular od 7. lipnja 2017.

68 SRB je na izvršnoj sjednici 7. lipnja 2017. donio Odluku SRB/EES/2017/08 o sanacijskom programu za Banco Popular (u daljnjem tekstu: sanacijski program) na temelju Uredbe br. 806/2014.

69 SRB je, u skladu s člankom 1. sanacijskog programa, s obzirom na to da su uvjeti predviđeni člankom 18. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014 bili ispunjeni, odlučio podvrgnuti društvo Banco Popular sanacijskom postupku počevši od dana sanacije.

70 Tako je SRB smatrao, kao prvo, da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti, kao drugo, da se nijednom alternativnom mjerom ne bi moglo spriječiti propadanje društva Banco Popular u razumnom roku i, kao treće, da je sanacijska mjera u obliku instrumenta prodaje poslovanja društva Banco Popular nužna radi javnog interesa. SRB je u tom pogledu naveo da je sanacija nužna i proporcionalna ostvarivanju dvaju ciljeva iz članka 14. stavka 2. Uredbe br. 806/2014, odnosno osiguranju kontinuiteta temeljnih funkcija banke i izbjegavanju velikih štetnih učinaka na financijsku stabilnost.

71 U članku 5.1. sanacijskog programa SRB je odlučio sljedeće:

„Sanacijski instrument koji će se primijeniti na Banco Popular sastojat će se od prodaje poslovanja na temelju članka 24. Uredbe br. 806/2014 prijenosom dionica kupcu. Otpis i konverzija instrumenata kapitala izvršit će se odmah, prije primjene instrumenta prodaje poslovanja.”

72 Članak 6. sanacijskog programa odnosi se na otpis instrumenata kapitala i instrument prodaje poslovanja. U članku 6.1. SRB je naveo mjere koje je donio u skladu sa svojom ovlasti otpisa predviđenom člankom 21. Uredbe br. 806/2014.

73 Tako je SRB u članku 6.1. sanacijskog programa odlučio:

– najprije, otpisati nominalni iznos temeljnog kapitala društva Banco Popular u visini od 2 098 429 046 eura, što je dovelo do poništenja svih dionica tog društva;

– zatim, konvertirati cjelokupnu glavnicu instrumenata dodatnog osnovnog kapitala koje je izdalo društvo Banco Popular i koji su bili u optjecaju na datum donošenja odluke o sanacijskom programu u nove dionice koje izdaje društvo Banco Popular, odnosno „nove dionice I”;

– zatim, otpisati na nulu nominalnu vrijednost „novih dionica I”, što je dovelo do poništenja svih „novih dionica I”;

– naposljetku, konvertirati cjelokupnu glavnicu instrumenata dopunskog kapitala koje je izdalo društvo Banco Popular i koji su bili u optjecaju na datum donošenja odluke o sanaciji u nove dionice koje izdaje društvo Banco Popular, odnosno „nove dionice II”.

74 Člankom 6.3. sanacijskog programa predviđa se da se te mjere otpisa i konverzije temelje na vrednovanju 2, što je potkrijepljeno rezultatima transparentnog i otvorenog postupka prodaje koji je provelo španjolsko sanacijsko tijelo FROB.

75 U članku 6.5. sanacijskog programa SRB je naveo da je izvršavao ovlasti koje su mu povjerene člankom 24. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 806/2014 o instrumentima prodaje poslovanja te da je naložio da se „nove dionice II” prenesu na društvo Banco Santander, oslobođene svakog prava ili povlastice trećih uz plaćanje kupovne cijene od jednog eura. Navedeno je da je kupac već pristao na prijenos.

76 SRB je također naveo da prijenos „novih dionica II” treba izvršiti na temelju obvezujuće ponude kupca od 7. lipnja 2017. i da ga FROB treba provesti u skladu s Leyem 11/2015 de recuperación y resolución de entidades de crédito y empresas de servicios de inversión (Zakon 11/2015 o oporavku i sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava) od 18. lipnja 2015. (BOE br. 146 od 19. lipnja 2015., str. 50797., u daljnjem tekstu: Zakon 11/2015).

77 Sanacijski program podnesen je Komisiji na potvrđivanje 7. lipnja 2017. u 5:13.

78 Komisija je 7. lipnja 2017. u 6:30 donijela Odluku (EU) 2017/1246 o potvrđivanju sanacijskog programa za društvo Banco Popular (SL 2017., L 178, str. 15. i ispravak SL 2017., L 320, str. 31.) i dostavila je SRB-u. Slijedom toga, sanacijski je program stupio na snagu istog dana.

79 Iz uvodne izjave 4. Odluke 2017/1246 proizlazi sljedeće:

„Komisija se slaže sa sanacijskim programom. Posebno se slaže s razlozima koje je iznio Jedinstveni sanacijski odbor zbog kojih je sanacija nužna radi javnog interesa u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 806/2014.”

80 Istog je dana FROB donio potrebne mjere za provedbu sanacijskog programa, u skladu s člankom 29. Uredbe br. 806/2014. U tom je okviru FROB dao svoj pristanak za prijenos novih dionica društva Banco Popular dobivenih konverzijom instrumenata dopunskog kapitala („nove dionice II”) društvu Banco Santander.

D. Činjenice koje su nastale nakon donošenja odluke o sanaciji

81 Deloitte je 14. lipnja 2018. SRB-u dostavio vrednovanje razlike u postupanju predviđeno u članku 20. stavcima 16. do 18. Uredbe br. 806/2014, koje je provedeno kako bi se utvrdilo bi li se prema dioničarima i vjerovnicima postupalo bolje da je u pogledu društva Banco Popular proveden redovan postupak u slučaju insolventnosti (u daljnjem tekstu: vrednovanje 3). Deloitte je 31. srpnja 2018. SRB-u poslao dodatak tom vrednovanju u kojem se ispravljaju određene formalne pogreške.

82 Društvo Banco Santander je 28. rujna 2018., nakon spajanja preuzimanjem, postalo sveopći pravni sljednik društva Banco Popular.

83 SRB je 17. ožujka 2020. donio Odluku SRB/EES/2020/52 kojom se utvrđuje treba li isplatiti odštetu dioničarima i vjerovnicima u odnosu na koje su poduzete sanacijske mjere u pogledu društva Banco Popular. Ta je odluka objavljena 20. ožujka 2020. u *Službenom listu Europske unije* (SL 2020., C 91, str. 2.). U toj je odluci SRB smatrao da dioničari i vjerovnici na koje je utjecala sanacija društva Banco Popular nemaju pravo na odštetu iz SRF-a u skladu s člankom 76. stavkom 1. točkom (e) Uredbe br. 806/2014.

III. Postupak i zahtjevi stranaka

84 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 7. kolovoza 2017. tužitelji su pokrenuli ovaj postupak.

85 Aktom podnesenim tajništvu 31. listopada 2017. SRB je zatražio od Općeg suda, u skladu s člankom 92. stavkom 3. Poslovnika Općeg suda, da odredi mjere izvođenja dokaza u pogledu podnošenja određenih dokumenata navedenih u prilogu. Odlukom od 28. studenoga 2017. Opći sud odlučio je da neće prihvatiti taj zahtjev za donošenje mjera izvođenja dokaza u toj fazi postupka.

86 Aktima podnesenima tajništvu Općeg suda 6. studenoga odnosno 5. prosinca 2017. Banco Santander i Kraljevina Španjolska zatražili su intervenciju u ovom postupku u potporu zahtjevu Komisije i SRB-a.

87 U okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih u članku 89. Poslovnika Opći sud tražio je 16. veljače 2018. od SRB-a da dostavi najnoviju verziju sanacijskog programa koja nije klasificirana oznakom tajnosti, kao i verziju vrednovanja 2 koja nije klasificirana oznakom tajnosti, a koje su objavljene na njegovoj internetskoj stranici. SRB je dostavio dokumente u za to određenom roku.

88 U okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih u članku 89. Poslovnika Opći sud postavio je 6. srpnja 2018. pisana pitanja glavnim strankama. Glavne stranke odgovorile su na taj zahtjev u za to određenom roku.

89 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 1. kolovoza 2018. tužitelji su podnijeli zahtjev za povjerljivo postupanje, u odnosu na društvo Banco Santander i Kraljevinu Španjolsku, u pogledu određenih priloga tužbi.

90 Rješenjima od 12. travnja 2019. predsjednik osmog vijeća Općeg suda odobrio je intervencije Kraljevine Španjolske i društva Banco Santander te je prihvatio zahtjeve za povjerljivo postupanje koje su tužitelji podnijeli u odnosu na njih.

91 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 16. travnja 2019. tužitelji su podnijeli zahtjev za izmjenu zahtjeva za mjere izvođenja dokaza, sadržanih u tužbi i replici. Komisija i SRB, kao i Kraljevina Španjolska te Banco Santander podnijeli su očitovanja o tom zahtjevu u za to određenom roku.

92 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 6. svibnja 2019. tužitelji su podnijeli novi dokazni prijedlog u skladu s člankom 85. stavkom 3. Poslovnika. Komisija i SRB podnijeli su očitovanja o tom novom dokazu u za to određenom roku.

93 Kraljevina Španjolska i Banco Santander podnijeli su 4. srpnja 2019. intervencijske podneske, a tužitelji i SRB podnijeli su očitovanja na te podneske u za to određenom roku.

94 Uslijed promjene sastava vijeća Općeg suda, u skladu s člankom 27. stavkom 5. Poslovnika, sudac izvjestitelj raspoređen je u treće vijeće, kojem je slijedom toga dodijeljen ovaj predmet.

95 Opći sud je na prijedlog trećeg vijeća, u skladu s člankom 28. Poslovnika, odlučio uputiti predmet proširenom sastavu suda.

96 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 9. listopada 2020. tužitelji su podnijeli novi dokazni prijedlog u skladu s člankom 85. stavkom 3. Poslovnika. Komisija i SRB, kao i Kraljevina Španjolska te Banco Santander podnijeli su očitovanja o tom novom dokazu u za to određenim rokovima.

97 U okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih u članku 89. Poslovnika Opći sud tražio je 16. ožujka 2021. od SRB-a da podnese više dokumenata. SRB je u dopisu od 30. ožujka 2021. odgovorio da su zatraženi dokumenti dijelom povjerljivi i da ih može podnijeti ako Opći sud donese mjeru izvođenja dokaza.

98 Opći sud je rješenjem od 12. svibnja 2021., na temelju, s jedne strane, članka 24. prvog stavka Statuta Suda Europske unije i, s druge strane, članka 91. točke (b) i članka 92. stavka 3., kao i članka 103. Poslovnika, SRB-u naložio da podnese cjelovite verzije sanacijskog programa, vrednovanja 2, ESB-ove procjene od 6. lipnja 2017. o propasti ili vjerojatnoj propasti društva Banco Popular te ESB-ova dopisa društvu Banco Popular od 18. svibnja 2017. Opći sud također je naložio SRB-u da dostavi verziju ESB-ova dopisa društvu Banco Popular od 18. svibnja 2017. koja nije klasificirana oznakom tajnosti.

99 Rješenjem od 9. lipnja 2021. Opći sud izdvojio je iz spisa povjerljive verzije dokumenata koje je SRB podnio kako bi postupio u skladu s rješenjem od 12. svibnja 2021.

100 Budući da su dva člana trećeg proširenog vijeća bila spriječena sudjelovati u postupku, predsjednik Općeg suda odredio je druga dva suca kako bi se vijeće popunilo.

101 Na raspravi održanoj 16. lipnja 2021. saslušana su izlaganja stranaka i njihovi odgovori na usmena pitanja koja je postavio Opći sud.

102 Tužitelji od Općeg suda zahtijevaju da:

– poništi sanacijski program i Odluku 2017/1246 (u daljnjem tekstu zajedno: pobijane odluke) te, slijedom toga, naloži Komisiji i SRB-u da im vrate njihova ulaganja u Banco Popular ili, podredno, naloži da im isplate naknadu štete na temelju njihove izvanugovorne odgovornosti;

– naloži Komisiji i SRB-u da im isplate naknadu štete na temelju njihove izvanugovorne odgovornosti;

– utvrdi ništavost vrednovanja 2 i naloži Komisiji i SRB-u da im isplate naknadu;

– naloži Komisiji i SRB-u snošenje troškova;

– odredi da se sve odobrene iznose uveća za kompenzacijske kamate počevši od 23. svibnja 2017. ili, podredno, od 7. lipnja 2017. do dana izricanja presude, kao i zatezne kamate od dana izricanja presude, osim troškova ovog postupka, koji će se uvećati samo za zatezne kamate počevši od dana izricanja presude;

– dodijeli tužiteljima pravo na bilo koju drugu dodatnu naknadu štete koju smatra primjerenom;

103 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:

– odbije tužbu za poništenje kao neosnovanu;

– odbije tužbu za utvrđivanje izvanugovorne odgovornosti kao nedopuštenu ili je, podredno, odbije kao neosnovanu;

– odbaci tužbu protiv vrednovanja 2 kao nedopuštenu;

– naloži tužiteljima snošenje troškova.

104 SRB od Općeg suda zahtijeva da:

– odbije tužbu;

– naloži tužiteljima snošenje troškova.

105 Banco Santander i Kraljevina Španjolska od Općeg suda zahtijevaju da:

– odbije tužbu;

– naloži tužiteljima snošenje troškova.

IV. Pravo

106 Tužba se u biti dijeli na tri zahtjeva. Prvi dio tužbenog zahtjeva tužiteljâ odnosi se na poništenje pobijanih odluka, drugi dio tužbenog zahtjeva sadržava zahtjeve za naknadu štete i treći dio tužbenog zahtjeva odnosi se na poništenje vrednovanja 2 i dobivanje naknade.

A. Zahtjev za poništenje pobijanih odluka

107 U prilog svojem zahtjevu za poništenje pobijanih odluka tužitelji ističu četiri tužbena razloga. Prvi tužbeni razlog temelji se na povredi članka 18. Uredbe br. 806/2014. Drugi tužbeni razlog temelji se na povredi članka 20. Uredbe br. 806/2014. Treći tužbeni razlog temelji se na povredi prava na saslušanje i prava na pristup spisu propisanih člankom 41. stavkom 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja). Četvrti tužbeni razlog temelji se na povredi obveze obrazlaganja. U očitovanjima na intervencijske podneske tužitelji ističu novi tužbeni razlog koji se temelji na povredi članka 24. Uredbe br. 806/2014.

108 Uvodno, valja istaknuti da u pogledu opsega nadzora koji provodi Opći sud SRB tvrdi da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, u slučaju složenih tehničkih pitanja, sud Unije treba ispitati činjenična i pravna utvrđenja koja je donijelo tijelo, provjeriti je li u donošenju mjere počinjena očita pogreška u ocjeni ili zlouporaba ovlasti te provjeriti je li tijelo očito prekoračilo granice svoje diskrecijske ovlasti.

109 Tužitelji smatraju da granice sudskog nadzora na koje se poziva SRB u ovom slučaju nisu primjenjive.

110 U tom pogledu, sudska praksa ograničila je opseg nadzora koji Opći sud izvršava u situacijama u kojima se pobijani akt temelji na ocjeni činjeničnih elemenata iznimno složene znanstvene i tehničke prirode, kao i kad je riječ o složenim gospodarskim ocjenama.

111 S jedne strane, što se tiče situacija u kojima tijela Unije imaju široku diskrecijsku ovlast, osobito u pogledu ocjene vrlo složenih znanstvenih i tehničkih činjenica, kako bi utvrdila prirodu i opseg mjera koje usvajaju, nadzor sudova Unije treba se ograničiti na ispitivanje postoji li očita pogreška u ocjeni ili zloporaba prava ili su možda ta tijela očito prekoračila svoje diskrecijske ovlasti. U takvom kontekstu sud Unije doista ne može zamijeniti svojom ocjenom znanstvenih ili tehničkih činjenica ocjenu tijelâ Unije, kojima UFEU isključivo povjerava tu zadaću (presude od 21. srpnja 2011., Etimine, C-15/10, EU:C:2011:504, t. 60. i od 7. ožujka 2013., Bilbaína de Alquitranes i dr./ECHA, T-93/10, EU:T:2013:106, t. 76.; vidjeti i presudu od 11. svibnja 2017., Deza/ECHA, T-115/15, EU:T:2017:329, t. 163. i navedenu sudsku praksu).

112 S druge strane, što se tiče nadzora koji sudovi Unije obavljaju nad složenim ekonomskim ocjenama tijela Unije, on je ograničen, i to na provjeru poštovanja pravila postupka i obrazloženja, materijalne točnosti utvrđenih činjenica, postojanja očite pogreške u ocjeni ili zlouporabe ovlasti. Stoga nije na sudu Unije da u okviru tog nadzora ekonomsku ocjenu nadležnog tijela Unije zamijeni svojom (vidjeti u tom smislu presude od 11. srpnja 1985., Remia i dr./Komisija, 42/84, EU:C:1985:327, t. 34.; od 10. prosinca 2020., Comune di Milano/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, t. 100. i navedenu sudsku praksu i od 16. siječnja 2020., Iberpotash/Komisija, T-257/18, EU:T:2020:1, t. 96. i navedenu sudsku praksu).

113 Budući da se odluke koje SRB treba donijeti u okviru sanacijskog postupka temelje na iznimno složenim gospodarskim i tehničkim ocjenama, valja smatrati da se načela koja proizlaze iz sudske prakse navedene u točkama 111. i 112. ove presude primjenjuju na nadzor koji sud treba izvršiti.

114 Međutim, iako SRB raspolaže diskrecijskom ovlasti u gospodarskim i tehničkim pitanjima, to ne znači da se sud Unije mora suzdržati od nadzora nad SRB-ovim tumačenjem u pogledu gospodarskih podataka na kojima se temelji njegova odluka. Naime, kao što je Sud već presudio, čak i kod složenih ocjena sud Unije mora provjeriti ne samo materijalnu točnost navedenih dokaznih elemenata, njihovu pouzdanost i dosljednost, nego mora provjeriti i jesu li ti elementi skup relevantnih podataka koje treba uzeti u obzir prilikom ocjene složene situacije te mogu li se njima poduprijeti zaključci koji su na temelju njih izvedeni (vidjeti presude od 22. studenoga 2007., Španjolska/Lenzing, C-525/04 P, EU:C:2007:698, t. 57. i navedenu sudsku praksu; od 26. ožujka 2019., Komisija/Italija, C-621/16 P, EU:C:2019:251, t. 104. i navedenu sudsku praksu te od 10. prosinca 2020., Comune di Milano/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, t. 115. i navedenu sudsku praksu).

115 U tom pogledu, kako bi se utvrdilo da je SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni činjenica, što bi moglo opravdati poništenje sanacijskog programa, tužiteljevi dokazi moraju biti dostatni da ocjenu činjenica u tom programu liše vjerodostojnosti (vidjeti po analogiji presudu od 14. lipnja 2018., Lubrizol France/Vijeće, C-223/17 P, neobjavljenu, EU:C:2018:442, t. 39. i presude od 12. prosinca 1996., AIUFFASS i AKT/Komisija, T-380/94, EU:T:1996:195, t. 59. i od 13. prosinca 2018., Comune di Milano/Komisija, T-167/13, EU:T:2018:940, t. 108. i navedenu sudsku praksu).

1. Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 18. Uredbe br. 806/2014

116 Tužitelji tvrde da je SRB povrijedio članak 18. Uredbe br. 806/2014 jer nisu ispunjena tri uvjeta za donošenje sanacijskog programa koji su predviđeni tim člankom. Taj tužbeni razlog ima tri dijela, koji se temelje na povredi članka 18. stavka 1. točaka (a) do (c) Uredbe br. 806/2014.

117 Člankom 18. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014 predviđa se da SRB donosi sanacijski program samo ako smatra da su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

„(a) subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti;

(b) uzimajući u obzir vrijeme i druge relevantne okolnosti, nije razumno očekivati da bi druge alternativne mjere privatnog sektora, uključujući mjere sustava zaštite institucija, ili nadzorne mjere, uključujući mjere rane intervencije ili otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala u skladu s člankom 21., poduzete u pogledu subjekta, spriječile njegovo propadanje u razumnom vremenskom razdoblju;

(c) sanacijske mjere nužne su radi javnog interesa iz stavka 5.”

a) Prvi dio, koji se temelji na povredi članka 18. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 806/2014

118 Tužitelji ističu da je SRB zaključio da je uvjet predviđen člankom 18. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 806/2014 bio ispunjen zbog problema s likvidnošću društva Banco Popular, a ne zbog problema sa solventnošću. Tužitelji u biti ističu tri prigovora. Tvrde da SRB i Komisija nisu mogli zaključiti da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti jer je, kao prvo, banci prvotno trebalo dodijeliti likvidnosnu pomoć jer se suočavala s problemom s likvidnošću, kao drugo, ta je situacija bila posljedica SRB-ove povrede obveza povjerljivosti i, kao treće, ta je situacija proizišla iz povrede načela dobre uprave koju su počinili SRB i Komisija.

119 Uvodno, u ovom slučaju valja ispitati primjenu uvjeta predviđenog člankom 18. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 806/2014, u skladu s kojim subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti.

120 U tom pogledu, kao prvo, ESB je 6. lipnja 2017. nakon savjetovanja sa SRB-om proveo procjenu o propasti ili vjerojatnoj propasti društva Banco Popular, u skladu s člankom 18. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe br. 806/2014. U toj je procjeni ESB smatrao, uzimajući u obzir osobito prekomjerne odljeve depozita, brzinu kojom je banka izgubila likvidnost i njezinu nesposobnost da ostvari likvidnost na drugi način, da postoje objektivni elementi koji upućuju na to da Banco Popular u bliskoj budućnosti vjerojatno neće moći podmiriti svoje dugove ili druge obveze po njihovu dospijeću. ESB je zaključio da se smatra da Banco Popular propada ili je, u svakom slučaju, vjerojatno da će propasti u bliskoj budućnosti, u skladu s člankom 18. stavkom 1. točkom (a) i člankom 18. stavkom 4. točkom (c) Uredbe br. 806/2014.

121 Kao drugo, upravni je odbor društva Banco Popular dopisom od 6. lipnja 2017. obavijestio ESB da je došao do zaključka da je vjerojatno da će banka propasti.

122 U svojem dopisu od 6. lipnja 2017. upućenom ESB-u Banco Popular poziva se na obavijest poslanu ESB-u u skladu s člankom 414. Uredbe br. 575/2013 koji se odnosi na povredu minimalnih zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost i upućuje na procjenu koju provodi njegov upravni odbor, koja se nalazi u prilogu, u skladu s kojom Banco Popular propada, te na informacije i analize na temelju kojih je potonji odbor došao do tog zaključka.

123 U tom se dopisu navodi sljedeće:

„U skladu s člankom 21.4. Zakona 11/2015 i člancima 45. i 46. Delegirane uredbe [Komisije (EU) 2016/1075 od 23. ožujka 2016. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju sadržaj planova oporavka, planova sanacije i planova sanacije grupe, minimalni kriteriji koje nadležno tijelo treba procijeniti u pogledu planova oporavka i planova oporavka grupe, uvjeti za financijsku potporu grupe, zahtjevi za neovisne procjenitelje, ugovorno priznavanje ovlasti otpisa i konverzije, postupci i sadržaj zahtjeva u pogledu obavješćivanja i obavijesti o suspenziji te operativno funkcioniranje sanacijskih kolegija (SL 2016., L 184, str. 1.)], Banco Popular ovime obavještava da je njegov upravni odbor procijenio da je vjerojatno da će banka propasti.”

124 U tom pogledu tužitelji tvrde da je u nepotpunom zapisniku od 6. lipnja 2017., priloženom ovom dopisu, upravni odbor društva Banco Popular naveo da to društvo propada, ali i da će nastaviti činiti sve što je u njegovoj moći kako bi ispravio tu situaciju dok čeka hitnu likvidnosnu pomoć.

125 Valja utvrditi da je u tom nepotpunom zapisniku od 6. lipnja 2017. upravni odbor društva Banco Popular naglasio poteškoće s kojima se suočavao Banco Popular, odnosno omjere osnovnog kapitala grupe, koji su manji od omjera osnovnog kapitala njegovih glavnih konkurenata, povećanu izloženost neprihodonosnoj imovini i njezino manje pokriće u odnosu na glavne španjolske institucije te osobito novinske članke objavljene tijekom prethodnih mjeseci o financijskom stanju grupe i njihove učinke na njezinu likvidnost. Istaknuo je i snižavanje kreditnih rejtinga koje su izvršile agencije za kreditni rejting, pad cijena dionica društva Banco Popular tijekom 2017. kao i pogoršanje likvidnosti i pozicije financiranja banke. Upravni odbor smatrao je da se likvidnost društva Banco Popular toliko pogoršala da je postala neodrživa i da nepoštovanje zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost više nije bilo privremeno te je bilo bitno za ocjenu njegova propadanja. Stoga je zaključio da se na taj dan smatralo da Banco Popular propada.

126 Taj se zaključak ne može dovesti u pitanje činjenicom da je upravni odbor dodao da će sve dok nadležna tijela ne donesu odluku nakon dostave njegova zaključka ESB-u poduzetničkim djelovanjem nastaviti tražiti privatno rješenje za trenutačnu situaciju i nastaviti raditi na drugim akcijskim planovima koji bi instituciji omogućili da prikupi kapital.

127 Kao treće, u članku 2. sanacijskog programa SRB je podsjetio na zaključak ESB-ove procjene te je u članku 2.2. zaključio da je nakon ESB-ove procjene ispunjen uvjet predviđen člankom 18. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 806/2014.

128 Stoga je u ovom slučaju činjenica da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti utvrđena na temelju članka 18. stavka 4. točke (c) Uredbe br. 806/2014 u skladu s kojim se za potrebe stavka 1. točke (a) tog članka za subjekt smatra da propada ili da je vjerojatno da će propasti ako se nalazi u sljedećoj situaciji:

„[S]ubjekt nije u mogućnosti podmiriti svoje dugove ili druge obveze pri njihovu dospijeću ili postoje objektivni elementi na temelju kojih se utvrđuje da institucija uskoro neće biti u mogućnosti to uraditi.”

129 Na prvom mjestu, valja istaknuti da se ni ESB ni SRB nisu oslonili na situaciju predviđenu u članku 18. stavku 4. točki (b) Uredbe br. 806/2014 prema kojoj se za subjekt smatra da propada ili da je vjerojatno da će propasti kada je „imovina subjekta […] manja od njegovih obveza ili postoje objektivni elementi na temelju kojih se utvrđuje da će imovina subjekta uskoro biti manja od obveza”.

130 Stoga insolventnost subjekta nije uvjet za utvrđenje da on propada ili da je vjerojatno da će propasti na temelju članka 18. stavka 4. točke (c) Uredbe br. 806/2014 i, prema tome, nije uvjet za donošenje sanacijske mjere.

131 U tom pogledu, kao što je to istaknuo SRB, iz uvodne izjave 57. Uredbe br. 806/2014 proizlazi da:

„Odluka o provođenju sanacije subjekta trebala bi se donijeti prije nego što financijski subjekt postane insolventan u bilanci i dok još ima vlasničkog kapitala. Sanaciju je potrebno započeti nakon što se utvrdi da subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti te da se nijednom alternativnom mjerom iz privatnog sektora to propadanje ne bi moglo spriječiti u razumnom vremenskom roku.”

132 Iz toga proizlazi da insolventnost društva Banco Popular ne predstavlja jedini slučaj u kojem se može smatrati da to društvo propada ili je vjerojatno da će propasti u smislu članka 18. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 806/2014.

133 Budući da okolnost predviđena člankom 18. stavkom 4. točkom (c) Uredbe br. 806/2014 ne zahtijeva da predmetni subjekt bude insolventan, bespredmetni su argumenti tužiteljâ kojima naglašavaju da je Banco Popular na dan sanacijskog programa bio solventan. Naime, činjenica da je subjekt solventan s obzirom na svoju bilancu ne znači da raspolaže dovoljnim novčanim sredstvima, odnosno raspoloživa sredstva za podmirenje svojih dugova ili drugih obveza po njihovu dospijeću.

134 Kao drugo, tužitelji priznaju da je Banco Popular imao probleme s likvidnošću na dan donošenja sanacijskog programa. Usto, ne ističu nikakav argument kojim bi osporavali činjenicu da se Banco Popular na dan donošenja sanacijskog programa nalazio u okolnostima iz članka 18. stavka 4. točke (c) Uredbe br. 806/2014, odnosno da Banco Popular u bliskoj budućnosti vjerojatno neće biti u mogućnosti podmiriti svoje dugove ili druge obveze po njihovu dospijeću.

135 U tom pogledu, valja istaknuti da je SRB u uvodnoj izjavi 23. sanacijskog programa uputio na procjenu koju je proveo ESB, pri čemu je utvrdio da se likvidnost društva Banco Popular znatno pogoršala od listopada 2016. zbog povlačenja depozita u svim kategorijama klijenata. Iz toga proizlazi da banka ne raspolaže s dovoljno mogućnosti za obnovu svoje likvidnosne pozicije kako bi osigurala da je u stabilnom položaju za podmirenje svojih obveza po njihovu dospijeću.

136 SRB je u sanacijskom programu naveo različite događaje koji su od veljače 2017. doveli do brzog pogoršanja likvidnosne pozicije društva Banco Popular. SRB je osobito uputio na objavu godišnjeg izvješća društva Banco Popular za 2016. iz veljače 2017., u kojem su najavljeni konsolidirani gubitak od 3,485 milijardi eura, potreba za izvanrednim rezervacijama u iznosu od 5,7 milijardi eura i imenovanje novog predsjednika, kao i na objavu financijskog izvještaja za prvo tromjesečje 2017. iz svibnja 2017., u kojem su najavljeni lošiji rezultati od onih koji su se očekivali na tržištu. SRB je naveo snižavanje rejtinga društva Banco Popular koje su izvršile različite agencije za kreditni rejting u veljači, travnju i lipnju 2017. Istaknuo je i da je stalna negativna medijska pokrivenost financijskih rezultata i navodno neposrednog rizika od stečaja ili nelikvidnosti društva Banco Popular dovela do povećanog povlačenja depozita.

137 Štoviše, SRB je naveo da je zahtjev likvidnosne pokrivenosti društva Banco Popular 12. svibnja 2017. pao ispod minimalnog praga od 80 % utvrđenog člankom 460. stavkom 2. točkom (c) Uredbe br. 575/2013 i da Banco Popular nije uspio ponovno postići usklađenost s tom graničnom vrijednosti na dan donošenja sanacijskog programa.

138 ESB je u svojem izvješću od 5. lipnja 2017. o zahtjevu za hitnu likvidnosnu pomoć društvu Banco Popular također naveo da je zbog masovnog povlačenja depozita i znatnog pada kvalitetne likvidne imovine (*high quality liquid assets*) Banco Popular 12. svibnja 2017. premašio prag od 80 % likvidnosne pokrivenosti te da otad nije mogao ponovno uspostaviti usklađenost s regulatornim ograničenjima.

139 Člankom 412. stavkom 1. Uredbe br. 575/2013 zahtjev za likvidnosnu pokrivenost definira se na sljedeći način:

„Institucije su dužne držati likvidnu imovinu, zbroj čijih vrijednosti pokriva likvidnosne odljeve umanjene za likvidnosne priljeve u stresnim uvjetima kako bi se osiguralo da institucije održavaju razine zaštitnog sloja likvidnosti koje su primjerene za pokriće moguće neravnoteže između likvidnosnih priljeva i odljeva u iznimno stresnim uvjetima tijekom razdoblja od trideset dana. Tijekom razdoblja stresa, institucije se mogu koristiti svojom likvidnom imovinom za pokriće svojih neto likvidnosnih odljeva.”

140 Ti različiti elementi navedeni su u Smjernicama Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) od 6. kolovoza 2015. u vezi s tumačenjem različitih okolnosti u kojima se smatra da institucija propada ili da joj prijeti propast na temelju članka 32. stavka 6. Direktive 2014/59 (EBA/GL/2015/07) (u daljnjem tekstu: EBA-ine Smjernice).

141 Svrha je tih smjernica, koje su primjenjive od 1. siječnja 2016., iznijeti skup objektivnih elemenata na temelju kojih se može odrediti propada li subjekt ili mu prijeti propast, u skladu s okolnostima predviđenima u članku 32. stavku 4. točkama (a) do (c) Direktive 2014/59. Tekst članka 32. stavka 4. točke (c) Direktive 2014/59 potpuno je jednak tekstu članka 18. stavka 4. točke (c) Uredbe br. 806/2014.

142 Člankom 5. stavkom 2. drugim podstavkom Uredbe br. 806/2014 predviđa se da SRB, Vijeće i Komisija ulažu sve potrebne napore za usklađivanje s EBA-inim smjernicama i preporukama koje su povezane s vrstom zadaća koje ta tijela moraju obaviti.

143 U skladu s EBA-inim Smjernicama, treba smatrati da institucija propada ili joj prijeti propast, u smislu članka 32. stavka 4. točke (c) Direktive 2014/59, ako ne ispunjava regulatorne zahtjeve u pogledu likvidnosti, ako nije u mogućnosti podmiriti svoje dugove ili druge obveze pri njihovu dospijeću ili ako postoje objektivni elementi na temelju kojih se utvrđuje da ih institucija uskoro neće moći ispuniti.

144 Među elementima koje treba uzeti u obzir, u EBA-inim Smjernicama među ostalim se navodi: kao prvo, svaki veći nepovoljni događaj koji utječe na procjenu likvidnosne pozicije institucije i održivost njezina profila financiranja, kao i na njezinu sposobnost da ispuni minimalne zahtjeve u pogledu likvidnosti predviđene Uredbom br. 575/2013 i dodatne zahtjeve koji se propisuju na temelju članka 105. te uredbe ili svaki nacionalni minimalni zahtjev u pogledu likvidnosti; kao drugo, svaka veća nepovoljna promjena trenutačnih i budućih obveza institucije, u čijoj se procjeni trebaju uzeti u obzir, ovisno o slučaju, očekivani i izvanredni likvidnosni odljevi, uključujući svaki znak potencijalnih masovnih povlačenja depozita iz banaka; kao treće, svaki događaj koji može znatno naštetiti ugledu institucije, osobito svako znatno snižavanje njezina kreditnog rejtinga koje izvrši jedna ili više agencija za kreditni rejting, a koje dovodi do velikih odljeva kapitala ili nesposobnosti da obnovi izvore financiranja ili aktivira ugovorne okidače ovisno o vanjskom rejtingu.

145 Iz toga proizlazi da je, suprotno onomu što tvrde tužitelji, manjak likvidnosti okolnost koja dovoljno opravdava sanaciju društva Banco Popular, osobito jer ta situacija više nije bila privremena.

146 Na temelju različitih elemenata koje su ESB i SRB uzeli u obzir, u skladu s EBA-inim Smjernicama, koje tužitelji osim toga nisu osporavali, moglo se zaključiti da Banco Popular na dan donošenja sanacijskog programa propada ili je vjerojatno da će propasti, u smislu članka 18. stavka 4. točke (c) Uredbe br. 806/2014.

147 Prema tome, SRB i Komisija nisu počinili očitu pogrešku u ocjeni time što su smatrali da je ispunjen uvjet predviđen člankom 18. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 806/2014. Taj se zaključak ne dovodi u pitanje prigovorima koje su istaknuli tužitelji.

1) Prvi prigovor, koji se odnosi na nužnost likvidnosne pomoći

148 Tužitelji tvrde da, u skladu s uvodnom izjavom 57. Uredbe br. 806/2014, kada se može odobriti likvidnosna pomoć, to rješenje treba prevagnuti nad utvrđenjem da banka propada. Nužnost dodjele likvidnosne pomoći važna je kad su, kao u ovom slučaju, manjak likvidnosti društva Banco Popular prouzročili europske institucije i španjolska tijela. Pozivaju se na izjavu SRB-ove predsjednice od 23. svibnja 2017. tijekom njezina intervjua za televizijski kanal Bloomberg, Reutersov članak od 31. svibnja 2017. i činjenicu da su španjolska tijela povukla milijarde eura depozita iz društva Banco Popular, koji su doveli do pada cijene dionica društva Banco Popular i masovnog povlačenja depozita. Stoga tužitelji u biti tvrde da SRB nije mogao zaključiti da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti jer je ta banka bila suočena s problemom s likvidnošću pa joj je prvotno trebalo dodijeliti likvidnosnu pomoć.

149 Taj se prigovor temelji na pogrešnom tumačenju dijela uvodne izjave 57. Uredbe br. 806/2014 u skladu s kojim „[p]otreba za hitnom likvidnosnom pomoći središnje banke ne bi sama po sebi trebala biti okolnost koja dovoljno jasno upućuje na to da subjekt nije sposoban platiti svoje obveze po dospijeću, ili je vjerojatno da postoji mogućnost da to neće biti u bliskoj budućnosti”.

150 Tu uvodnu izjavu treba tumačiti na način da činjenica da subjekt zahtjeva hitnu likvidnosnu pomoć i da mu je tu pomoć dodijelila nacionalna središnja banka ne dovodi automatski do zaključka da taj subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti, u smislu članka 18. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 806/2014.

151 Međutim, kao što to ističe Komisija, propadanje društva Banco Popular nije odredila samo činjenica da je subjekt primio hitnu likvidnosnu pomoć ili da mu je bila potrebna dodatna hitna likvidnosna pomoć.

152 Suprotno onomu što tvrde tužitelji, iz uvodne izjave 57. Uredbe br. 806/2014 ne može se zaključiti da banci, kad se suoči s problemima s likvidnošću, treba dodijeliti hitnu likvidnosnu pomoć prije nego što se utvrdi da propada.

153 Osim toga, u uvodnoj izjavi 26. točki (c) sanacijskog programa SRB je utvrdio da je Banco Popular primio prvu hitnu likvidnosnu pomoć 5. lipnja 2017., nakon što ESB nije podnio nikakav prigovor, ali da mu Banka Španjolske nije mogla dodijeliti dodatnu hitnu likvidnosnu pomoć.

154 U tom pogledu valja napomenuti da je u dopisu od 5. lipnja 2017. Banka Španjolske zatražila ESB-ovo odobrenje za dodjelu hitne likvidnosne pomoći društvu Banco Popular kako bi se odgovorilo na ozbiljnu krizu likvidnosti koju je proživljavalo potonje društvo. Međutim, Banka Španjolske istog je dana uputila novi dopis ESB-u koji sadržava zahtjev za dodjelu dodatne hitne likvidnosne pomoći u korist društva Banco Popular, s obzirom na to da ju je potonje društvo obavijestilo o iznimno velikom kretanju likvidnosti. Ta dva dopisa koja su istog dana poslana ESB-u pokazuju brzinu kojom se likvidnost društva Banco Popular pogoršavala.

155 Kao što to navode sami tužitelji, masovno i trajno povlačenje depozita dovelo je do toga da se hitna likvidnosna pomoć, koju je dodijelila Banka Španjolske, iscrpila u samo jednom danu.

156 Valja podsjetiti i na to da su 6. lipnja 2017., zbog opsega i brzine povlačenja novčanih sredstava, ESB i upravni odbor društva Banco Popular zaključili da banka više ne može podmiriti svoje dugove ili druge obveze koje dospijevaju 7. lipnja 2017. Prema tome, s obzirom na to da se utvrdilo da Banco Popular propada, dodatna hitna likvidnosna pomoć više nije bila moguća.

157 SRB je u članku 3.2. točki (d) sanacijskog programa utvrdio i da hitna likvidnosna pomoć ne bi bila dovoljna s obzirom na brzinu pogoršanja likvidnosne pozicije društva Banco Popular.

158 U tom pogledu, valja istaknuti da SRB nema nikakvu ulogu u pružanju hitne likvidnosne pomoći koja je u nadležnosti nacionalnih središnjih banaka, kao što to priznaju tužitelji.

159 Stoga SRB u sanacijskom programu nije mogao utvrditi, s jedne strane, da je ESB u svojoj procjeni o propasti ili vjerojatnoj propasti društva Banco Popular smatrao da se hitnom likvidnosnom pomoći koju je odobrio ne može riješiti kriza likvidnosti društva Banco Popular i, s druge strane, da Banka Španjolske nije dodijelila dodatnu hitnu likvidnosnu pomoć društvu Banco Popular.

160 Stoga prvi prigovor treba odbiti.

2) Drugi prigovor, koji se odnosi na povredu obveza povjerljivosti

161 Tužitelji tvrde da je propast društva Banco Popular posljedica SRB-ove povrede obveza povjerljivosti predviđenih člankom 339. UFEU-a i člancima 88. i 89. Uredbe br. 806/2014. Nelikvidnost društva Banco Popular prouzročile su izjave i curenje informacija iz SRB-a od 23. i 31. svibnja 2017., nakon čega je došlo do masovnog povlačenja depozita i pada cijena dionica društva Banco Popular. Tužitelji tvrde da SRB nije mogao zaključiti da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti jer je ta situacija proizlazila iz SRB-ove povrede obveza povjerljivosti.

162 Komisija i SRB tvrde da je za to da sanacijski program bude valjan i da ga odobri Komisija potrebno samo da subjekt propada i da su ostali uvjeti za sanaciju ispunjeni u trenutku pokretanja sanacije. Razlozi zbog kojih je došlo do te situacije nisu relevantni.

163 Valja istaknuti da, čak i pod pretpostavkom da su tužitelji utvrdili da je SRB otkrio povjerljive informacije medijima, prema ustaljenoj sudskoj praksi, nepravilnost te vrste može dovesti do poništenja predmetne odluke ako se utvrdi da bi bez te nepravilnosti navedena odluka imala drukčiji sadržaj (vidjeti presude od 6. srpnja 2000., Volkswagen/Komisija, T-62/98, EU:T:2000:180, t. 283. i navedenu sudsku praksu; od 5. travnja 2006., Degussa/Komisija, T-279/02, EU:T:2006:103, t. 416. i navedenu sudsku praksu i od 3. ožujka 2011., Siemens/Komisija, T-110/07, EU:T:2011:68, t. 402. i navedenu sudsku praksu).

164 U tom je pogledu, kao što to tvrde Komisija i SRB, sanacijski program valjano donesen kad su ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 18. Uredbe br. 806/2014, neovisno o razlozima koji su doveli do propasti ili vjerojatne propasti predmetnog subjekta.

165 Tako je SRB, s obzirom na to da je smatrao da su uvjeti predviđeni člankom 18. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014 ispunjeni, donio sanacijski program, a Komisija ga je potvrdila jer je smatrala da je sanacijski program u skladu s odredbama Uredbe br. 806/2014. Okolnosti koje su dovele do toga da Banco Popular ispunjava uvjete koji opravdavaju donošenje sanacijskog programa, osobito uvjet da propada ili je vjerojatno da će propasti, nisu relevantne.

166 Iz toga slijedi da tvrdnje tužiteljâ prema kojima su krizu likvidnosti društva Banco Popular prouzročili izjava SRB-ove predsjednice od 23. svibnja 2017. i Reutersov članak od 31. svibnja 2017., naveden u točki 42. ove presude, nisu relevantni za to da se utvrdi je li ispunjen uvjet predviđen člankom 18. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 806/2014 i, prema tome, ni za ocjenu valjanosti sanacijskog programa.

167 U tom pogledu, navodna uzročna veza između tih otkrivanja i krize likvidnosti društva Banco Popular, na koju se pozivaju tužitelji, nije važna i ne može dovesti do poništenja sanacijskog programa. Suprotno tomu, budući da tužitelji tvrde da izjava SRB-ove predsjednice od 23. svibnja 2017. i Reutersov članak od 31. svibnja 2017. predstavljaju SRB-ovu povredu obveze povjerljivosti koja je dovela do toga da im je nanesena šteta, njihov će se sadržaj ispitati u okviru drugog zahtjeva za naknadu štete.

168 Tužitelji osporavaju argument prema kojem nisu relevantni razlozi koji su prouzročili propast banke. Tvrde da bi u takvom slučaju SRB, Komisija i FROB imali diskrecijsku ovlast koja nije predviđena u Uredbi br. 806/2014 te da bi se to protivilo načelu *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*.

169 Što se tiče pozivanja tužiteljâ na to načelo, prema kojem se nitko ne može pozvati na vlastito protupravno ponašanje prema drugome kako bi stekao korist, dovoljno je utvrditi, kao što je to učinio SRB, da se u ovom slučaju to načelo ne može primijeniti. Kao što to ističe SRB, to se načelo primjenjuje kada stranka nastoji nepošteno izvući korist iz vlastita nezakonitog ponašanja. Međutim, tužitelji ne navode kakvu su to prednost SRB ili Komisija ostvarili donošenjem sanacijskog programa.

170 Stoga drugi prigovor treba odbiti.

3) Treći prigovor, koji se odnosi na povredu načela dobre uprave

171 Tužitelji tvrde da SRB i Komisija imaju obvezu umanjiti štetu nastalu na temelju načela dobre uprave, utvrđenog člankom 41. Povelje, jer je SRB prouzročio krizu likvidnosti društva Banco Popular. Smatraju da su SRB i Komisija povrijedili načelo dobre uprave jer nisu pažljivo i nepristrano ispitali navodno propadanje društva Banco Popular, jer su zanemarili to da su to propadanje prouzročile SRB-ove izjave i masovno povlačenje depozita koje su izvršila španjolska tijela i jer nisu uzeli u obzir činjenicu da se situacija mogla riješiti hitnom likvidnosnom pomoći. Tvrde i da su SRB i Komisija povrijedili načelo dužne pažnje jer, iako su znali za činjenicu da su SRB-ove izjave prouzročile krizu likvidnosti društva Banco Popular, nisu učinili ništa kako bi ispravili tu situaciju i izbjegli sanaciju, konkretno dodjelom hitne likvidnosne pomoći.

172 Tužitelji u replici objašnjavaju da tim prigovorom tvrde da su SRB i Komisija, na temelju načela dobre uprave, trebali postupiti drukčije u pogledu sanacije društva Banco Popular, tako da umanje štetu nastalu zbog situacije koju su oni prouzročili.

173 Valja utvrditi da nije jasna veza koju su tužitelji uspostavili između navodne povrede načela dobre uprave i povrede uvjeta predviđenog člankom 18. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 806/2014. Isto tako, upućivanje na štetu koju su SRB i Komisija trebali umanjiti teško je razumljivo u kontekstu analize poštovanja tog uvjeta.

174 Usto, valja podsjetiti na to da iz analize drugog prigovora proizlazi da uzroci zbog kojih Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti nisu relevantni kako bi se utvrdilo je li ispunjen uvjet predviđen člankom 18. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 806/2014 i, prema tome, ni za ocjenu zakonitosti pobijanih odluka. Tužitelji u tom pogledu, s jedne strane, ne objašnjavaju u kojoj mjeri ne bi bilo moguće, da su SRB i Komisija uzeli u obzir te okolnosti, odrediti da Banco Popular propada ili da je vjerojatno da će propasti na temelju manjka likvidnosti niti stoga utvrditi da je ispunjen uvjet predviđen člankom 18. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 806/2014. S druge strane, u argumentima tužiteljâ ne uzima se u obzir ni činjenica da utvrđenje u pogledu toga da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti proizlazi iz procjene koju je proveo ESB.

175 Što se tiče argumenta prema kojem SRB i Komisija nisu uzeli u obzir činjenicu da se situacija društva Banco Popular mogla ispraviti hitnom likvidnosnom pomoći koju dodjeljuje Banka Španjolske, dovoljno je uputiti na analizu prvog prigovora i podsjetiti na to da je takva mjera u nadležnosti nacionalnih središnjih banaka.

176 Što se tiče argumenta prema kojem su SRB i Komisija, kako bi se izbjegla sanacija, trebali ispraviti situaciju društva Banco Popular mjerama rane intervencije u skladu s člankom 13. Uredbe br. 806/2014, dovoljno je utvrditi da tužitelji ne objašnjavaju na koju vrstu mjera, koje su u nadležnosti SRB-a ili Komisije, upućuju. Donošenje mjera za ranu intervenciju iz članka 13. Uredbe br. 806/2014 u nadležnosti je ESB-a i nadležnih nacionalnih tijela.

177 Prema tome, treći prigovor treba odbiti i stoga prvi dio.

b) Drugi dio, koji se temelji na povredi članka 18. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 806/2014

178 Tužitelji ističu povredu članka 18. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 806/2014 jer SRB nije pravilno procijenio alternativna rješenja za sanaciju. Tvrde da je bilo više izvedivih alternativnih mjera sanaciji.

179 Kao prvo, tužitelji smatraju da bi dodjela cijele hitne likvidnosne pomoći koju je prvotno odobrio ESB te nastojanja društva Banco Popular da se prikupe sredstva do 16. lipnja 2017. omogućili da nastavi obavljati svoje djelatnosti do 21. lipnja 2017. i provedbu postupka privatne prodaje ili povećanja kapitala.

180 Valja podsjetiti na to da iz analize prvog prigovora prvog dijela proizlazi da je SRB u sanacijskom programu utvrdio da Banka Španjolske, nakon što mu je 5. lipnja 2017. dodijelila prvu hitnu likvidnosnu pomoć, nije mogla društvu Banco Popular dodijeliti dodatnu hitnu likvidnosnu pomoć. Budući da je dodjela hitne likvidnosne pomoći u nadležnosti nacionalnih središnjih banaka, SRB je mogao samo primiti na znanje da dodatna hitna likvidnosna pomoć nije dostupna.

181 U tom pogledu tužitelji tvrde da je povećanje hitne likvidnosne pomoći u korist društva Banco Popular bilo moguće, unatoč tomu što je Banka Španjolske odbila tom društvu dodijeliti novu hitnu likvidnosnu pomoć. Tvrde da bi se realističnijom procjenom jamstava omogućila dodjela dodatne hitne likvidnosne pomoći koju je tražio Banco Popular i da je, čak i u slučaju nedostatnih jamstava društva Banco Popular, Španjolska Država mogla pružiti to jamstvo. Smatraju da je i FROB mogao društvu Banco Popular pružiti likvidnosnu pomoć.

182 Dovoljno je utvrditi da se ti argumenti temelje na pukim nagađanjima u pogledu potpore koju su društvu Banco Popular mogle pružiti treće strane i osobito španjolska tijela.

183 Također valja istaknuti da, u skladu s člankom 6. stavkom 6. Uredbe br. 806/2014, „[n]i odluke ni radnje Odbora, Vijeća ili Komisije od država članica ne zahtijevaju ni pružanje izvanredne javne financijske potpore država članica niti ugrožavaju proračunski suverenitet i fiskalne odgovornosti država članica”. Stoga ni SRB ni Komisija nisu mogli naložiti španjolskim tijelima da društvu Banco Popular pruže financijsku potporu u obliku likvidnosne pomoći ili jamstava.

184 Usto, valja istaknuti da je u procjeni o propasti ili vjerojatnoj propasti društva Banco Popular ESB naveo da, čak i uz upotrebu hitne likvidnosne pomoći u pogledu koje upravno vijeće ESB-a nije uložilo prigovor 5. lipnja 2017., likvidnost na dan procjene nije bila dovoljna da zajamči sposobnost društva Banco Popular da ispuni svoje obveze najkasnije do 7. lipnja 2017.

185 Prema tome, treba odbaciti pretpostavku na kojoj se temelje argumenti tužiteljâ, prema kojoj je Banco Popular mogao dobiti cijelu hitnu likvidnosnu pomoć koju je prvotno odobrio ESB. Stoga nisu bila moguća alternativna rješenja koja su naveli tužitelji jer ona ovise o dodjeli te dodatne hitne likvidnosne pomoći. Usto, tvrdnja tužiteljâ prema kojoj bi dodjela cijele hitne likvidnosne pomoći omogućila društvu Banco Popular da nastavi obavljati svoje djelatnosti do 21. lipnja 2017., puka je pretpostavka kojom se ne uzimaju u obzir posljedice daljnjeg povlačenja depozita ni njihove razmjere.

186 Kao drugo, tužitelji u biti tvrde da SRB u članku 3. sanacijskog programa nije dovoljno obrazložio razloge zbog kojih druge mjere nisu bile moguće.

187 U tom pogledu, valja istaknuti da je SRB u članku 3. sanacijskog programa, uzimajući u obzir ESB-ovu procjenu, zaključio da ne postoji alternativna mjera kojom se u razumnom roku može spriječiti propadanje društva Banco Popular u i da je ispunjen uvjet predviđen člankom 18. stavkom 1. točkom (b) Uredbe br. 806/2014.

188 Konkretnije, u članku 3.2. sanacijskog programa SRB je naveo da nije bilo razumno očekivati da bi druge alternativne mjere privatnog sektora mogle spriječiti propadanje društva Banco Popular. Zaključak o nepostojanju takvih mjera može se donijeti, među ostalim, na temelju sljedećih okolnosti:

– banka je sama priznala da je vjerojatno da će propasti u dopisu upućenom ESB-u 6. lipnja 2017.;

– postupak privatne prodaje nije doveo do pozitivnog rezultata u roku koji bi omogućio banci da podmiri svoje dugove ili druge obveze po njihovu dospijeću;

– nije bilo vjerojatno da će banka u potrebnim rokovima moći prikupiti dovoljno dodatnih novčanih sredstava na temelju transakcija na tržištu, poslovanja središnje banke ili provedbom mjera predviđenih u njezinim pričuvama i planovima za oporavak;

– hitna likvidnosna pomoć bila bi nedovoljna s obzirom na brzinu pogoršanja likvidnosne pozicije.

189 U članku 3.3. sanacijskog programa SRB je smatrao da nije bilo razumno očekivati da bi nadzorne mjere, uključujući mjere rane intervencije, mogle spriječiti propadanje društva Banco Popular. SRB je istaknuo da je ESB, u svojoj procjeni o propasti ili vjerojatnoj propasti društva Banco Popular, potvrdio da nisu postojale raspoložive nadzorne mjere ili mjere rane intervencije koje bi omogućile neposrednu obnovu likvidnosne pozicije banke te joj osigurale dovoljno vremena da provede korporativnu transakciju ili neko drugo rješenje. Mjere koje su bile na raspolaganju ESB-u kao nadležnom tijelu na temelju prenošenja u nacionalno zakonodavstvo članka 104. Direktive 2013/36 i članaka 27. do 29. Direktive 2014/59 ili na temelju članka 16. Uredbe br. 1024/2013 nisu banci mogle zajamčiti da će moći podmiriti svoje dugove ili druge obveze po njihovu dospijeću s obzirom na opseg i brzinu zabilježenog pogoršanja likvidnosne pozicije.

190 U članku 3.4. sanacijskog programa SRB je smatrao da nije bilo razumno očekivati ni da će izvršavanje ovlasti za otpis i konverziju instrumenata kapitala, u skladu s člankom 21. Uredbe br. 806/2014, spriječiti propadanje društva Banco Popular u razumnom roku. Konkretno, SRB je smatrao da, s obzirom na to da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti zbog svoje likvidnosne pozicije, otpis i konverzija kapitala nisu dovoljni za obnovu likvidnosti banke.

191 Te se odredbe u cijelosti navode u verziji sanacijskog programa objavljenoj 2. veljače 2018. na SRB-ovoj internetskoj stranici i priloženoj replici. Iz toga proizlazi da tužitelji ne mogu tvrditi da SRB u sanacijskom programu nije opravdao razloge zbog kojih nije bilo moguće predvidjeti alternativne nadzorne mjere, uključujući mjere rane intervencije ili mjere privatnog sektora.

192 Usto, kao što su to istaknuli Komisija i SRB, s obzirom na tekst članka 18. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 806/2014, SRB je mogao samo procijeniti alternativne mjere koje su mogle u razumnom roku spriječiti propadanje društva Banco Popular, s obzirom na raspoloživo vrijeme i okolnosti.

193 Kao treće, tužitelji tvrde da je povećanje kapitala društva Banco Popular bilo moguće. Pod pretpostavkom da je manjak likvidnosti društva Banco Popular bio posljedica dekapitalizacije, tvrde da je društvu Banco Popular bio potreban iznos od 2 do 5 milijardi eura. Ističu da su, prema tvrdnjama medija, investicijske banke radile na povećanju kapitala od 4 ili 5 milijardi eura. Prema mišljenju stručnih analitičara, to je povećanje kapitala bilo izvedivo zbog dva razloga. S jedne strane, oko 31,5 % temeljnog kapitala društva Banco Popular držali su veliki ulagatelji, koji su 2017. bili spremni sudjelovati u povećanju kapitala. S druge strane, u svibnju 2017., prije izjava SRB-ove predsjednice, analitičari su smatrali da je cijena dionice društva Banco Popular bila podcijenjena te je stoga postojalo povjerenje u revalorizaciju te dionice. Pozivaju se na dopis društva Barclays Bank od 3. lipnja 2017. i dopis društva Deutsche Bank od 5. lipnja 2017., upućene društvu Banco Popular, u kojima navode da su spremni sudjelovati u povećanju kapitala.

194 Valja istaknuti da se, kao što to navode sami tužitelji, to rješenje temelji na pretpostavci da je manjak likvidnosti društva Banco Popular posljedica dekapitalizacije. Međutim, dovoljno je podsjetiti na to da manjak likvidnosti društva Banco Popular proizlazi iz masovnog povlačenja depozita prouzročenog gubitkom povjerenja deponenata i da je trebalo smatrati da je jedino izvedivo alternativno rješenje mjera koja može brzo stvoriti dovoljno novčanih sredstava kako bi se društvu Banco Popular omogućilo da se suoči sa svojim obvezama koje dospijevaju 7. lipnja 2017. Tužitelji nisu dokazali da je to bio slučaj s povećanjem kapitala na koje se pozivaju te koje je, osim toga, potpuno hipotetsko i u svakom slučaju bi uslijedilo nakon tog datuma.

195 Što se tiče dopisa društava Barclays Bank od 3. lipnja 2017. i dopisa društva Deutsche Bank od 5. lipnja 2017., tužitelji su u prilogu replici iznijeli ulomke tih dopisa. Tužitelji su dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 6. svibnja 2019. podnijeli novi dokazni prijedlog u skladu s člankom 85. stavkom 3. Poslovnika, s ciljem podnošenja cjelovite verzije tih dvaju dopisa nakon njihove objave 9. travnja 2019. na internetskoj stranici *Diario 16*. U okviru članka naslovljenog „Sanacija i prodaja društva Banco Popular nisu bili u skladu sa zakonskim zahtjevima”, internetska stranica *Diario 16* otkrila je određeni broj dokumenata, među kojima je bio i cijeli dopis društva Barclays Bank od 3. lipnja 2017. i cijeli dopis društva Deutsche Bank od 5. lipnja 2017.

196 U tom pogledu, člankom 85. stavkom 3. Poslovnika predviđa se da, iznimno, glavne stranke mogu podnositi dokaze i stavljati dokazne prijedloge i prije zatvaranja usmenog dijela postupka ili prije odluke Općeg suda o neprovođenju usmenog dijela postupka, pod uvjetom da opravdaju kašnjenje u podnošenju takvih dokaza odnosno stavljanju dokaznih prijedloga.

197 Tužitelji su naveli da nisu imali pristup cjelovitim verzijama tih dopisa prije nego što su objavljene na internetu 9. travnja 2019. te su time opravdali razloge zbog kojih te dopise nisu mogli podnijeti u prilogu svojim prethodnim pismenima. Stoga valja smatrati da su ti novi dokazi dopušteni.

198 Što se tiče sadržaja tih dvaju dopisa, valja utvrditi da oni ne sadržavaju nikakvu čvrstu obvezu društava Barclays Bank ili Deutsche Bank da će sudjelovati u povećanju kapitala društva Banco Popular, nego su samo odraz običnih razgovora o mogućem povećanju kapitala u budućnosti. Ti dopisi pokazuju da je na dan njihova slanja projekt povećanja kapitala društva Banco Popular tek bio u vrlo ranoj pripremnoj fazi.

199 Tako Barclays Bank u dopisu od 3. lipnja 2017. koji je uputio društvu Banco Popular samo upućuje na nedavne razgovore o povećanju kapitala čiji je cilj da Banco Popular zadovolji svoje dodatne potrebe za rezervacijama i dostigne znatno više razine kapitala kako bi se ublažili izazovi s kojima se morao suočiti, a koji proizlaze iz posebne izloženosti u pogledu nekretnina te druge neprihodonosne imovine.

200 U tom je dopisu Barclays Bank ponovno istaknuo svoju potporu društvu Banco Popular te je naveo da može sudjelovati u toj važnoj transakciji. Barclays Bank izrazio je interes da djeluje kao vodeći koordinator ili pokrovitelj izdanja vrijednosnih papira za 50 % transakcije po tržišnim uvjetima. Iznio je zakonske rezerve, pri čemu je naveo bi „svaka obveza ili ponuda koja je povezana s takvom vrstom pokroviteljstva izdanja bila uključena u jedan ili više zasebnih sporazuma koje bi sklopili Banco Popular i [Barclays Bank], pod uvjetom da postoje zadovoljavajući tržišni uvjeti, da je prethodna kontrola pokazala dobre rezultate, da su se stranke složile o uvjetima i cijenama na taj dan […] i da su dobivena sva potrebna interna odobrenja”. Naposljetku, Barclays Bank naglasio je da taj dopis nije ponuda za pokroviteljstvo izdanja za transakciju ili bilo kakvo financiranje te da se njime nije namjeravao stvoriti pravni odnos između njega i društva Banco Popular.

201 Tako u tom dopisu, s jedne strane, ništa ne upućuje na to da je Barclays Bank bio spreman financijski sudjelovati u tom povećanju kapitala i, s druge strane, potonje društvo ne navodi krizu likvidnosti s kojom je Banco Popular bio suočen te ne predlaže nikakvo rješenje za izlazak iz te krize.

202 U svojem dopisu od 5. lipnja 2017. upućenom društvu Banco Popular Deutsche Bank samo navodi svoj interes da osigura 50 % mogućeg povećanja kapitala od 4 milijarde eura. Deutsche Bank samo navodi da „očito postoje određeni uvjeti, ali dopis se temelji na našem uvjerenju da se, u okolnostima za koje smatramo da se realistično mogu ispuniti, može ostvariti povećanje [kapitala] kojim bi se banka stabilizirala”. Deutsche Bank naveo je da je stupio u kontakt s različitim ulagateljima i da je smatrao da je povećanje kapitala moguće, „iako se to, naravno, ne može tvrditi s potpunom sigurnošću”.

203 Stoga se taj dopis ne može tumačiti na način da sadržava čvrstu obvezu društva Deutsche Bank da će sudjelovati u povećanju kapitala društva Banco Popular te se ne odnosi na rješenje kojim se nastoji riješiti kriza likvidnosti društva Banco Popular.

204 Osim toga, tužitelji navode da je Banco Popular u svojem planu kapitala iz travnja 2017. predvidio da se povećanje kapitala može ostvariti u jednom mjesecu. Dovoljno je istaknuti da je u tom dokumentu Banco Popular naveo rok od jednog do tri mjeseca za ostvarivanje povećanja kapitala i da predviđeni rok od jednog mjeseca počinje potpisivanjem ugovora o upisu. Međutim, budući da nije iznesena nijedna obvezujuća ponuda za povećanje kapitala, taj se argument ne može prihvatiti.

205 Usto, mogućnost da povećanje kapitala pruži dovoljnu likvidnost kako bi se izbjegla sanacija društva Banco Popular proturječi činjenici da je upravni odbor društva Banco Popular 6. lipnja 2017. zaključio da je vjerojatno da će banka propasti.

206 Prema tome, tužitelji ne objašnjavaju na koji se način to povećanje kapitala moglo ostvariti u dovoljno kratkom roku kako bi likvidnosna pomoć omogućila da se izbjegne sanacija društva Banco Popular, niti na koji je način to povećanje moglo zaustaviti povlačenje depozita i dugoročno ponovno uspostaviti likvidnosnu poziciju društva Banco Popular. Stoga tužitelji nisu dokazali da je povećanje kapitala izvedivo alternativno rješenje za sanaciju društva Banco Popular.

207 Kao četvrto, tužitelji tvrde da je moguće odvajanje imovine društva Banco Popular. Ističu da je Banco Popular nastojao prodati svoje nekretnine za 6 milijardi eura i da je 5. svibnja 2017. naveo da je postignut napredak u tom smislu. Prema njihovu mišljenju, naknadne činjenice potvrdile su da je bilo moguće odvajanje cijele ili dijela neprihodonosne imovine društva Banco Popular. Društvo Banco Santander stavilo je u prodaju 51 % zaplijenjene imovine i dvojbenih potraživanja društva Banco Popular nakon kupnje tog društva, a međunarodni fondovi iskazali su svoj interes za kupnju te imovine. Osim toga, Banco Popular izjavio je u svibnju 2017. da razmatra prodaju te sporedne imovine i da je za više dijelova te imovine primio obvezujuće ponude. Tužitelji tvrde da se, čak i pod pretpostavkom da nema neposrednog kupca za neprihodonosnu i sporednu imovinu društva Banco Popular, ta imovina mogla prenijeti na prijelaznu instituciju. Odvojena prodaja imovine omogućila bi društvu Banco Popular da osigura kratkoročnu likvidnost kako bi nekoliko tjedana nastavilo obavljati svoje djelatnosti i stoga završilo privatnu prodaju ili povećanje kapitala.

208 Valja istaknuti da se argumenti tužiteljâ temelje na pukim pretpostavkama da je prodaja imovine bila moguća. Tužitelji navode da je Banco Popular mogao prodati neprihodonosnu ili sporednu imovinu a da pritom ne objasni koja je to točno imovina, za koji se iznos može prodati niti jesu li kupci bili zainteresirani za kupnju te imovine ili čak jesu li transakcije već bile u tijeku. U tom pogledu valja istaknuti da se sami tužitelji pozivaju na pretpostavku da za tu imovinu ne bi bilo neposrednog kupca. Iz toga proizlazi da tužitelji nisu dokazali da je prodaja imovine stvarno izvediva u roku koji je dovoljan za to da se društvu Banco Popular osigura dostatna likvidnost za suočavanje s masovnim povlačenjem depozita i da izbjegne propast ili vjerojatnu propast 6. lipnja 2017.

209 Što se tiče mogućnosti na koju se pozivaju tužitelji da se, u slučaju da nema neposrednog kupca, neprihodonosna ili sporedna imovina prenese na prijelaznu instituciju i da se zatim proda u skladu s člancima 25. i 26. Uredbe br. 806/2014, dovoljno je utvrditi da nije riječ o alternativnim mjerama za sanaciju u smislu članka 18. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 806/2014, nego o drugim sanacijskim instrumentima čija primjena po definiciji pretpostavlja da subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti.

210 Što se tiče činjenice koju navode tužitelji, prema kojoj je Banco Popular 5. svibnja 2017. izjavio da je postignut napredak u ostvarivanju prodaje nekretnina, dovoljno je utvrditi da tužitelji nisu dokazali da je taj projekt mogao završiti prije nego što se utvrdi propast društva Banco Popular.

211 Što se tiče tvrdnje tužiteljâ da je Banco Popular primio obvezujuće ponude za više dijelova imovine, valja istaknuti da se ona ne temelji ni na jednom dokazu. Tužitelji se pozivaju samo na novinske članke te navode prodaju društva Targo Bank društvu Crédit mutuel 2. lipnja 2017. i rasprave s ciljem prodaje društva TotalBank za 500 milijuna eura. Međutim, dovoljno je istaknuti, s jedne strane, da prodaja društva Targo Bank nije spriječila propadanje društva Banco Popular i, s druge strane, da tužitelji nisu dokazali da je do prodaje društva TotalBank moglo doći u razumnom roku koji bi omogućio društvu Banco Popular da osigura dostatnu likvidnost za suočavanje sa svojim obvezama 7. lipnja 2017.

212 Što se tiče činjenice koju navode tužitelji, prema kojoj je Banco Santander nakon prodaje društva Banco Popular ostvario prodaju imovine, dovoljno je utvrditi da ona nije relevantna za ocjenu zakonitosti sanacijskog programa.

213 Naposljetku, valja istaknuti, kao što je to učinio SRB, da tvrdnja da su se te prodaje imovine mogle uspješno ostvariti, čak i u slučaju da je Banco Popular imao više vremena, predstavlja puko nagađanje. U svakom slučaju, čak i pod pretpostavkom da je do te prodaje imovine moglo doći u

dovoljno kratkom roku da se omogući dodatna likvidnosna pomoć, tužitelji ne objašnjavaju na koji bi način takve mjere omogućile da se zaustavi povlačenje depozita i da se ponovno uspostavi povjerenje tržišta te, slijedom toga, da se zaustave likvidnosni odljevi i da se ponovno uspostavi dugoročna održivost društva Banco Popular.

214 Tužitelji tvrde da je 5. lipnja 2017. ESB utvrdio da je Banco Popular predvidio povećanje kapitala prodajom sporedne imovine i plan prodaje imovine te da nije potvrdio da je ta rješenja nemoguće provesti u djelo.

215 Tim argumentom tužitelji upućuju na ESB-ovu procjenu od 5. lipnja 2017. o zahtjevu za hitnu likvidnosnu pomoć društva Banco Popular, u kojoj je ESB opisao objektivne elemente koji se odnose na promjenu likvidnosti društva Banco Popular kao što su promjena zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost, njegova kapaciteta likvidnosne pokrivenosti (*counterbalancing capacity*) te povlačenja depozita, kao i na provedbu trenutačnih mjera koje stvaraju likvidnost, koje je donijela ta banka. U tom pogledu ESB je naveo da se, u skladu s informacijama koje je dostavio Banco Popular, sredinom lipnja očekivalo prikupljanje dodatnih novčanih sredstava razduživanjem, prodajom obveznica i prodajom neprihodonosne imovine.

216 Valja utvrditi da je ESB iznio samo činjenični opis promjene likvidnosne pozicije društva Banco Popular, i to, kako pojašnjava, na temelju podataka koje je pružila sama banka. ESB se pritom nije očitovao o izvedivosti mjera koje je razmatrala banka. Usto, pojašnjava se da se tim mjerama društvu Banco Popular trebala osigurati dodatna likvidnost sredinom lipnja, odnosno nakon sanacije.

217 Suprotno tomu, valja istaknuti da je ESB 6. lipnja 2017. u svojoj procjeni o propasti ili vjerojatnoj propasti društva Banco Popular smatrao da, iako je društvo Banco Popular tijekom prethodnih tjedana razvilo različite mjere kojima se stvara dodatna likvidnost te ih je počelo provoditi, opseg ostvarenih i očekivanih priljeva nije bio dovoljan da se prevlada pogoršanje likvidnosne pozicije te banke na dan procjene. Naveo je i da je Banco Popular imao samo vrlo ograničene mogućnosti za dobivanje sredstava redovnim transakcijama na tržištu ili transakcijama nacionalne središnje banke te da nije bio u stanju prikupiti dovoljno dodatnih novčanih sredstava s pomoću mjera predviđenih u svojim planovima hitnog financiranja i oporavka. ESB je istaknuo da je Banco Popular već uspostavio različite mjere kako bi ispravio svoju likvidnosnu poziciju, ali da te mjere u konačnici ipak nisu bile dovoljne kako bi savladao pogoršanje svoje likvidnosti.

218 Kao peto, tužitelji tvrde da se mogla izvršiti privatna prodaja društva Banco Popular trećoj strani. SRB je odbio to rješenje zbog problema s rokom, s obzirom na manjak likvidnosti, a ne izvedivost. Iako je više institucija podnijelo ponude, čime su pokazale interes za kupnju društva Banco Popular, europska su tijela pozvala samo dva potencijalna kupca da sudjeluju u postupku prodaje početkom lipnja 2017. Dodaju da je pogrešno tvrditi da je postupak privatne prodaje u svibnju 2017. bio neuspješan jer su subjekti zainteresirani za kupnju društva Banco Popular imali vremena za podnošenje ponude do kraja lipnja 2017.

219 Valja istaknuti da se taj argument temelji na pogrešnom shvaćanju činjenica.

220 Kao što se to navodi u točki 59. ove presude, ESB je u svojoj procjeni o propasti ili vjerojatnoj propasti društva Banco Popular utvrdio da pregovori u okviru postupka privatne prodaje do tada nisu imali pozitivan ishod i da izvršenje te prodaje nije bilo izgledno u roku koji bi društvu Banco Popular omogućio da podmiri svoje dugove ili druge obveze po njihovu dospijeću.

221 Treba smatrati i da je, s obzirom na to da je upravni odbor društva Banco Popular priznao da banka propada ili je vjerojatno da će propasti 6. lipnja 2017., time je priznao da izvršenje privatne prodaje više nije bilo moguće rješenje na taj dan.

222 Tako je SRB u uvodnoj izjavi 26. sanacijskog programa opisao mjere koje je Banco Popular donio kako bi pokušao riješiti svoje probleme s likvidnošću, među kojima je i postupak privatne prodaje pokrenut u travnju 2017. SRB je istaknuo da je krajnji datum potencijalnim kupcima za podnošenje ponuda prvotno bio određen za 10. lipnja 2017. i da je početkom lipnja pomaknut na kraj lipnja 2017. Utvrdio je da na dan donošenja sanacijskog programa taj postupak ipak nije bio završen.

223 SRB je u članku 3.2. sanacijskog programa naveo da nije bilo nikakve razumne mogućnosti da se drugim privatnim mjerama spriječi propadanje društva Banco Popular i da se nepostojanje takvih mjera može, među ostalim, izvesti iz činjenice da postupak privatne prodaje nije imao pozitivan ishod u roku koji bi omogućio banci da podmiri svoje dugove ili druge obveze po njihovu dospijeću. SRB je u članku 6.6. sanacijskog programa istaknuo i da je u razdoblju neposredno prije donošenja programa društvo Banco Popular provelo postupak privatne prodaje i da se tijekom tjedna od 29. svibnja 2017. pokazalo da taj postupak neće biti uspješan.

224 SRB je tako utvrdio da na dan donošenja sanacijskog programa postupak privatne prodaje koji je pokrenuo Banco Popular nije bio uspješan. Suprotno onomu što tvrde tužitelji, nijedan potencijalni kupac koji je sudjelovao u tom postupku nije podnio obvezujuću ponudu za kupnju društva Banco Popular.

225 Budući da postupak privatne prodaje koji je pokrenula banka od travnja 2017. nije doveo do obvezujućih ponuda i s obzirom na to da je bilo nužno produljenje roka za podnošenje ponuda, nije ga bilo moguće završiti prije proglašenja da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti. Činjenicom da su potencijalni kupci imali vremena za podnošenje ponude do kraja lipnja ne može se dovesti u pitanje to utvrđenje. Stoga tužitelji nisu utvrdili da je postupak privatne prodaje moguće alternativno rješenje za sanaciju.

226 Kao šesto, tužitelji tvrde da bi, ako nijedna od navedenih alternativnih mjera nije izvediva, dodjela državne potpore ili financiranja iz SRF-a omogućilo sprečavanje propadanja društva Banco Popular. Smatraju da ništa nije sprečavalo Španjolsku Državu da privremeno uloži u kapital društva Banco Popular.

227 U tom pogledu dovoljno je utvrditi, s jedne strane, da je prilikom uporabe sanacijskih instrumenata SRB u okviru sanacijskog programa, na temelju članka 76. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 806/2014, mogao koristiti sredstva iz SRF-a samo u opsegu potrebnom da se osigura djelotvorna primjena sanacijskih instrumenata, osobito u svrhe odobrenja kredita instituciji u sanaciji. Iz toga jasno proizlazi da se ta mogućnost može predvidjeti samo u okviru sanacijske mjere i ni na koji način nije alternativna toj mjeri.

228 S druge stane, iz točke 183. ove presude proizlazi da samo nadležna nacionalna tijela mogu odlučiti o dodjeli potpore te da ni SRB ni Komisija ne mogu nekoj državi članici naložiti da nekom subjektu dodijeli potporu.

229 Usto, kao što to ističe Komisija, takvo je rješenje protivno ciljevima sanacije, kojom se nastoje ograničiti troškovi poreznih obveznika. Valja podsjetiti na to da je, u skladu s člankom 14. stavkom 2. točkom (c) Uredbe br. 806/2014, jedan od ciljeva sanacije štititi javna sredstva tako da se na minimum smanji oslanjanje na izvanrednu javnu financijsku potporu.

230 Iz prethodno navedenog proizlazi da tužitelji nisu utvrdili da postoje izvediva alternativna rješenja koja je SRB trebao uzeti u obzir.

231 Stoga SRB i Komisija nisu počinili očitu pogrešku u ocjeni time što su smatrali da je ispunjen uvjet predviđen člankom 18. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 806/2014, tako da drugi dio treba odbiti.

c) Treći dio, koji se temelji na povredi članka 18. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 806/2014

232 Tužitelji tvrde da je SRB povrijedio članak 18. stavak 1. točku (c) Uredbe br. 806/2014 jer se javnim interesom ne smiju povrijediti temeljna načela prava Unije i jer je SRB trebao odvagnuti različite interese. Tako je SRB trebao utvrditi da javni interes ne opravdava povredu načela proporcionalnosti ni diskriminirajuću i proizvoljnu intervenciju.

233 Člankom 18. stavkom 5. Uredbe br. 806/2014 predviđa se da se za, potrebe stavka 1. točke (c) tog članka smatra da su sanacijske mjere u javnom interesu ako su potrebne da se postigne jedan ili više ciljeva sanacije navedenih u članku 14. te uredbe i ako su razmjerne njima te ako se likvidacijom subjekta redovnim postupkom u slučaju insolventnosti ne bi postigli ti ciljevi sanacije u jednakoj mjeri.

234 Ciljevi sanacije, navedeni u članku 14. stavku 2. prvom podstavku Uredbe br. 806/2014, jesu sljedeći: osigurati kontinuitet temeljnih funkcija; izbjeći velike štetne učinke na financijsku stabilnost sprječavanjem širenja; štititi javna sredstva tako da se na minimum smanji oslanjanje na izvanrednu javnu financijsku potporu; štititi deponente te štititi sredstva i imovinu klijenata.

235 Poštovanje uvjeta predviđenog člankom 18. stavkom 1. točkom (c) Uredbe br. 806/2014 podrazumijeva provjeru hoće li se ciljevi iz članka 14. te uredbe, osobito cilj osiguravanja kontinuiteta temeljnih funkcija i očuvanja financijske stabilnosti, bolje ostvariti primjenom sanacijske mjere nego likvidacijom subjekta.

236 U ovom slučaju, SRB je u članku 4. sanacijskog programa, prilikom odvagivanja ciljeva sanacije koji se navode u članku 14. stavku 2. Uredbe br. 806/2014 s prirodom i okolnostima predmetnog slučaja, zaključio da je sanacija u obliku instrumenta prodaje poslovanja nužna radi javnog interesa u smislu članka 18. stavka 1. točke (c) i članka 18. stavka 5. Uredbe br. 806/2014.

237 U članku 4.2. sanacijskog programa SRB je istaknuo da je sanacija nužna i proporcionalna ciljevima predviđenima člankom 14. stavkom 2. prvim podstavkom Uredbe br. 806/2014, odnosno tomu da se osigura kontinuitet temeljnih funkcija i izbjegnu veliki štetni učinci za financijsku stabilnost, posebno sprječavanjem širenja, uključujući na tržišne infrastrukture, te održavanjem tržišne discipline. Naveo je da se likvidacijom društva Banco Popular redovnim postupkom u slučaju insolventnosti ti ciljevi ne bi postigli u jednakoj mjeri. SRB je zatim u članku 4.4. sanacijskog programa proveo analizu s obzirom na ciljeve sanacije, uzimajući u obzir okolnosti koje su postojale na taj datum.

238 Osim toga, valja podsjetiti na to da je Komisija u uvodnoj izjavi 4. Odluke 2017/1246 potvrdila sanacijski program, pri čemu je izričito navela da se slaže sa sanacijskim programom i osobito s razlozima koje je SRB iznio kako bi opravdao potrebu sanacijske mjere radi javnog interesa u skladu s člankom 5. Uredbe br. 806/2014.

239 Argumenti tužiteljâ ne mogu dovesti u pitanje utvrđenja SRB-a i Komisije prema kojima je ispunjen uvjet predviđen člankom 18. stavkom 1. točkom (c) Uredbe br. 806/2014.

240 S jedne strane, tužitelji ne tvrde da sanacijski program ne odgovara ciljevima u javnom interesu iz članka 14. stavka 2. prvog podstavka Uredbe br. 806/2014, kojima se nastoji zaštititi temeljne funkcije društva Banco Popular i očuvati financijsku stabilnost. S druge strane, tužitelji ne ističu nijedan argument na temelju kojeg bi se moglo utvrditi da bi se ti ciljevi ostvarili da je u pogledu društva Banco Popular provedena likvidacija u okviru redovnog postupka u slučaju insolventnosti.

241 Kao prvo, tužitelji tvrde da se sanacijski program protivi načelu proporcionalnosti. Ograničenja prava na vlasništvo predviđena člankom 17. Povelje, kao i u slučaju sanacije, trebaju biti nužna i proporcionalna cilju koji se nastoji postići. Zahtjevi proporcionalnosti predviđeni su člankom 18. stavkom 5. Uredbe br. 806/2014. Tužitelji ističu članak 14. stavak 2. drugi podstavak Uredbe br. 806/2014, u skladu s kojim se sanacijskom mjerom nastoji izbjeći rušenje vrijednosti.

242 Tužitelji u biti tvrde da se sanacijskom mjerom ne poštuje kriterij javnog interesa iz članka 18. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 806/2014 jer ona dovodi do neproporcionalne povrede njihova prava na vlasništvo i nepotrebnog rušenja vrijednosti.

243 Međutim, valja istaknuti da, suprotno onomu što tvrde tužitelji, SRB radi poštovanja uvjeta predviđenog člankom 18. stavkom 1. točkom (c) Uredbe br. 806/2014 ne mora odvagnuti različite interese koje oni navode, odnosno, s jedne strane, javni interes da se provede sanacija banke i, s druge strane, privatne interese dioničara.

244 Valja utvrditi da se tužitelji oslanjaju na pogrešno tumačenje članka 14. stavka 2. drugog podstavka Uredbe br. 806/2014, kojim se predviđa da „[p]ri postizanju ciljeva iz prvog podstavka Odbor, Vijeće i Komisija, te, prema potrebi, nacionalna sanacijska tijela nastoje smanjiti trošak sanacije i izbjeći nepotrebno rušenje vrijednosti osim ako je to potrebno radi ostvarivanja ciljeva sanacije”.

245 Naime, iz te odredbe proizlazi da ciljeve sanacije iz članka 14. stavka 2. prvog podstavka Uredbe br. 806/2014 treba postići, koliko god je to moguće, sanacijskim instrumentom koji dovodi do najmanjeg rušenja vrijednosti. Međutim, kao što se to pojašnjava u toj odredbi, kad je rušenje vrijednosti uzrokovano odabranim sanacijskim instrumentom nužno za postizanje tih ciljeva i stoga radi javnog interesa, sanacija se ne može smatrati neproporcionalnom.

246 Usto, kao što to naglašava Komisija, rušenje vrijednosti u smislu članka 14. stavka 2. drugog podstavka Uredbe br. 806/2014 ne obuhvaća samo imovinske interese dioničara i imatelja instrumenata kapitala subjekta, nego i interese deponenata, njegovih zaposlenika i ostalih vjerovnika.

247 Usto, valja istaknuti da je SRB u članku 4.5. sanacijskog programa zaključio da sanacija pridonosi tome da se rušenje vrijednosti svede na najmanju moguću mjeru, pri čemu je uzeo u obzir činjenicu da bi likvidacija društva Banco Popular dovela do većih gubitaka za vjerovnike nego sanacija. SRB je u članku 4.6. sanacijskog programa smatrao i da će se nepovoljni učinci i troškovi

povezani s donošenjem sanacijske mjere, prije svega gubici koje trpe dioničari i podređeni vjerovnici, nadoknaditi prednostima koje iz toga proizlaze, odnosno održavanjem ključnih funkcija, ograničavanjem negativnih učinaka na gospodarstvo i financijsku stabilnost te izbjegavanjem gubitaka koje bi mogli pretrpjeti drugi vjerovnici.

248 Osim toga, tužitelji tvrde i da se, u skladu s člankom 6. stavkom 3. i člankom 15. stavkom 2. Uredbe br. 806/2014, sanacijski instrumenti primjenjuju na način kojim se na najmanju moguću mjeru svodi učinak na grupu u cjelini.

249 U tom pogledu dovoljno je utvrditi da je SRB u članku 4.7. sanacijskog programa, u skladu s člankom 6. stavcima 3. i 5. Uredbe br. 806/2014, uzimajući u obzir da je Banco Popular imao podružnicu u Portugalu, smatrao da primjena instrumenta prodaje poslovanja ne bi imala učinak na portugalsko društvo kći, dok bi likvidacija društva Banco Popular na njega imala negativne učinke.

250 Tužitelji tvrde i da se, pod pretpostavkom da je sanacija društva Banco Popular bila nužna, mogla umjesto otpisa instrumenata kapitala i prodaje društva Banco Popular primijeniti jedna ili više alternativnih mjera navedenih u drugom dijelu ovog tužbenog razloga, čime bi se izbjegnulo rušenje vrijednosti ulagateljâ i povreda njihova prava na vlasništvo.

251 Dovoljno je utvrditi da iz analize drugog dijela proizlazi da nisu bile moguće alternativne mjere na koje se pozivaju tužitelji. U svakom slučaju, ti argumenti kojima tužitelji zapravo osporavaju proporcionalnost sanacijske mjere u odnosu na alternativne mjere na koje se pozivaju s obzirom na povredu njihova prava na vlasništvo ne mogu dovesti u pitanje ocjenu SRB-a i Komisije u pogledu poštovanja uvjeta predviđenog člankom 18. stavkom 1. točkom (c)Uredbe br. 806/2014.

252 Kao drugo, tužitelji tvrde da je sanacijski program diskriminirajući i proizvoljan. Zabrana diskriminacije predviđa se uvodnom izjavom 46. i člankom 6. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014 i propisuje člankom 21. stavkom 1. Povelje te člankom 18. UFEU-a. Tvrde da su intervencije SRB-a i španjolskih tijela bile diskriminirajuće i proizvoljne u odnosu na Banco Popular jer su oni toj banci uskratili potporu zato što je njezin temeljni kapital bio u privatnom vlasništvu, pri čemu je velik postotak tog temeljnog kapitala pripadao stranim ulagateljima.

253 Valja istaknuti da se te tvrdnje tužiteljâ ne mogu tumačiti na način da se njima nastoji utvrditi povreda uvjeta predviđenog člankom 18. stavkom 1. točkom (c) Uredbe br. 806/2014. Riječ je o isključivo špekulativnim tvrdnjama koje nemaju nikakve veze s poštovanjem kriterija javnog interesa.

254 U svakom slučaju, što se tiče argumenata kojima se španjolskim tijelima prigovara da nisu pružila potporu društvu Banco Popular iako su to učinila u drugim situacijama, dovoljno je utvrditi da su bespredmetni jer se ne odnose ni na SRB ni na Komisiju. Što se tiče argumenta prema kojem je Komisija odobrila dodjelu državnih potpora talijanskim bankama i da SRB u tim slučajevima nije primijenio Uredbu br. 806/2014, valja utvrditi da su, s jedne strane, situacije u kojima je država članica koristila javna sredstva kako bi se sanirala institucija u poteškoćama usko povezane s posebnim okolnostima i ne mogu se uspoređivati sa situacijom u ovom slučaju i da je, s druge strane, kao što to ističu sami tužitelji, SRB smatrao da sanacija tih talijanskih banaka nije opravdana javnim interesom jer te banke nisu obavljale ključne funkcije te njihova likvidacija ne bi imala znatne negativne učinke na financijsku stabilnost. Usto, kao što je to naglasila Komisija, s obzirom na to da je ovaj predmet prvi slučaj sanacije nekog subjekta, ne može postojati diskriminacija u odnosu na druge slučajeve kad je riječ o primjeni Uredbe br. 806/2014.

255 Iz prethodno navedenog proizlazi da SRB i Komisija nisu počinili očitu pogrešku u ocjeni time što su smatrali da je ispunjen uvjet predviđen člankom 18. stavkom 1. točkom (b) Uredbe br. 806/2014 i stoga treći dio treba odbiti.

256 Iz svega prethodno navedenoga proizlazi da prvi tužbeni razlog treba odbiti kao neosnovan.

257 Osim toga, s jedne strane, u okviru trećeg dijela prvog tužbenog razloga, tužitelji u točkama 47. i 48. replike prvi put ističu argumente kojima osporavaju postupak prodaje društva Banco Popular uz obrazloženje da on nije usklađen s odredbama iz članka 24. stavka 2. Uredbe br. 806/2014 i iz članaka 38. i 39. Direktive 2014/59. S druge strane, tužitelji u očitovanjima na intervencijske podneske ističu novi tužbeni razlog koji se temelji na povredi članka 24. Uredbe br. 806/2014, u kojem izričito navode da preuzimaju argumente istaknute u točkama 47. i 48. replike.

258 Tužitelji u tim očitovanjima na intervencijske podneske navode da su se u svojim prethodnim podnescima pozivali na nezakonitost postupka prodaje kao na podredni uzrok povrede načela proporcionalnosti. Međutim, valja utvrditi da u dijelu tužbe u kojem se tvrdi da se sanacijska mjera protivi načelu proporcionalnosti i, općenitije, u dijelu koji se odnosi na povredu članka 18. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 806/2014, tužitelji nisu istaknuli nijedan argument kojim bi nastojali osporavati postupak prodaje. U tom pogledu, iako tužitelji izričito upućuju na točke replike, ne navode točku tužbe u kojoj se taj argument već ističe.

259 Usto, valja istaknuti da nije razumljiva veza između tih argumenata kojima se nastoji osporavati postupak prodaje i povrede načela proporcionalnosti u okviru primjene članka 18. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 806/2014. Stoga te argumente treba analizirati kao novi tužbeni razlog koji se temelji na povredi članka 24. Uredbe br. 806/2014.

260 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je na temelju članka 84. Poslovnika tijekom postupka zabranjeno iznositi nove razloge, osim ako se ne temelje na pravnim i činjeničnim pitanjima za koja se saznalo tijekom postupka.

261 Međutim, taj se tužbeni razlog prvi put ističe u replici te se preuzima u očitovanjima na intervencijske podneske, a da tužitelji pritom nisu opravdali zašto pravilnost postupka prodaje nisu osporavali u fazi tužbe. Taj se novi tužbeni razlog ne temelji na činjeničnim i pravnim elementima za koje tužitelji nisu znali u trenutku podnošenja tužbe te se volja tužitelja da odgovore na argumente iznesene u intervencijskom podnesku ne može smatrati opravdanjem za nepravodobno podnošenje tog tužbenog razloga.

262 Stoga valja odbaciti kao nedopuštene argumente tužiteljâ iz replike koji se odnose na pravilnost postupka prodaje i novi tužbeni razlog koji se temelji na povredi članka 24. Uredbe br. 806/2014 i koji se prvi put ističe u očitovanjima na intervencijske podneske.

2. Deseti tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 20. Uredbe br. 806/2014

263 Tužitelji tvrde da je SRB povrijedio članak 20. Uredbe br. 806/2014. Taj tužbeni razlog ima pet dijelova, od kojih se prvi temelji na povredi članka 20. stavka 11. Uredbe br. 806/2014, drugi na povredi članka 20. stavka 5. točaka (a) do (c) i (f) te uredbe, treći na nedostatku Deloitteove neovisnosti, četvrti na povredi članka 20. stavka 1. Uredbe br. 806/2014 zbog toga što vrednovanje 2 nije bilo „pravično, oprezno i realistično” i pet na povredi članka 20. stavaka 7. i 9. te uredbe.

264 Člankom 20. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014 predviđa se:

„Prije odluke o provedbi sanacijske mjere ili izvršavanju ovlasti za otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, Odbor omogućuje da pravično, oprezno i realistično vrednovanje imovine i obveza subjekta iz članka 2. provede osoba koja je neovisna u odnosu na bilo koje tijelo javne vlasti, uključujući Odbor i nacionalna sanacijska tijela te na dotični subjekt.”

265 U ovom slučaju valja podsjetiti na to da vrednovanje društva Banco Popular koje je provedeno prije donošenja sanacijskog programa sadržava dva izvješća koja su priložena sanacijskom programu.

266 Vrednovanje 1 od 5. lipnja 2017. izradio je SRB u skladu s člankom 20. stavkom 5. točkom (a) Uredbe br. 806/2014 i njegova je svrha bila pružanje informacija koje bi omogućile da se utvrdi jesu li ispunjeni uvjeti za pokretanje sanacijskog postupka, kako su definirani člankom 18. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014.

267 Vrednovanje 2 od 6. lipnja 2017. izradio je Deloitte u svojstvu neovisnog stručnjaka u skladu s člankom 20. stavkom 10. Uredbe br. 806/2014.

268 U sanacijskom programu navodi se da je, s obzirom na hitnost, cilj vrednovanja 2, koje je provedeno u skladu s člankom 20. stavkom 10. Uredbe br. 806/2014, bio procijeniti vrijednost imovine i obveza društva Banco Popular, dati procjenu postupanja prema dioničarima i vjerovnicima u slučaju da je društvo Banco Popular predmet uobičajenog postupka nesolventnosti, kao i pružiti informacije koje omogućuju donošenje odluke o dionicama i vlasničkim instrumentima koje treba prenijeti i koje SRB-u omogućuju određivanje komercijalnih uvjeta za potrebe instrumenta prodaje poslovanja.

269 Deloitte je u vrednovanju 2 naveo da se oslonio na zahtjeve iz članka 36. Direktive 2014/59 (koji odgovara članku 20. Uredbe br. 806/2014) i na poglavlje 3. konačnog nacrta EBA-inih regulatornih tehničkih standarda br. 2017/05 i br. 2017/06 od 23. svibnja 2017. o vrednovanju za potrebe sanacije i vrednovanju za potrebe utvrđivanja razlike u postupanju nakon sanacije predviđene Direktivom 2014/59 (u daljnjem tekstu: EBA-ini tehnički standardi).

270 Člankom 36. stavkom 15. Direktive 2014/59 EBA-u se ovlašćuje da izrađuje nacrte regulatornih tehničkih standarda kako bi pobliže odredila kriterije na temelju kojih treba izvršiti vrednovanja koja se provode tijekom sanacijskog postupka.

271 Poglavlje 3. EBA-inih tehničkih standarda odnosi se na nacrt regulatornih tehničkih standarda br. 2017/05 o vrednovanju za potrebe sanacije (u daljnjem tekstu: regulatorni tehnički standardi) i, među ostalim, sadržava, u skladu s člankom 36. stavkom 15. Direktive 2014/59, nacrt Delegirane uredbe Komisije o dopuni Direktive 2014/59 u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju kriteriji koji se odnose na metodologiju za procjenu vrijednosti imovine i obveza institucija ili subjekata.

272 Usto valja istaknuti da na dan donošenja sanacijskog programa ti regulatorni tehnički standardi nisu bili obvezujući jer se člankom 5. stavkom 2. drugim podstavkom Uredbe br. 806/2014 predviđa da SRB, Vijeće i Komisija podliježu obvezujućim regulatornim i provedbenim tehničkim standardima koje je razvila EBA, a donijela Komisija. Ti su regulatorni tehnički standardi uključeni u Delegiranu uredbu Komisije (EU) 2018/345 od 14. studenoga 2017. o dopuni Direktive 2014/59

u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju kriteriji koji se odnose na metodologiju za procjenu vrijednosti imovine i obveza institucija ili subjekata (SL 2018., L 67, str. 8.).

273 SRB je u članku 6.3. sanacijskog programa naveo da se, kako bi donio odluku o otpisu i konverziji instrumenata kapitala društva Banco Popular, oslonio na vrednovanje 2, kako je dopunjeno i potkrijepljeno rezultatima postupka prodaje koji je vodio FROB.

274 Budući da vrednovanje 2 sadržava složene tehničke i gospodarske ocjene, SRB-u je trebalo priznati široku diskrecijsku ovlast kad je smatrao da vrednovanje 2 čini valjanu osnovu za odlučivanje o sanacijskim mjerama.

275 Stoga je, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točkama 110. do 115. ove presude, nadzor koji provodi Opći sud ograničeni nadzor kojim se samo provjerava je li SRB počinio očitu pogrešku u ocjeni kada je smatrao da je vrednovanje 2 u skladu sa zahtjevima iz članka 20. Uredbe br. 806/2014. Na tužiteljima je da podnesu dostatne dokaze kojima bi dokazali nevjerodostojnost vrednovanja 2.

a) Prvi dio, koji se temelji na povredi članka 20. stavka 11. Uredbe br. 806/2014

276 Tužitelji ističu povredu članka 20. stavka 11. Uredbe br. 806/2014 jer je SRB odbio dostaviti konačne verzije vrednovanja 1 i 2. SRB je u odgovoru od 30. srpnja 2018. na mjeru upravljanja postupkom Općeg suda od 6. srpnja 2018. potvrdio da neće objaviti konačne verzije tih vrednovanja. Deloitte je priznao da su konačne verzije vrednovanja potrebne i da je on zadužen za njihovu izradu. Tužitelji upućuju na svoja očitovanja od 21. rujna 2018. na SRB-ov odgovor na tu mjeru upravljanja postupkom i tvrde da je SRB u skladu s uvodnom izjavom 64. i člankom 20. stavkom 11. Uredbe br. 806/2014 obvezan podnijeti konačne verzije vrednovanja 1. i 2.

277 Što se tiče vrednovanja 1, s obzirom na njegov cilj, koji je utvrđen u točki 266. ove presude, i na činjenicu da se tim vrednovanjem nastojalo pridonijeti tome da se odredi propada li Banco Popular ili je vjerojatno da će propasti u smislu članka 18. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 806/2014, tužitelji ne objašnjavaju koja je svrha takvog vrednovanja nakon donošenja sanacijskog programa. Usto, valja istaknuti da je vrednovanje 1, kojim se nastoji odrediti propada li Banco Popular ili je vjerojatno da će propasti, prestalo biti relevantno nakon što je ESB 6. lipnja 2017. proveo procjenu o propasti ili vjerojatnoj propasti društva Banco Popular.

278 Što se tiče vrednovanja 2, SRB je 30. srpnja 2018., u odgovoru na pitanja koja je postavio Opći sud u okviru mjere upravljanja postupkom, naveo da se nakon vrednovanja 2 neće provesti *ex post* konačno vrednovanje. Smatrao je da se zbog posebnosti ovog slučaja može zaključiti da *ex post* konačno vrednovanje ne bi imalo nikakvu praktičnu svrhu u okviru članka 20. stavka 11. Uredbe br. 806/2014 niti bi dovelo do odluke o naknadi predviđene u članku 20. stavku 12. te uredbe.

279 Valja istaknuti da se *ex post* konačno vrednovanje predviđeno člankom 20. stavkom 11. Uredbe br. 806/2014 po definiciji provodi nakon donošenja sanacijskog programa i Komisijine odluke.

280 Usto, u skladu s člankom 20. stavkom 13. Uredbe br. 806/2014, privremeno vrednovanje kao što je vrednovanje 2 valjana je osnova za donošenje sanacijskog programa. U tom pogledu, s obzirom na žurne okolnosti, tužitelji ne osporavaju da je opravdana upotreba privremenog vrednovanja u smislu članka 20. stavka 10. Uredbe br. 806/2014.

281 Dovoljno je podsjetiti na to da se, prema ustaljenoj sudskoj praksi, zakonitost akta Unije ocjenjuje u skladu s činjeničnim i pravnim elementima koji su postojali na dan kada je taj akt donesen (vidjeti presudu od 3. rujna 2015., Inuit Tapiriit Kanatami i dr./Komisija, C-398/13 P, EU:C:2015:535, t. 22. i navedenu sudsku praksu). Iz toga slijedi da se prilikom ocjenjivanja zakonitosti tog akta ne uzimaju u obzir okolnosti nastale nakon datuma donošenja tog akta Unije (vidjeti presudu od 17. prosinca 2014., Si.mobil/Komisija, T-201/11., EU:T:2014:1096, t. 64. i navedenu sudsku praksu).

282 Iz toga proizlazi da činjenica da se *ex post* konačno vrednovanje, koje slijedi nakon donošenja sanacijskog programa, provelo ili nije provelo ne može utjecati na valjanost pobijanih odluka i da su argumenti tužiteljâ bespredmetni.

283 Osim toga, što se tiče tvrdnje tužiteljâ prema kojoj činjenica da je SRB odbio dostaviti konačne verzije vrednovanja 1 i 2 dokazuje da su privremene verzije netočne i da nije trebalo provesti sanaciju društva Banco Popular, dovoljno je utvrditi da je riječ o pukom nagađanju koje nema nikakvog temelja.

284 Naposljetku, suprotno onomu što tvrde tužitelji, članak 20. stavak 15. Uredbe br. 806/2014, u skladu s kojim je „[v]rednovanje […] sastavni dio odluke o primjeni sanacijskog instrumenta ili izvršavanju sanacijske ovlasti ili odluke o izvršavanju ovlasti za otpis ili konverziju instrumenata kapitala”, ne može se tumačiti na način da je konačno *ex post* vrednovanje sastavni dio odluke o sanaciji. Ta se odredba odnosi na vrednovanje na temelju kojeg je SRB donio sanacijski program, odnosno, u ovom slučaju, na vrednovanje 2.

285 Stoga prvi dio treba odbiti.

b) Drugi dio, koji se temelji na povredi članka 20. stavka 5. točaka (a) do (c) i (f) Uredbe br. 806/2014

286 Tužitelji ističu povredu članka 20. stavka 5. Uredbe br. 806/2014 jer neovisni stručnjak u vrednovanju 2 nije proveo analizu ciljeva predviđenih točkama (a) do (c) i (f) te odredbe. Donošenje sanacijskog programa na način da se zanemari članak 20. stavak 5. Uredbe br. 806/2014 protivno je načelu pravne sigurnosti. Tvrde da je na neovisnom stručnjaku, a ne na SRB-u da ocijeni jesu li ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 18. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014, te da pruži elemente na temelju kojih se može odlučiti o najprikladnijoj sanacijskoj mjeri i njezinu opsegu. To se predviđa sanacijskim planom iz 2016., kao i činjenica da vrednovanja 1 i 2 treba provesti neovisni stručnjak.

287 Prema mišljenju tužiteljâ, SRB u uvodnim izjavama 42. i 43. sanacijskog programa ne navodi da je Deloitte u vrednovanju 2 ostvario ciljeve utvrđene u članku 20. stavku 5. točkama (a) do (c) i (f) Uredbe br. 806/2014. Deloitte je potvrdio da nije proveo analizu predviđenu tim odredbama. Isto tako, analiza predviđena tim odredbama nije provedena ni u vrednovanju 1. SRB je utvrdio najnižu prodajnu cijenu društva Banco Popular a da je pritom nije temeljio na vrednovanju. U vrednovanju 1 samo se zaključilo da je Banco Popular solventan, a da pritom nije provedena analiza njegove likvidnosti. SRB je uputio na ESB-ovu analizu u pogledu propasti ili vjerojatne propasti društva Banco Popular. Međutim, provođenje analize iz članka 20. stavka 5. Uredbe br. 806/2014 ne može se prenijeti na treću stranu kao što je ESB.

288 Najprije valja istaknuti da, suprotno onomu što tvrde tužitelji, iz članka 18. stavka 1. prvog podstavka Uredbe br. 806/2014 izričito proizlazi da je na SRB-u, a ne na neovisnom procjenitelju, da na izvršnoj sjednici ocijeni jesu li ispunjeni uvjeti predviđeni tom odredbom.

289 Usto, činjenica da se u sanacijskom planu iz 2016. navodi da je vrednovanja 1 i 2 trebao provesti neovisni procjenitelj nije relevantna jer se taj plan nije primijenio u ovom slučaju.

290 Tužitelji tvrde da neovisni stručnjak u vrednovanju 2 nije proveo analizu ciljeva predviđenih člankom 20. stavkom 5. točkama (a) do (c) i (f) Uredbe br. 806/2014.

291 Kao prvo, člankom 20. stavkom 5. točkom (a) Uredbe br. 806/2014 predviđa se da je svrha vrednovanja „pružanje informacija radi utvrđivanja jesu li zadovoljeni uvjeti za sanaciju ili uvjeti za otpis ili konverziju instrumenata kapitala”.

292 Valja podsjetiti na to da je SRB 5. lipnja 2017. donio vrednovanje 1 čiji je cilj bio utvrditi ispunjava li Banco Popular uvjete za sanaciju ili pak za otpis ili konverziju svojih instrumenata kapitala u skladu s člankom 20. stavkom 5. točkom (a) Uredbe br. 806/2014. Konkretno, SRB je naveo da je cilj vrednovanja 1 bio odrediti propada li društvo Banco Popular ili je vjerojatno da će propasti u smislu članka 18. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 806/2014.

293 Iz toga proizlazi da je SRB u vrednovanju 1 proveo analizu cilja predviđenog člankom 20. stavkom 5. točkom (a) Uredbe br. 806/2014. Tužitelji pogrešno tvrde da tu analizu treba provesti neovisni stručnjak, s obzirom na to da se člankom 20. stavkom 3. Uredbe br. 806/2014 SRB ovlašćuje za to da provede vrednovanje 1. Usto, budući da je tu analizu proveo SRB, Deloitte je mogao u svojem izvješću navesti da je ne uključuje u vrednovanje 2.

294 U svakom slučaju, valja pojasniti da je vrednovanje 1, kojim se nastoji odrediti propada li Banco Popular ili je vjerojatno da će propasti, prestalo biti relevantno nakon procjene koju je ESB proveo 6. lipnja 2017. Naime, SRB je u vrednovanju 1 naveo da je na referentni datum njegove procjene, odnosno 31. ožujka 2017., Banci Popular bio solventan. Suprotno tomu, ESB je na temelju znatnih povlačenja depozita iz društva Banco Popular od travnja i svibnja 2017. i na temelju nesposobnosti potonjeg društva da stvori dodatnu likvidnost zaključio da Banco Popular na dan 6. lipnja 2017. propada ili je vjerojatno da će propasti. Stoga su argumenti kojima se osporava vrednovanje 1 bespredmetni.

295 Usto, u članku 18. stavku 1. drugom podstavku Uredbe br. 806/2014 navodi se da procjenu uvjeta iz prvog podstavka točke (a), odnosno procjenu o propasti ili vjerojatnoj propasti subjekta, provodi ESB nakon što se savjetuje sa SRB-om.

296 U tom pogledu, Sud je presudio da je člankom 18. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe br. 806/2014 ESB-u dana primarna uloga, iako ne isključiva, s obzirom na to da je u pravilu na ESB-u da procijeni propada li subjekt ili je vjerojatno da će propasti. Iako SRB također može izvršiti tu procjenu, on to može učiniti samo nakon što je o svojoj namjeri da to učini obavijestio ESB te samo ako ESB u roku od tri kalendarska dana od primitka te informacije ne izvrši tu procjenu. ESB-u se stoga priznaje primarna nadležnost za izvršavanje takve procjene, koja se temelji na stručnom znanju kojim raspolaže kao nadzorno tijelo jer je, s obzirom na to da u tom svojstvu ima pristup svim informacijama o bonitetu u vezi s predmetnim subjektom, u najboljem položaju za utvrđivanje – s obzirom na definiciju propadanja ili vjerojatne propasti iz članka 18. stavka 4. te uredbe, koja se odnosi, među ostalim, na elemente povezane s bonitetnim stanjem

poput uvjeta za odobrenje, iznosa imovine u usporedbi s onim obveza odnosno trenutačnog ili budućeg dugovanja – je li taj uvjet ispunjen (presuda od 6. svibnja 2021., ABLV Bank i dr./ESB, C-551/19 P i C-552/19 P, EU:C:2021:369, t. 62.).

297 Stoga tužitelji pogrešno tvrde da vrednovanje 2 treba obuhvaćati analizu cilja predviđenog člankom 20. stavkom 5. točkom (a) Uredbe br. 806/2014 i da ESB nije mogao provesti tu analizu.

298 Osim toga, valja istaknuti da tužitelji u tužbi i replici navode da je cilj iz članka 20. stavka 5. točka (a) Uredbe br. 806/2014 istovjetan ciljevima predviđenima člankom 20. stavkom 5. točkama (a) i (c), a da pritom ne ističu posebne argumente u pogledu cilja iz točke (c).

299 Kao drugo, člankom 20. stavkom 5. točkom (f) Uredbe br. 806/2014 predviđa se da je svrha vrednovanja „kada se primjenjuje instrument prodaje poslovanja, pružanje informacija radi donošenja odluke o imovini, pravima, obvezama ili vlasničkim instrumentima koje je potrebno prenijeti i da se Odboru daju informacije kako bi mogao odrediti što su komercijalni uvjeti u smislu članka 24. stavka 2. točke (b)”.

300 Suprotno onomu što tvrde tužitelji, u uvodnoj izjavi 42. točki (c) sanacijskog programa izričito se navodi da je privremeno vrednovanje provedeno s ciljem prikupljanja elemenata koji omogućuju donošenje odluke o dionicama ili vlasničkim instrumentima koje treba prenijeti i koji SRB-u omogućuju da odredi komercijalne uvjete za potrebe instrumenta prodaje poslovanja.

301 Usto, Deloitte pojašnjava da je njegovo izvješće pripremljeno s ciljem provedbe neovisnog vrednovanja u skladu s ciljevima predviđenima člankom 36. stavkom 4. točkama (b), (f) i (g) Direktive 2014/59. Međutim, te odredbe Direktive 2014/59 odgovaraju odredbama članka 20. stavka 5. točaka (b), (f) i (g) Uredbe br. 806/2014.

302 U svakom slučaju, valja istaknuti da se, u skladu s člankom 20. stavkom 10. Uredbe br. 806/2014, ako zbog žurnih okolnosti pojedinog slučaja nije moguće ispuniti zahtjeve iz stavaka 7. i 9., provodi privremeno vrednovanje. U toj se odredbi izričito navodi da je pri provedbi privremenog vrednovanja potrebno pridržavati se zahtjeva iz stavka 4. i, u mjeri u kojoj je to razumno praktično u okolnostima, zahtjeva iz stavaka 1., 7. i 9. Usto, u članku 20. stavku 11. Uredbe br. 806/2014 navodi se da se privremenim smatra vrednovanje kojim se ne ispunjavaju svi zahtjevi utvrđeni u stavku 1. i stavcima od 4. do 9.

303 Iz toga proizlazi da je u situacijama kao u ovom slučaju, u kojima vrednovanje treba provesti u žurnom postupku, riječ o privremenom vrednovanju kojim se ne moraju ispuniti svi ciljevi predviđeni u članku 20. stavku 5. Uredbe br. 806/2014.

304 Stoga drugi dio treba odbiti.

c) Treći dio, koji se temelji na nedostatku Deloitteove neovisnosti

305 Tužitelji ističu da je SRB povrijedio članak 20. stavak 1. i članak 44. Uredbe br. 806/2014 u vezi s člancima 38. do 41. Delegirane uredbe 2016/1075 zbog toga što Deloitte nije dovoljno neovisan.

306 U skladu s člankom 20. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014, vrednovanje mora provesti osoba koja je neovisna u odnosu na bilo koje tijelo javne vlasti, uključujući SRB, nacionalna sanacijska tijela te na predmetni subjekt.

307 Zahtjevi u pogledu neovisnosti procjeniteljâ navedeni su u člancima 37. do 41. Delegirane uredbe 2016/1075. Člankom 38. Delegirane uredbe 2016/1075 predviđaju se tri kumulativna uvjeta kako bi se smatralo da je procjenitelj neovisan o svim relevantnim tijelima javne vlasti i relevantnim subjektima. Kao prvo, procjenitelj posjeduje potrebne kvalifikacije, iskustvo, sposobnost, znanje i sredstva te može učinkovito provesti vrednovanje bez neopravdanog oslanjanja na relevantno tijelo javne vlasti ili relevantni subjekt. Kao drugo, procjenitelj je pravno odvojen od relevantnih tijela javne vlasti i relevantnog tijela. Kao treće, procjenitelj nema značajan zajednički ili suprotni interes u smislu članka 41. te delegirane uredbe.

308 Međutim, valja istaknuti da tužitelji ne tvrde da Deloitte nije posjedovao kvalifikacije, iskustvo, sposobnost, znanje i sredstva potrebna za učinkovitu provedbu vrednovanja u smislu prvog uvjeta predviđenog u članku 38. Delegirane uredbe 2016/1075. Ne tvrde ni da Deloitte nije pravno odvojen od relevantnih tijela javne vlasti, odnosno SRB-a i FROB-a, te od društva Banco Popular, u smislu drugog uvjeta predviđenog u članku 38. Delegirane uredbe 2016/1075.

309 Kao prvo, tužitelji tvrde da je SRB neopravdano utjecao na Deloitte, pri čemu je povrijedio članak 39. stavak 3. točku (a) Delegirane uredbe 2016/1075, time što mu je naložio da ne donese mišljenje u pogledu članka 20. stavka 5. točaka (a) do (c) i (f) Uredbe br. 806/2014 te da time odstupi od obveza koje je imao kao neovisni stručnjak. Deloitte je, u skladu sa SRB-ovim uputama, pošao od načela da se primjenjuje instrument prodaje poslovanja umjesto da se podnesu elementi na temelju kojih se može odlučiti o sanacijskom instrumentu. SRB je dao uputu Deloitteu da ne izradi konačno vrednovanje. Iako se sanacijsko tijelo može savjetovati sa stručnjakom, ne smije mu davati upute.

310 Člankom 39. stavkom 3. točkom (a) Delegirane uredbe 2016/1075 predviđa se da u pogledu provedbe vrednovanja neovisni procjenitelj ne smije tražiti ili primati upute ili smjernice relevantnog tijela javne vlasti ili relevantnog subjekta.

311 Valja istaknuti i da se člankom 39. stavkom 4. točkom (a) Delegirane uredbe 2016/1075 predviđa da se „[s]tavkom 3. ne sprječava […] davanje uputa, smjernica, prostorija, tehničke opreme ili drugog oblika potpore ako se, prema procjeni tijela za imenovanja ili drugog tijela koje može biti ovlašteno za obavljanje te zadaće u predmetnoj državi članici, to smatra nužnim za ostvarivanje ciljeva vrednovanja”.

312 U tom se pogledu u uvodnoj izjavi 35. Delegirane uredbe 2016/1075 navode sljedeća pojašnjenja:

„Nadalje, trebalo bi osigurati da neovisni procjenitelj može učinkovito provesti vrednovanje bez neopravdanog oslanjanja na relevantno tijelo javne vlasti, uključujući sanacijsko tijelo, i instituciju ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točaka (b), (c) ili (d) Direktive 2014/59/EU. Međutim, pružanje uputa ili smjernica potrebnih za potporu provedbi vrednovanja, na primjer u pogledu metodologije osigurane u skladu sa zakonodavstvom Unije u području vrednovanja za potrebe koje se odnose na sanaciju, ne bi se smjelo smatrati neopravdanim oslanjanjem ako se te upute ili smjernice smatraju nužnima za potporu provedbi vrednovanja […].”

313 Iz toga proizlazi da se, suprotno onomu što tvrde tužitelji, članak 39. Delegirane uredbe 2016/1075 ne može tumačiti na način da se njime sanacijskom tijelu zabranjuje da neovisnom procjenitelju daje upute u svim oblicima.

314 Usto, valja istaknuti da se u članku 20. stavku 5. Uredbe br. 806/2014 definiraju svrhe vrednovanja ovisno o primijenjenom sanacijskom instrumentu. Konkretno, u članku 20. stavku 5. točki (f) Uredbe br. 806/2014 definiraju se svrhe vrednovanja u slučaju u kojem se primjenjuje instrument prodaje poslovanja, koje se razlikuju od svrha iz članka 20. stavka 5. točaka (d) i (e) te uredbe, koje se odnose na slučajeve u kojima se primjenjuju *bail-in* instrument odnosno instrument prijelazne institucije ili instrument odvajanja imovine.

315 Članak 20. stavak 5. točku (b) Uredbe br. 806/2014, kojim se predviđa da je, ako su zadovoljeni uvjeti za sanaciju, svrha vrednovanja pružanje informacija radi donošenja odluke o odgovarajućoj sanacijskoj mjeri koju je potrebno poduzeti u pogledu subjekta, treba tumačiti na način da vrednovanje SRB-u treba pružiti tehničke i gospodarske elemente na temelju kojih se može provesti sanacijski instrument koji je SRB odabrao.

316 Iz te odredbe ne proizlazi da je na procjenitelju da sam utvrdi koji je najprimjereniji sanacijski instrument. Odluku koja se odnosi na odabir sanacijskog instrumenta koji treba primijeniti donosi sanacijsko tijelo, a ne neovisni procjenitelj.

317 Činjenica da sanacijsko tijelo traži od neovisnog procjenitelja da provede vrednovanje za potrebe primjene određenog instrumenta, ako je to potrebno za postizanje ciljeva vrednovanja, ne smije značiti da postoji prekomjerna ovisnost tog procjenitelja u odnosu na sanacijsko tijelo. Prema tome, treba smatrati da činjenica da je SRB smatrao da je instrument prodaje poslovanja bio najprikladniji za ispunjavanje ciljeva sanacije i da je povjerio Deloitteu da provede vrednovanje koje je u skladu s ciljevima tog instrumenta ugrožava Deloitteovu neovisnost predstavlja oblik upute u skladu s člankom 39. stavkom 4. točkom (a) Delegirane uredbe 2016/1075 i da ne ugrožava neovisnost procjenitelja.

318 Što se tiče argumenta prema kojem je SRB naložio Deloitteu da ne donese mišljenje u pogledu članka 20. stavka 5. točaka (a) do (c) i (f) Uredbe br. 806/2014, upućuje se na analizu drugog dijela ovog tužbenog razloga.

319 Što se tiče argumenta prema kojem je SRB dao uputu Deloitteu da ne izradi konačno vrednovanje, dovoljno je podsjetiti na to da ta činjenica, s obzirom na to da je do nje došlo nakon donošenja sanacijskog programa, ni u kojem slučaju ne može dovesti u pitanje njegovu zakonitost.

320 Iz prethodno navedenog proizlazi da tužitelji nisu utvrdili da je SRB dao upute Deloitteu protivno članku 39. stavku 3. točki (a) Delegirane uredbe 2016/1075.

321 Kao drugo, tužitelji tvrde da je zbog tog SRB-ova utjecaja na Deloitte taj procjenitelj imao značajan zajednički ili suprotni interes s javnim tijelom u smislu članka 41. stavka 1. Delegirane uredbe 2016/1075, čime je povrijedio članak 38. te delegirane uredbe. Tužitelji tvrde i da je Deloitte povrijedio članak 39. stavak 3. točku (b) Delegirane uredbe 2016/1075 jer je nakon sanacije upravljao integracijom društva Banco Popular u društvo Banco Santander.

322 Najprije, kao što to proizlazi iz točaka 310. do 320. ove presude, taj argument valja odbiti jer se njime utvrđuje da postoji značajan zajednički ili suprotan interes zbog toga što je SRB neopravdano utjecao na Deloitte, protivno članku 39. stavku 3. točki (a) Delegirane uredbe 2016/1075.

323 Osim toga, što se tiče povrede trećeg uvjeta predviđenog člankom 38. Delegirane uredbe 2016/1075, člankom 41. stavkom 1. te delegirane uredbe predviđa se da neovisni procjenitelj ne smije imati stvaran ili mogući značajan interes koji je zajednički ili suprotan interesu relevantnog tijela javne vlasti ili relevantnog subjekta.

324 U skladu s člankom 41. stavkom 2. Delegirane uredbe 2016/1075, za potrebe stavka 1., stvarni ili mogući interes smatra se značajnim kad god bi, prema procjeni tijela za imenovanje ili drugog tijela koje može biti ovlašteno za obavljanje te zadaće u dotičnoj državi članici, mogao utjecati ili kad bi se razumno moglo smatrati da utječe na prosudbu neovisnog procjenitelja u provedbi vrednovanja. U stavku 3. tog članka pojašnjava se da su relevantni interesi koji su zajednički ili suprotni interesu članova subjekta ili njegovih vjerovnika.

325 Dovoljno je utvrditi da tužitelji ne navode koji je to u ovom slučaju stvaran ili mogući značajan interes koji je zajednički ili suprotan između Deloittea i SRB-a ili Deloittea i društva Banco Popular.

326 Naposljetku, člankom 39. stavkom 3. točkom (b) Delegirane uredbe 2016/1075 predviđa se da u pogledu provedbe vrednovanja neovisni procjenitelj ne smije od relevantnog tijela javne vlasti ili relevantnog subjekta tražiti ili prihvatiti financijske ili druge pogodnosti.

327 Valja utvrditi, kao što su to učinili Komisija i SRB, da mogući poslovi koji su dogovoreni između društava Deloitte i Banco Santander nakon sanacije nisu relevantni i da se na temelju njih ne može utvrditi da je Deloitte bio u sukobu interesa u trenutku provedbe vrednovanja 2.

328 Iz toga proizlazi da se na temelju nijednog argumenta tužiteljâ ne može utvrditi da Deloitte nije bio dovoljno neovisan.

329 Stoga treći dio treba odbiti.

d) Četvrti dio, koji se temelji na povredi članka 20. stavka 1. Uredbe br. 806/2014 zbog toga što vrednovanje 2 nije bilo „pravično, oprezno i realistično”

330 Tužitelji tvrde da je SRB povrijedio članak 20. stavak 1. Uredbe br. 806/2014 u skladu s kojim omogućuje da se provede pravično, oprezno i realistično vrednovanje imovine i obveza subjekta. Tom se odredbom SRB-u ne dopušta velika margina prosudbe i na njemu je da dokaže da su vrednovanja u skladu s primjenjivim odredbama. Taj se dio u biti dijeli na tri prigovora.

1) Prvi prigovor, prema kojem se vrednovanje 2 temelji na pogrešnim kriterijima

331 Tužitelji tvrde da se u vrednovanju 2 upućuje samo na Direktivu 2014/59 i na Zakon 11/2015 te da stoga nije u skladu s Uredbom br. 806/2014. Deloitte priznaje da se vrednovanje 2 ne temelji na slučaju trajnog poslovanja, nego da je proveo vrednovanje u okviru likvidacije. Stoga Deloitte nije uzeo u obzir vrijednost imovine koju bi kupac uzeo u obzir da je namjeravao nastaviti obavljati djelatnosti društva Banco Popular, kao što je to stvarno i bio slučaj. Pogrešno je izjednačavati gubitak koji su pretrpjeli tužitelji s onime što bi dobili u redovnom postupku u slučaju insolventnosti. Deloitte je trebao izračunati vrijednost trajnog poslovanja. Deloitte je podcijenio vrijednost imovine društva Banco Popular time što je primijenio likvidacijsku vrijednost.

332 Valja pojasniti da Direktiva 2014/59, koja se navodi u vrednovanju 2, sadržava odredbe istovjetne onima iz Uredbe br. 806/2014.

333 Usto, valja istaknuti da se ti argumenti temelje na pogrešnom shvaćanju metodologije upotrijebljene u vrednovanju 2. Naime, vrednovanje 2 ima dva dijela, prvi uključuje privremeno vrednovanje društva Banco Popular, a drugi simulaciju scenarija likvidacije. Prvim se dijelom nastoji utvrditi ekonomska vrijednost društva Banco Popular u okviru primjene instrumenta prodaje poslovanja. Cilj je drugog dijela utvrditi bi li se prema dioničarima i vjerovnicima bolje postupalo da se u pogledu društva Banco Popular proveo redovni postupak u slučaju insolventnosti u skladu sa španjolskim zakonodavstvom.

334 SRB je donio sanacijski program uzimajući u obzir prvi dio vrednovanja 2, koje sadržava vrednovanje imovine i obveza društva Banco Popular u užem smislu. Suprotno tomu, budući da je Deloitte pojasnio da nije imao sve potrebne informacije niti dovoljno vremena da provede više od indikativne procjene u toj fazi, drugi dio vrednovanja 2 odgovara prvoj simulaciji u skladu s člankom 20. stavkom 9. Uredbe br. 806/2014. Vrednovanje 3, koje je konačno vrednovanje kojim se nastoji procijeniti bi li se s dioničarima i vjerovnicima bolje postupalo da je nad predmetnim subjektom proveden redovni postupak u slučaju insolventnosti na temelju članka 20. stavka 16. Uredbe br. 806/2014, provedeno je nakon sanacije.

335 Međutim, likvidacijska vrijednost, u pogledu koje tužitelji osporavaju to što ju je Deloitte upotrijebio, odgovara drugom dijelu vrednovanja 2.

336 Iako tužitelji svojim argumentom osporavaju drugi dio vrednovanja 2, dovoljno je utvrditi da je taj argument bespredmetan. Naime, utvrđivanje razlike između toga kako se postupalo prema dioničarima društva Banco Popular u okviru sanacije i toga kako bi se prema njima postupalo u okviru redovnog postupka u slučaju insolventnosti proizlazi iz vrednovanja 3, a konačna ocjena gubitka koji su pretrpjeli dioničari proizlazi iz SRB-ove odluke od 17. ožujka 2020. donesene na temelju vrednovanja 3.

337 Iako tužitelji svojim argumentom osporavaju to što je Deloitte u prvom dijelu vrednovanja 2 upotrijebio likvidacijsku vrijednost kako bi ocijenio imovinu društva Banco Popular, dovoljno je istaknuti da je u okviru tog prvog dijela Deloitte uzeo u obzir prodajnu vrijednost društva Banco Popular, a ne njegovu likvidacijsku vrijednost.

338 Što se tiče korištene metodologije, Deloitte je u vrednovanju 2 naveo da je scenarij koji je upotrijebljen za utvrđivanje ekonomske vrijednosti bila prodaja banke na temelju instrumenta prodaje poslovanja. U skladu s člankom 20. stavkom 5. točkom (f) Uredbe br. 806/2014, svrha je vrednovanja pružanje informacija radi donošenja odluke o imovini, pravima, obvezama ili vlasničkim instrumentima koje je potrebno prenijeti i to da se SRB-u daju informacije kako bi mogao odrediti što su komercijalni uvjeti u smislu članka 24. stavka 2. točke (b) te uredbe.

339 Deloitte je objasnio da je „cilj [njegova] ekonomskog vrednovanja dati procjenu vrijednosti koju potencijalni kupac može predložiti za banku u cjelini slijedom otvorenog, pravednog i natjecateljskog postupka dražbe (‚prodajna vrijednost' u skladu s člankom 11. regulatornih tehničkih standarda […])".

340 Iz uvodne izjave 6. regulatornih tehničkih standarda proizlazi da bi za konkretne mjere sanacije koje sanacijsko tijelo razmatra trebalo odabrati najprimjereniju osnovicu za mjerenje (sadašnja vrijednost ili prodajna vrijednost).

341 Što se tiče odabira osnovice za mjerenje, u članku 11. stavku 4. regulatornih tehničkih standarda, koji je preuzet u članku 11. stavku 4. Delegirane uredbe 2018/345, navodi se:

„Ako se mjerama sanacije iz članka 10. stavka 1. zahtijeva da subjekt koji ostaje institucija koja trajno posluje zadrži imovinu i obveze, procjenitelj kao odgovarajuću osnovicu za mjerenje upotrebljava sadašnju vrijednost. Sadašnjom vrijednošću, ako se ona smatra pravednom, opreznom i realističnom, može se predvidjeti normalizacija tržišnih uvjeta.

Sadašnja vrijednost ne upotrebljava se kao osnovica za mjerenje ako se imovina prenosi na subjekt za upravljanje imovinom na temelju članka 42. Direktive 2014/59/EU ili na prijelaznu instituciju na temelju članka 40. te direktive, ili ako se primjenjuje instrument prodaje poslovanja na temelju članka 38. Direktive 2014/59/EU."

342 U skladu s člankom 12. stavkom 4. regulatornih tehničkih standarda, koji je preuzet u članku 12. stavku 4. Delegirane uredbe 2018/345, „[a]ko zbog svojeg položaja subjekt ne može zadržati imovinu ili nastaviti poslovanje, ili ako sanacijsko tijelo zbog nekog drugog razloga smatra da je prodaja nužna za ostvarivanje ciljeva sanacije, očekivani novčani tokovi povezuju se s očekivanim prodajnim vrijednostima tijekom određenog razdoblja prodaje".

343 Čimbenici koje treba uzeti obzir kako bi se utvrdila prodajna vrijednost za potrebe primjene instrumenta prodaje poslovanja definirani su u članku 12. stavcima 5. do 7. regulatornih tehničkih standarda, koji je preuzet u članku 12. stavcima 5. do 7. Delegirane uredbe 2018/345.

344 Iz toga proizlazi da tužitelji ne mogu tvrditi da prodajna vrijednost nije činila pravilnu metodologiju za procjenu vrijednosti društva Banco Popular u okviru vrednovanja 2.

345 Stoga prvi prigovor treba odbiti.

2) Drugi prigovor, prema kojem su vrednovanja 1 i 2 izrazito špekulativna

346 Kao prvo, tužitelji tvrde da je SRB naveo da vrednovanje 1 ne daje nikakva jamstva u pogledu točnosti rezultata navedenih u izvješću i da je Deloitte u vrednovanju 2 izrazio brojne rezerve u pogledu pouzdanosti i dostatnosti provjerenih informacija.

347 Valja podsjetiti na to da su, zbog istog razloga kao što je onaj naveden u točki 294. ove presude, argumenti kojima se osporava vrednovanje 1 bespredmetni.

348 Što se tiče vrednovanja 2, Deloitte je u dopisu uz obavijest o tom vrednovanju upućenu SRB-u naveo da se, s obzirom na tešku likvidnosnu poziciju društva Banco Popular, od njega zatražilo da provede vrednovanje u iznimno kratkom roku. Glavni posao bio je ograničen na dvanaest dana od dana na koji je dobio pristup dokumentaciji, iako bi takav projekt obično trebao trajati šest tjedana. Deloitte je istaknuo da postoji određen broj nedostataka i nedosljednosti u dostupnim informacijama. Deloitte je naveo da vrednovanje treba smatrati iznimno nesigurnim i privremenim na temelju članka 36. Direktive 2014/59 i da je u vrednovanje u skladu s člankom 36. stavkom 9. Direktive 2014/59, koji odgovara članku 20. stavku 10. Uredbe br. 806/2014, uključen zaštitni sloj za dodatne gubitke.

349 Kao što to ističu tužitelji, Deloitte navodi i vremenska ograničenja te ograničenja povezana s dostupnim informacijama u dijelu priloga vrednovanju 2 naslovljenom „Opseg, osnova rada i ograničenja” (*scope, basis of work and limitations*), u kojem se podsjeća na uvjete u kojima je morao provesti vrednovanje 2.

350 Člankom 20. stavkom 10. Uredbe br. 806/2014 izričito se predviđa slučaj u kojem, s obzirom na žurne okolnosti, nije moguće ispuniti zahtjeve iz stavaka 7. i 9. tog članka, odnosno osobito slučaj u kojem nije moguće dopuniti vrednovanje određenim informacijama kao što se pojavljuju u računovodstvenim knjigama i evidencijama. Usto, tom se odredbom priznaje postojanje nepouzdanosti svojstvene svakom privremenom vrednovanju time što se u njezinu drugom stavku predviđa da ono uključuje zaštitu od dodatnih gubitaka.

351 Stoga je, u skladu s tom odredbom, Deloitte samo naveo da se, s obzirom na kratko vrijeme raspoloživo za provedbu vrednovanja, morao osloniti na nepotpune informacije te je pojasnio da vrednovanje koje je proveo treba smatrati privremenim vrednovanjem u smislu članka 36. stavka 9. Direktive 2014/59.

352 Usto, iz članka 20. stavka 13. Uredbe br. 806/2014 proizlazi da se, s obzirom na žurne okolnosti, SRB mogao osloniti na vrednovanje 2 provedeno na temelju članka 20. stavka 10. Uredbe br. 806/2014 kako bi donio sanacijski program.

353 Osim toga, nepouzdanost svojstvena vrednovanju 2 istaknuta je u regulatornim tehničkim standardima, iz kojih proizlazi da se procjenitelj, kad procjenjuje i diskontira novčane tokove koje subjekt može očekivati od postojeće imovine i obveza, treba osloniti na pravične, oprezne i realistične pretpostavke te uzeti u obzir razne čimbenike i okolnosti.

354 Konkretno, što se tiče procijenjene prodajne vrijednosti, člankom 12. stavkom 5. regulatornih tehničkih standarda, koji je preuzet u članku 12. stavku 5. Delegirane uredbe 2018/345, predviđa se:

„Procjenitelj određuje prodajnu vrijednost na temelju novčanih tokova, umanjenih za troškove prodaje i za očekivanu vrijednost preuzetih jamstava, za koje je razumno očekivati da će ih subjekt ostvariti u postojećim prevladavajućim tržišnim uvjetima urednom prodajom ili prijenosom imovine ili obveza. Ovisno o slučaju i uzimajući u obzir mjere koje treba poduzeti u okviru programa sanacije, procjenitelj može utvrditi prodajnu vrijednost smanjenjem dostupne tržišne cijene za tu prodaju ili prijenos za potencijalni popust za ubrzanu prodaju. Ako nema likvidnog tržišta za tu imovinu, procjenitelj pri utvrđivanju prodajne vrijednosti uzima u obzir dostupne cijene na tržištima na kojima se trguje sličnom imovinom ili modele izračuna u kojima se primjenjuju dostupni tržišni parametri i, ako je primjereno, popusti zbog nelikvidnosti.”

355 U članku 12. stavku 6. regulatornih tehničkih standarda, koji je preuzet u članku 12. stavku 6. Delegirane uredbe 2018/345, navode se razni čimbenici koje procjenitelj uzima u obzir i koji mogu utjecati na prodajne vrijednosti i razdoblja prodaje.

356 Iz toga proizlazi da se vrednovanje 2 temelji na pretpostavkama i da ovisi o brojnim čimbenicima. Tako se Deloitte, u skladu s regulatornim tehničkim standardima, kako bi utvrdio prodajnu vrijednost društva Banco Popular na dan sanacije, u vrednovanju 2 oslonio na procjene i evaluacije budućeg poslovanja te je rezultat prikazao u obliku raspona vrijednosti.

357 Stoga valja smatrati da su, s obzirom na vremenska ograničenja i dostupne informacije, određena nepouzdanost i približne vrijednosti svojstvene svakom privremenom vrednovanju provedenom u skladu s člankom 20. stavkom 10. Uredbe br. 806/2014 i da zadrške koje je iznio Deloitte ne mogu značiti da vrednovanje 2 nije „pravično, oprezno i realistično” u smislu članka 20. stavka 1. Uredbe br. 806/2014.

358 Kao drugo, tužitelji tvrde da se člankom 20. stavcima 1., 4. i 12. Uredbe br. 806/2014 zahtijeva da vrednovanje obuhvaća ukupnu imovinu i obveze predmetnog subjekta. Međutim, Deloitte je naveo da se usredotočio na određene kategorije imovine čije je vrednovanje bilo vrlo nesigurno.

359 Tužitelji upućuju na Deloitteovu tvrdnju iz dopisa priloženog izvješću o vrednovanju 2, prema kojoj je, s obzirom na kratak rok za izradu vrednovanja 2, morao dati prednost isključivo ispitivanju dostupnih informacija i pritom se usredotočiti samo na ključnu imovinu i obveze u pogledu kojih je vrednovanje bilo vrlo neizvjesno.

360 Dovoljno je istaknuti da je taj pristup u skladu s odredbama članka 8. regulatornih tehničkih standarda, u skladu s kojima:

„Procjenitelj se posebno usredotočuje na područja čije je vrednovanje vrlo nepouzdano te koja znatno utječu na ukupno vrednovanje. Rezultate vrednovanja tih područja procjenitelj iskazuje najboljom procjenom jednim brojem te, prema potrebi, rasponom vrijednosti […]”.

361 Kao treće, tužitelji tvrde da procjena kategorija imovine u vrednovanju 2 ne ispunjava minimalne zahtjeve iz članka 20. stavaka 4. i 6. Uredbe br. 806/2014. Osporavaju procjenu koju je Deloitte proveo u vrednovanju 2 u pogledu različitih kategorija imovine.

362 Tužitelji tvrde da Deloitte nije raspolagao dovoljnim informacijama za nekoliko kategorija imovine i da se rezultat njegove procjene razlikuje od rezultata vrednovanja 1.

363 U tom pogledu, s jedne strane, iz prethodno navedenog proizlazi da su neizvjesnosti po definiciji svojstvene svakom privremenom vrednovanju i da Deloitte, s obzirom na to da je imao vrlo kratak rok, nije mogao raspolagati određenim informacijama. Te su neizvjesnosti dovele, među ostalim, do toga da je Deloitte u vrednovanju 2, u skladu s regulatornim tehničkim standardima, naveo da su rezultati vrednovanja izneseni u obliku raspona vrijednosti koji obuhvaćaju najbolji i najgori scenarij te najbolje moguće vrednovanje.

364 S druge strane, nije relevantna činjenica da se procjena te imovine u vrednovanju 2 razlikuje od procjene iz vrednovanja 1, s obzirom na to da su ta dva vrednovanja imala različite ciljeve i da su se temeljila na različitim metodama izračuna. Cilj vrednovanja 2 bio je utvrditi prodajnu vrijednost imovine za potencijalnog kupca, što je podrazumijevalo prilagodbe u odnosu na njezinu računovodstvenu vrijednost. U tom pogledu, valja pojasniti da je u vrednovanju 2 Deloitte izvršio prilagodbe vrijednosti svake kategorije imovine na temelju konsolidirane bilance društva Banco Popular na 31. ožujka 2017.

365 Prema tome, nisu relevantne usporedbe koje prave tužitelji između vrijednosti prilagodbi izračunanih u vrednovanju 2 u pogledu kredita i potraživanja, nepokretne imovine i porezne imovine te vrijednosti tih kategorija imovine u vrednovanju 1.

366 Valja ispitati druge argumente tužiteljâ u pogledu svake kategorije imovine.

367 Što se tiče vrednovanja kreditâ i potraživanjâ, tužitelji tvrde da su vrednovanja koja je proveo Deloitte, s obzirom na to da nije mogao provesti analizu diskontiranog novčanog toka (*Discounting Cash Flows*), bila izrazito špekulativna, što je dovelo do toga da je podcijenio te elemente imovine, pri čemu je prilagodba u osnovnom scenariju iznosila 3,5 milijardi eura, a prilagodba u vrednovanju 1 između 501 i 774 milijuna eura.

368 Deloitte je u vrednovanju 2 naveo da se njegova metoda izračuna ekonomske vrijednosti kreditâ i potraživanja sastoji od procjene očekivanog kreditnog gubitka. Tako je došao do raspona prilagodbi u vrijednosti od 2,7 milijardi eura u najboljem scenariju do 6,9 milijardi eura u najgorem scenariju te do najbolje procjene od 3,5 milijardi eura.

369 Valja istaknuti da je ta metoda u skladu s regulatornim tehničkim standardima.

370 U tom pogledu, valja istaknuti da su krediti i potraživanja dio elemenata za koje postoji znatna nepouzdanost i na koje se procjenitelj posebno usredotočuje u skladu s člankom 8. točkom (a) regulatornih tehničkih standarda, kojim se predviđaju:

„kredit[i] i kreditn[i] portfelj[i], čiji očekivani novčani tokovi ovise o kapacitetu, spremnosti ili poticaju druge ugovorne strane da izvrši svoju obvezu, pri čemu se ta očekivanja temelje na pretpostavkama povezanima sa stopama dospjelih obveza po kreditima, vjerojatnostima neispunjenja obveza, gubitkom zbog neispunjenja obveza ili sa značajkama instrumenta, posebno ako je to vidljivo iz uobičajene strukture gubitaka za kreditni portfelj.”

371 Štoviše, Deloitte je na stranicama 4. do 11. priloga vrednovanju 2 objasnio prilagodbe koje je proveo u pogledu vrednovanja kredita i potraživanja, osobito u pogledu rizika od neispunjavanja obveza plaćanja. Tužitelji ne ističu nijedan argument kojim bi se te prilagodbe osporile. Osim upućivanja na vrednovanje 1, tužitelji ne objašnjavaju zbog čega je vrednovanje prilagodbi koje je proveo Deloitte u svojoj najboljoj procjeni bilo podcijenjeno.

372 Što se tiče vrednovanja nepokretne imovine, tužitelji tvrde da je Deloitte ispitao uzorak od samo 112 izvješća o procjeni, da nije uzeo u obzir likvidnost portfelja te da nije uzeo u obzir drugu nepokretnu imovinu u vrijednosti od 1,043 milijarde eura, što je dovelo do velikog podcjenjivanja.

373 Valja istaknuti da ti argumenti proizlaze iz pogrešnog tumačenja vrednovanja 2.

374 U tom pogledu, na stranici 5. izvješća o vrednovanju 2 Deloitte je naveo da se njegovo vrednovanje temelji na informacijama koje pokrivaju 93 % portfelja nekretnina društva Banco Popular, ekstrapoliranog kako bi se pokrila sva imovinu. Navodi da je koristio vlastitu metodologiju vrednovanja i da je, kako bi provjerio dobivene rezultate, upotrijebio drugu metodologiju u okviru koje je proveo unakrsnu provjeru u pogledu najvažnije nepokretne imovine, koja se temeljila na uzorku od 112 izvješća o procjeni koja su izradile treće strane, kako bi prilagodio svoje pretpostavke i proveo preciznije vrednovanje odozgo prema dolje. Stoga tužitelji ne mogu tvrditi da se vrednovanje nepokretne imovine u vrednovanju 2 temeljilo samo na tih 112 izvješća.

375 Usto, činjenica da je Deloitte naveo da je likvidnost analiziranog portfelja nepokretne imovine ograničena ne mora značiti, kao što to tvrde tužitelji, da nije ispitao tu likvidnost. Na primjer, na stranicama 15. i 16. priloga vrednovanju 2 Deloitte u svojoj ocjeni portfelja nekretnina društva Banco Popular prema vrsti imovine u više navrata navodi da je njegova likvidnost ograničena.

376 Osim toga, iz tablice koja se nalazi na stranici 26. priloga vrednovanju 2 naslovljene „Rezultat vrednovanja (struktura bilance)” proizlazi da je Deloitte uzeo u obzir nepokretnu imovinu koja je u bilanci društva Banco Popular klasificirana kao „ostalo” u vrijednosti od 1,043 milijardi eura. Time što je na stranici 12. priloga vrednovanju 2 naveo da nije procijenjena nepokretna imovina klasificirana kao „ostalo”, Deloitte je samo naveo da na tu imovinu nije primijenio nikakvu prilagodbu. Stoga, suprotno onomu što tvrde tužitelji, to nije moglo dovesti do podcjenjivanja.

377 Što se tiče vrednovanja porezne imovine, tužitelji se oslanjaju na izračun koji je nakon sanacije izvršilo društvo Banco Santander kako bi tvrdili da je Deloitte podcijenio tu imovinu.

378 U tom pogledu dovoljno je podsjetiti na to da je cilj analize koju je proveo Deloitte bio utvrditi vrijednost različitih kategorija imovine za svakog potencijalnog kupca. Stoga vrijednost koju je društvo Banco Santander dalo toj imovini nakon kupnje društva Banco Popular, koja ovisi o sinergijama između tih dvaju subjekata, nije relevantna za ocjenu valjanosti vrednovanja 2.

379 Usto, Deloitte je u izvješću o vrednovanju 2 naveo da procjena nezaštićene odgođene porezne imovine ovisi o očekivanoj oporezivoj dobiti kupca (poslovni plan) i postojećim razinama poreznih kredita. Na stranici 32. priloga vrednovanju 2, među ostalim, naveo je da vrednovanje nezaštićene odgođene porezne imovine ovisi o kupcu, osobito o tome je li riječ o španjolskom ili inozemnom subjektu, i da, u slučaju da je kupac španjolska banka, mogućnost njezina povrata i priznavanja u bilanci ovisi o poslovnom planu društva Banco Popular i poslovnom planu kupca. U izvješću o vrednovanju navodi se da se u procjeni koju je proveo Deloitte uzimaju u obzir te različite situacije.

380 Što se tiče vrednovanja rezervacija radi pravnih rizika, tužitelji tvrde da Deloitte nije ispitao pravno mišljenje o osnovanosti zahtjevâ koji su doveli do tih rezervacija.

381 U vrednovanju 2 Deloitte je naveo da se oslonio na izračune koje je izvršila uprava društva Banco Popular, pri čemu je proveo prilagodbe na temelju vlastitog iskustva i kretanjâ u sektoru. Valja smatrati da se tom metodom može provesti „pravično, oprezno i realistično” vrednovanje u smislu članka 20. stavka 1. Uredbe br. 806/2014.

382 Što se tiče vrednovanja zajedničkih pothvata, društva kćeri i povezanih poduzetnika, tužitelji tvrde da je Deloitte primijenio metodu koja se temelji na tržišnoj vrijednosti i nije potvrdio njezin rezultat procjenom na temelju drugih metoda. Usto, rezultat vrednovanja 2 proturječan je vrednovanju 3, procjenama koje su proveli drugi analitičari tržišta kao i naknadnoj prodaji nekih od tih elemenata imovine.

383 S jedne strane, valja podsjetiti na to da je Deloitte pravilno upotrijebio metodu koja se temelji na prodajnoj vrijednosti društva Banco Popular koja, u skladu s regulatornim tehničkim standardima, odgovara cijeni koja se za određenu imovinu ili skupinu imovine može postići na tržištu, uzimajući u obzir odgovarajuću prilagodbu. Činjenicom da je Deloitte naveo da nije mogao provesti unakrsnu provjeru drugim metodama ne može se dovesti u pitanje rezultat vrednovanja 2 koje se temelji na odgovarajućoj metodi analize.

384 S druge strane, procjene koje su provedene nakon sanacije nisu relevantne. Osim toga, tužitelji pogrešno uspoređuju vrijednost od 1,9 milijardi eura koja se uzela u obzir u vrednovanju 2 i iznos od 7,496 milijardi eura koji se navodi u vrednovanju 3. Deloitte je u vrednovanju 2 pojasnio da se njegova analiza temeljila na konsolidiranoj osnovi i da se taj dio njegove procjene odnosio samo na zajedničke pothvate i povezane poduzetnike, dok je vrednovanje 3 uključivalo i društva kćeri.

385 Što se tiče vrednovanja nematerijalne imovine, tužitelji tvrde da je Deloitte *goodwillu* društva Banco Popular dodijelio vrijednost nula, a žigu Banco Pastor ograničenu vrijednost, što nije bilo u skladu sa stvarnim stanjem. Deloitte je potvrdio da ne raspolaže testovima na umanjenje imovine, tako da nije mogao potvrditi stvarnu vrijednost nematerijalne imovine.

386 Valja istaknuti da je Deloitte u izvješću o vrednovanju 2. u pogledu *goodwilla* objasnio da potencijalni kupac ne bi dodijelio nikakvu vrijednost postojećem *goodwillu* jer nije riječ o imovini koja se može utvrditi u kontekstu poslovnog spajanja. Naveo je da bi, s obzirom na snažnu prisutnost marke Banco Pastor u Galiciji, ta marka imala vrijednost za treću osobu i da je raspon vrijednosti procijenio primjenom metode koja se temelji na izračunu uštede od naknada za licenciju (metoda *relief from royalty*), koja se najčešće upotrebljava za procjenu marki. Tužitelji ne ističu nikakav poseban argument kojim se mogu dovesti u pitanje ta objašnjenja.

387 Deloitte je u izvješću o vrednovanju 2 naveo da mu nisu dostavljeni testovi na umanjenje imovine, tako da nije mogao analizirati potporu koju je za tu imovinu iskoristio Banco Popular, ali da je loš rezultat društva Banco Popular posljednjih godina pokazatelj mogućeg umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine. Iz toga proizlazi da bi iz tih informacija, da ih je društvo Banco Popular pružilo, nužno proizišlo da je vrijednost umanjena u odnosu na vrijednost konsolidirane bilance iz ožujka 2017. koju je Deloitte uzeo u obzir.

388 Što se tiče imovine i dužničkih instrumenata, tužitelji tvrde da je Deloitte u nedostatku informacija o obilježjima imovine treće kategorije proveo vlastite procjene u tom pogledu.

389 Tim argumentom tužitelji samo ponovno ističu rečenice iz izvješća o vrednovanju 2 u kojima je Deloitte naveo izvore neizvjesnosti u njegovoj procjeni koji su svojstveni privremenom vrednovanju. Međutim, ne ističu nijedan argument kojim se nastoje dovesti u pitanje te procjene.

390 Naposljetku, što se tiče sinergija i drugih ključnih čimbenika, tužitelji tvrde da, s obzirom na to da je izostavljen izračun koji je izvršio Deloitte, nije moguće provjeriti odgovara li njegova procjena profitabilnosti koju je društvo Banco Santander prijavilo nakon kupnje društva Banco Popular.

391 U tom pogledu, Deloitte je u izvješću o vrednovanju 2 istaknuo da je svoju procjenu proveo s obzirom na javno dostupne informacije o spajanjima i preuzimanjima u bankarskom sektoru u Španjolskoj, da se „sinergije [mogu] razlikovati ovisno o kupcu i konkretno ovise o preklapanju društava kćeri" te da „što je veće preklapanje društava kćeri, to mogu biti veće postignute sinergije". Naveo je da sinergije uvelike ovise o kupcu. Međutim, Deloitte je svoju procjenu trebao provesti s obzirom na sve potencijalne kupce. Rezultat tog vrednovanja ne može se usporediti sa sinergijama koje je društvo Banco Santander ostvarilo nakon kupnje društva Banco Popular.

392 Iz prethodno navedenog proizlazi da tužitelji nisu istaknuli nijedan argument koji može dovesti u pitanje vrednovanje imovine društva Banco Popular koje je Deloitte proveo u vrednovanju 2.

393 Stoga drugi prigovor treba odbiti.

3) Treći prigovor, prema kojem vrednovanje 2 nije „pravično, oprezno i realistično"

394 Kao prvo, tužitelji tvrde da se raspon vrijednosti koji je Deloitte procijenio u pogledu društva Banco Popular ne može prihvatiti zbog znatne razlike između različitih scenarija.

395 Deloitte je u vrednovanju 2 istaknuo da se rezultat njegove procjene nalazi u rasponu od 1,3 milijarde do minus 8,2 milijarde eura, pri čemu najbolja procjena unutar tog raspona iznosi minus 2 milijarde eura.

396 S jedne strane, valja istaknuti da tužitelji samo osporavaju vjerodostojnost tog raspona, a da pritom ne iznose nikakav konkretan argument. S druge strane, valja istaknuti da se širina raspona opravdava metodom upotrijebljenom u vrednovanju 2.

397 U tom pogledu, što se tiče metodologije upotrijebljene u vrednovanju 2, Deloitte je naveo da je primijenio pristup koji se razlikovao od kategorije do kategorije, pri čemu je prilagodio knjigovodstvene vrijednosti svakog razreda imovine i obveza kako bi procijenio gubitak i dobit, kao i druge prilagodbe koje bi svaki kupac primijenio na vrijednost. Pružio je raspon procjene za svaki razred imovine i obveza.

398 Ta je metoda u skladu s člankom 2. stavkom 3. regulatornih tehničkih standarda, koji je preuzet u članku 2. stavku 3. Delegirane uredbe 2018/345, u skladu s kojim:

„Procjenitelj iznosi najbolju procjenu jednim brojem određene imovine, obveze ili kombinacije imovine i obveza. Prema potrebi, rezultati vrednovanja dostavljaju se i u obliku raspona vrijednosti.”

399 Stoga se pridavanjem najnižih vrijednosti svakom razredu imovine i obveza iznijela donja procjena u rasponu, dok se pridavanjem najviših vrijednosti iznijela gornja procjena u rasponu. Ta metoda stoga objašnjava širinu raspona koji je utvrđen u vrednovanju 2.

400 Štoviše, kao što to naglašava SRB, s obzirom na veličinu bilance društva Banco Popular, čiji iznos premašuje 130 milijardi eura, razlika između dviju vrijednosti raspona predstavlja svega otprilike 7 % bilance. Ta razlika tako odražava stupanj nepouzdanosti koji je svojstven postupku vrednovanja.

401 Kao drugo, tužitelji tvrde da negativno vrednovanje društva Banco Popular u vrednovanju 2 nije u skladu s procjenama ESB-a, SRB-a i španjolskih tijela, koji su smatrali da je ta banka solventna. Vrednovanje 2 nije u skladu s vrednovanjem 1, u kojem je SRB procijenio da je Banco Popular i dalje solventan, čak i uz prilagodbe. Obrazloženja vrednovanja 1 i vrednovanja 2 proturječna su u pogledu propasti ili vjerojatne propasti društva Banco Popular.

402 U uvodnom sažetku EBA-inih tehničkih normi navodi se potreba razlikovanja dviju vrsta vrednovanja koja prethode sanaciji, odnosno, s jedne strane, vrednovanje 1 koje se provodi na temelju članka 36. stavka 4. točke (a) Direktive 2014/59, koji je istovjetan članku 20. stavku 5. točki (a) Uredbe br. 806/2014, i, s druge strane, vrednovanje 2 koje se provodi na temelju članka 36. stavka 4. točaka (b) do (g) Direktive 2014/59, koji odgovara članku 20. stavku 5. točkama (b) do (g) Uredbe br. 806/2014.

403 U uvodnoj izjavi 1. regulatornih tehničkih standarda, koja je preuzeta u uvodnoj izjavi 1. Delegirane uredbe 2018/345, podsjeća se na to razlikovanje između, s jedne strane, početnog vrednovanja kojim se utvrđuje jesu li ispunjeni uvjeti za otpis i konverziju instrumenata kapitala odnosno uvjeti za sanaciju i, s druge strane, naknadnog vrednovanja, koje je osnova za odluku o primjeni jednog ili više instrumenata sanacije. Regulatornim tehničkim standardima utvrđuju se različiti kriteriji za provedbu vrednovanja 1 i vrednovanja 2.

404 Što se tiče vrednovanja 1., regulatorni tehnički standardi upućuju na to da relevantan kriterij uključuje da se odredi propada li subjekt ili je vjerojatno da će propasti.

405 Suprotno onomu što tvrde tužitelji, cilj vrednovanja 2 nije bio odrediti propada li Banco Popular ili je vjerojatno da će propasti i stoga se ne mogu pozvati na proturječnost vrednovanju 1 u tom pogledu.

406 Osim toga, valja istaknuti da se razlike u zaključcima iz vrednovanja 1 i vrednovanja 2 objašnjavaju činjenicom da se, s obzirom na to da imaju različite ciljeve, temelje na različitim kriterijima procjene utvrđenima u EBA-inim tehničkim standardima. Stoga, u skladu s EBA-inim tehničkim standardima, vrednovanjem 1 najprije se nastoji utvrditi je li ukupna vrijednost imovine subjekta veća od vrijednosti njegovih obveza, drugim riječima, je li subjekt solventan s obzirom na bilancu, dok vrednovanje 2 treba temeljiti na ekonomskoj vrijednosti, a ne računovodstvenoj vrijednosti subjekta.

407 U svakom slučaju, što se tiče argumenta tužiteljâ prema kojem su zaključci vrednovanja 1 i zaključci vrednovanja 2 proturječni, dovoljno je utvrditi da je taj argument bespredmetan jer zaključci vrednovanja 1, zbog razloga koji se navodi u točki 294. ove presude, nakon ESB-ove procjene od 6. lipnja 2017. više nisu bili relevantni.

408 Usto, valja podsjetiti na to da ESB nije temeljio svoju procjenu na insolventnosti društva Banco Popular kako bi zaključio da ono propada ili je vjerojatno da će propasti. ESB-ov zaključak prema kojem Banco Popular zbog svoje likvidnosti i nemogućnosti stvaranja dodatne likvidnosti ne može u bliskoj budućnosti podmiriti svoje dugove ili druge obveze po dospijeću nije proturječan činjenici da je Banco Popular s knjigovodstvenog gledišta bio solventan.

409 S obzirom na to da pri vrednovanju 2 treba uzeti u obzir ekonomsku, a ne računovodstvenu vrijednost društva Banco Popular, tužitelji ne mogu tvrditi da postoji proturječje između utvrđenja iz vrednovanja 1, u procjeni ESB-a ili Banka Španjolske, prema kojem je društvo Banco Popular solventno i zaključaka iz vrednovanja 2.

410 Stoga ni njihovi argumenti koji se odnose na izračun neto vrijednosti imovine društva Banco Popular s obzirom na prilagodbe neprihodonosne imovine koje su predvidjeli ESB i Banco Popular nisu relevantni za ocjenu valjanosti vrednovanja 2 jer se odnose samo na računovodstvenu vrijednost društva Banco Popular.

411 Iz prethodno navedenog proizlazi da treći prigovor treba odbiti i stoga četvrti dio.

e) Peti dio, koji se temelji na povredi članka 20. stavaka 7. i 9. Uredbe br. 806/2014

412 Tužitelji ističu povredu članka 20. stavka 7. Uredbe br. 806/2014, kojim se određuje da se vrednovanje, među ostalim, dopunjuje ažuriranom bilancom i izvješćem o financijskom položaju subjekta. Deloitte je priznao da nije proveo analizu strukture poduzeća i bilancu pojedinačnih subjekata. Budući da nije imao bilancu za svaki subjekt grupe Banco Popular, Deloitte je svoju procjenu proveo na konsolidiranoj osnovi. Međutim, Deloitte je potvrdio da je pojedinačna analiza svakog subjekta od ključne važnosti.

413 Tužitelji ističu i povredu članka 20. stavka 9. Uredbe br. 806/2014 jer je Deloitte priznao da nije mogao prikazati podjelu vjerovnika po kategorijama prema redoslijedu prvenstva potraživanja. Međutim, Deloitte je uključio hijerarhiju vjerovnika u vrednovanje 3 koristeći se informacijama koje su bile dostupne 6. lipnja 2017.

414 Valja podsjetiti na to da u ovom slučaju, s obzirom na to da je vrednovanje 2 privremeno vrednovanje provedeno na temelju članka 20. stavka 10. Uredbe br. 806/2014, iz te odredbe, navedene u točki 302. ove presude, izričito proizlazi da je potrebno pridržavati se zahtjeva iz članka 20. stavaka 7. i 9. te uredbe samo u mjeri u kojoj je to razumno praktično u okolnostima.

415 Usto, suprotno onomu što tvrde tužitelji, člankom 20. stavkom 7. Uredbe br. 806/2014 ne nalaže se dopunjavanje vrednovanja ažuriranom bilancom i izvješćem o financijskom položaju svakog subjekta koji je član grupe u postupku sanacije. Pojam „subjekt” koji se navodi u tom članku odnosi se na pojam definiran u članku 2. Uredbe br. 806/2014. Vrednovanje 2 temelji se na konsolidiranoj bilanci grupe Banco Popular.

416 Osim toga, tužitelji se pozivaju na ulomke vrednovanja 2 koji nisu relevantni.

417 U ulomku priloga vrednovanju 2 koji navode tužitelji Deloitte je naveo da je, s obzirom na to da mu nisu dostavljeni podaci u pogledu korporativne strukture subjekta i bilance pojedinačnih subjekata, pripremio svoj scenarij likvidacije na konsolidiranoj osnovi s ilustrativnom svrhom i da se to protivi španjolskom pravu. U drugom je ulomku tog priloga, koji tužitelji također navode, Deloitte potvrdio da je analiza pojedinačnih subjekata ključna za simulaciju scenarija likvidacije. Tužitelji upućuju i na ulomke u kojima Deloitte navodi da nije raspolagao s dovoljno podataka ili vremena kako bi mogao razvrstati vjerovnike s obzirom na njihov redoslijed prvenstva i da bi činjenica da su izračuni izvršeni na razini grupe Banco Popular mogla imati znatne posljedice u pogledu vrijednosti za vjerovnike određenih subjekata koji primaju povrat od 100 %, na štetu vjerovnika drugih subjekata.

418 Međutim, ti ulomci, iz drugog dijela priloga vrednovanju 2 koji se odnosi na simulaciju scenarija likvidacije, a ne u prvom dijelu tog priloga koji se odnosi na privremeno vrednovanje društva Banco Popular, nisu relevantni. Naime, valja podsjetiti na to da je sanacijski program donesen s obzirom na prvi dio priloga vrednovanju 2, koji sadržava privremeno vrednovanje društva Banco Popular, koje je pripremljeno radi primjene instrumenta prodaje poslovanja.

419 Kao što se to navodi u točki 3. izvješća o vrednovanju 2, cilj simulacije scenarija likvidacije bio je utvrditi bi li dioničari i vjerovnici društva Banco Popular imali povoljniji tretman da je Banco Popular, u skladu sa španjolskim zakonodavstvom, likvidiran u redovnom postupku u slučaju insolventnosti.

420 Međutim, s jedne strane, Deloitte je u drugom dijelu priloga vrednovanju 2 koji sadržava tu stimulaciju objasnio da je uz više podataka o bilanci svakog subjekta i uz više vremena mogao doći do boljih pretpostavki likvidacije i pripremiti strategiju scenarija likvidacije. Tako je pojasnio da se simulacija scenarija likvidacije priložena vrednovanju 2 navodi kao primjer.

421 Stoga je Deloitte u skladu s člankom 20. stavkom 10. Uredbe br. 806/2014 proveo procjenu predviđenu člankom 20. stavkom 9. te uredbe samo u mjeri u kojoj je to razumno praktično u okolnostima.

422 S druge strane, pitanje postupanja prema dioničarima i vjerovnicima u okviru scenarija likvidacije obuhvaćeno je vrednovanjem 3, kojim se, u skladu s člankom 20. stavkom 16. Uredbe br. 806/2014 nastoji procijeniti bi li se s dioničarima i vjerovnicima bolje postupalo da je nad institucijom u sanaciji proveden redovni postupak u slučaju insolventnosti. U tom pogledu, valja podsjetiti na to da je Deloitte dostavio SRB-u vrednovanje 3 14. lipnja 2018, nakon donošenja programa sanacije.

423 Usto, tvrdnja tužiteljâ prema kojoj je Deloitte uključio hijerarhiju vjerovnika u vrednovanje 3 samo na temelju informacija dostupnih 6. lipnja 2017. nije relevantna u pogledu ocjene zakonitosti sanacijskog programa. U svakom slučaju, ta je tvrdnja netočna jer se, iako se u vrednovanju 3 navodi da se ono temelji na financijskim informacijama dostupnima 6. lipnja 2017., pojašnjava i da se temelji na brojnim informacijama dobivenima nakon donošenja sanacijskog programa, koje stoga nisu bile dostupne u trenutku izrade vrednovanja 2.

424 Stoga peti dio treba odbiti.

425 Iz prethodno navedenog proizlazi da SRB nije počinio očitu pogrešku u ocjeni time što je smatrao da je vrednovanje 2 u skladu s člankom 20. Uredbe br. 806/2014. Stoga drugi tužbeni razlog treba odbiti u cijelosti.

3. Treći tužbeni razlog, koji se temelji na povredi prava na saslušanje i prava na pristup spisu, propisanih člankom 41. stavkom 2. Povelje

426 Tužitelji tvrde da je SRB povrijedio pravo na saslušanje zajamčeno člankom 41. stavkom 2. točkom (a) Povelje jer nisu bili saslušani i jer nisu imali pristup spisu prije donošenja sanacijskog programa. Taj se tužbeni razlog u biti sastoji od dvaju dijelova.

a) Prvi dio, koji se temelji na povredi prava na saslušanje

427 Tužitelji tvrde da se pravo na saslušanje, propisano člankom 41. stavkom 2. točkom (a) Povelje, primjenjuje na sve mjere koje mogu utjecati na osobu i osobito na slučaj sanacije institucije čije dionice posjeduje ta osoba. Pobijane odluke odnose se na sanaciju samo jedne banke i dotične osobe njezini su dioničari i vjerovnici. Imatelji instrumenata kapitala banke trebali bi se saslušati prije nego što ih se liši vlasništva.

428 Komisija tvrdi da odluka o sanaciji u pogledu tužiteljâ nije pojedinačna mjera, nego mjera opće primjene i da članak 41. Povelje nije primjenjiv. Smatra da, čak i pod pretpostavkom da tužitelji imaju pravo na saslušanje prije donošenja sanacijskog programa, to pravo može imati ograničenja.

429 SRB tvrdi da je ograničenje prava na saslušanje, ako je primjenjivo, opravdano potrebom da se osigura učinkovitost odluka o sanaciji i stabilnost financijskih tržišta.

430 Valja podsjetiti na to da se člankom 41. stavkom 2. točkom (a) Povelje predviđa da pravo na dobru upravu uključuje pravo svake osobe na saslušanje prije poduzimanja bilo kakve pojedinačne mjere koja bi na nju mogla nepovoljno utjecati.

431 Pravo na saslušanje jamči svakoj osobi mogućnost da na smislen i učinkovit način iznese svoje mišljenje u upravnom postupku i prije donošenja bilo koje odluke koja bi mogla nepovoljno utjecati na njezine interese. Usto, valja pojasniti da pravo na saslušanje slijedi dvostruki cilj. S jedne strane, služi proučavanju spisa i utvrđivanju činjenica što je preciznije i točnije moguće i, s druge strane, omogućava osiguranje djelotvorne zaštite dotične osobe. Pravo na saslušanje odnosi se konkretno na jamstvo da se svaka odluka kojom se negativno utječe donosi uz puno poznavanje slučaja i njegov je cilj osobito omogućiti nadležnom tijelu da ispravi pogrešku ili dotičnoj osobi da iznese informacije koje se odnose na njezinu osobnu situaciju, koje idu za tim u smislu da se

odluka donese, da se ne donese ili da ima ovakav ili onakav sadržaj (vidjeti presudu od 4. lipnja 2020., ESVD/De Loecker, C-187/19 P, EU:C:2020:444, t. 68. i 69. i navedenu sudsku praksu).

432 Valja istaknuti da je Sud priznao važnost prava na saslušanje i njegovo široko područje primjene u pravnom poretku Unije, uzimajući u obzir da se to pravo mora primjenjivati u svim postupcima koji bi mogli rezultirati mjerom koja će negativno utjecati na osobu. Prema sudskoj praksi Suda, poštovanje prava na saslušanje nameće se i kad mjerodavni propis izričito ne predviđa takvu formalnost (vidjeti presude od 22. studenoga 2012., M., C-277/11, EU:C:2012:744, t. 85. i 86. i navedenu sudsku praksu; od 18. lipnja 2020., Komisija/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, t. 67. i navedenu sudsku praksu i od 7. studenoga 2019., ADDE/Parlament, T-48/17, EU:T:2019:780, t. 89. i navedenu sudsku praksu).

433 Stoga imajući u vidu njegov karakter temeljnog i općeg načela prava Unije, primjena načela prava na obranu, koja uključuju pravo na saslušanje, ne može biti isključena ni ograničena odredbom pravnog propisa i njegovo poštovanje mora stoga biti osigurano, kako u slučaju potpunog nepostojanja posebnog pravnog propisa tako i u slučaju kad postoji pravni propis koji o navedenom načelu ne vodi računa (vidjeti presudu od 18. lipnja 2014., Španjolska/Komisija, T-260/11, EU:T:2014:555, t. 62. i navedenu sudsku praksu).

434 Najprije valja istaknuti da je cilj sanacijskog programa koji je donio SRB sanacija društva Banco Popular, koje stoga treba smatrati osobom u odnosu na koju je donesena pojedinačna mjera i kojoj je pravo na saslušanje zajamčeno člankom 41. stavkom 2. točkom (a) Povelje.

435 Stoga valja uzeti u obzir činjenicu da tužitelji nisu adresati sanacijskog programa, koji nije pojedinačna odluka donesena u odnosu na njih, niti su adresati Odluke 2017/1246 kojom se potvrđuje taj sanacijski program.

436 Međutim, valja istaknuti da je SRB u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014 izvršavao ovlast za otpis ili konverziju instrumenata kapitala društva Banco Popular.

437 Stoga postupak koji je SRB slijedio u svrhu donošenja sanacijskog programa, iako nije pojedinačni postupak pokrenut u odnosu na tužitelje, može dovesti do donošenja mjere koja bi mogla nepovoljno utjecati na njihove interese u svojstvu dioničara i imatelja instrumenata kapitala društva Banco Popular.

438 Naime, sudskom praksom Suda, navedenom u točki 432. ove presude, utvrđeno je široko tumačenje prava na saslušanje u smislu da se jamči svakoj osobi u postupku koji može rezultirati aktom koji na nju negativno utječe.

439 Usto, s jedne strane, u skladu s njezinom uvodnom izjavom 121., Uredbom br. 806/2014 poštuju se temeljna prava i prava, slobode i načela priznata osobito u Povelji, među kojima je pravo na obranu, te bi se ona trebala provesti u skladu s tim pravima i načelima. S druge strane, iako se člankom 18. Uredbe br. 806/2014 ne predviđa da SRB treba saslušati dioničare ili imatelje instrumenata kapitala predmetnog subjekta tijekom sanacijskog postupka, nijednoj se odredbi Uredbe br. 806/2014 izričito ne protivi takvo saslušanje.

440 U tom pogledu valja istaknuti da tužitelji ne ističu prigovor nezakonitosti protiv Uredbe br. 806/2014 jer se njome ne predviđa prethodno saslušanje dioničara ili imatelja instrumenata kapitala prije donošenja sanacijskog programa. Tvrde da im se pravo na saslušanje trebalo priznati u okviru postupka sanacije društva Banco Popular na temelju članka 41. stavka 2. točke (a) Povelje, iako se ne predviđa primjenjivim propisom.

441 Međutim, ako se dioničari i vjerovnici subjekta na koji se odnosi sanacijska mjera mogu pozivati na pravo na saslušanje u okviru sanacijskog postupka, to pravo može biti ograničeno u skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje.

442 Člankom 52. stavkom 1. Povelje predviđa se:

„Svako ograničenje pri ostvarivanju prava i sloboda priznatih ovom Poveljom mora biti predviđeno zakonom i mora poštovati bit tih prava i sloboda. Podložno načelu proporcionalnosti, ograničenja su moguća samo ako su potrebna i ako zaista odgovaraju ciljevima od općeg interesa koje priznaje Unija ili potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba.”

443 Sud je smatrao da temeljna prava, kao što je to poštovanje pravâ obrane, nisu apsolutna prava, već se mogu ograničiti, pod uvjetom da ograničenja stvarno odgovaraju ciljevima u općem interesu koji se žele postići predmetnom mjerom i da u odnosu na postavljeni cilj ne predstavljaju neproporcionalan i neprihvatljiv zahvat kojim se krši sama bit tako zajamčenih prava (vidjeti presude od 10. rujna 2013., G. i R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, t. 33. i navedenu sudsku praksu i od 20. prosinca 2017., Prequ’Italia, C-276/16, EU:C:2017:1010, t. 50. i navedenu sudsku praksu).

444 Iz toga proizlazi da se može opravdati činjenica da tužitelje u svojstvu dioničara ili imatelja instrumenata kapitala društva Banco Popular u okviru sanacijskog postupka nisu saslušali ni SRB ni Komisija.

445 Valja podsjetiti na to da je SRB u članku 4.2. sanacijskog programa smatrao da je sanacija društva Banco Popular u skladu s javnim interesom jer je nužna i proporcionalna ostvarivanju dvaju ciljeva iz članka 14. stavka 2. Uredbe br. 806/2014, odnosno cilju izbjegavanja velikih štetnih učinaka na financijsku stabilnost i cilju osiguravanja kontinuiteta temeljnih funkcija društva Banco Popular. Komisija je u Odluci 2017/1246 izričito potvrdila razloge koje je SRB iznio kako bi opravdao to da je sanacijska mjera potrebna radi javnog interesa.

446 U ovom se slučaju ograničenje prava na saslušanje tužiteljâ može opravdati, s jedne strane, nastojanjem postizanja cilja iz članka 14. Uredbe br. 806/2014 i, s druge strane, potrebom da se osigura učinkovitost sanacije društva Banco Popular, koju je trebalo provesti žurno.

447 Na prvom mjestu, valja istaknuti da se u nekoliko uvodnih izjava Uredbe br. 806/2014, osobito u njezinim uvodnim izjavama 12., 58. i 61., navodi da je stabilnost financijskih tržišta jedan od ciljeva koji se nastoje postići sanacijskim mehanizmima uspostavljenima tom uredbom.

448 Štoviše, u skladu s člankom 18. stavkom 5. Uredbe br. 806/2014, smatra se da su sanacijske mjere u javnom interesu ako su potrebne da se postigne jedan ili više ciljeva sanacije navedenih u članku 14. te uredbe i ako su razmjerne njima te ako se likvidacijom subjekta redovnim postupkom u slučaju insolventnosti ne bi postigli ti ciljevi sanacije u jednakoj mjeri. Neki su od ciljeva sanacije iz članka 14. Uredbe br. 806/2014 osobito „izbjeći velike štetne učinke na

financijsku stabilnost, posebno sprječavanjem širenja, uključujući na tržišne infrastrukture, te održavanjem tržišne discipline" i „štititi javna sredstva tako da se na minimum smanji oslanjanje na izvanrednu javnu financijsku potporu".

449 Sud je u tom pogledu istaknuo da financijske usluge imaju središnju ulogu u gospodarstvu Unije. Banke i kreditne institucije ključan su izvor financiranja za poduzetnike koji djeluju na različitim tržištima. Štoviše, banke su često međusobno povezane, a mnoge od njih obavljaju djelatnost na međunarodnoj razini. Iz tog bi se razloga propast jedne ili više njih mogla brzo proširiti i na druge banke, bilo u odnosnoj državi članici bilo u drugim državama članicama. To sa svoje strane može proizvesti negativne učinke prelijevanja u drugim sektorima gospodarstva (presude od 19. srpnja 2016., Kotnik i dr., C-526/14, EU:C:2016:570, t. 50.; od 20. rujna 2016., Ledra Advertising i dr./Komisija i ESB, C-8/15 P do C-10/15 P, EU:C:2016:701, t. 72. i od 25. ožujka 2021., Balgarska Narodna Banka, C-501/18, EU:C:2021:249, t. 108.).

450 Sud je presudio da cilj osiguranja stabilnosti financijskog sustava uz izbjegavanje pretjeranog javnog trošenja i smanjenje narušavanja tržišnog natjecanja spada u prevagujuće javne interese (presuda od 19. srpnja 2016., Kotnik i dr., C-526/14, EU:C:2016:570, t. 69.).

451 Usto je Europski sud za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP) u svojoj odluci od 1. travnja 2004., Camberrow MM5 AD protiv Bugarske (CE:ECHR:2004:0401DEC005035799, t. 6.), smatrao da, u ekonomski osjetljivim područjima kao što je stabilnost bankovnog sustava, države raspolažu širokom marginom prosudbe i da stoga nemogućnost da dioničar sudjeluje u postupku koji dovodi do prodaje banke nije neproporcionalna s obzirom na legitimne ciljeve zaštite prava vjerovnika i očuvanja dobre uprave u pogledu stanja insolventnosti banke.

452 Valja navesti i presudu od 8. studenoga 2016., Dowling i dr. (C-41/15, EU:C:2016:836), donesenu povodom zahtjeva za prethodnu odluku koji se odnosi na tumačenje članaka 8., 25. i 29. Druge direktive Vijeća 77/91/EEZ od 13. prosinca 1976. o koordinaciji zaštitnih mehanizama koje, radi zaštite interesa članica i ostalih, države članice zahtijevaju od trgovačkih društava u smislu članka [54. drugog stavka UFEU-a], s obzirom na osnivanje dioničkih društava i održavanje i promjenu njihovog kapitala, a s ciljem ujednačavanja tih zaštitnih mehanizama (SL 1977., L 26, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 3.). Taj se predmet odnosio na izvanrednu mjeru nacionalnih vlasti kojoj je cilj bio povećanjem kapitala izbjeći insolventnost društva koja bi, po mišljenju suda koji je uputio zahtjev, ugrozila financijsku stabilnost Unije. Sud je smatrao da se zaštita koju Druga direktiva 77/91 pruža dioničarima i vjerovnicima dioničkog društva u pogledu njegova temeljnog kapitala ne proteže na takvu nacionalnu mjeru donesenu u situaciji ozbiljnih poteškoća gospodarstva i financijskog sustava države članice koja ima za cilj otkloniti sistemsku prijetnju financijskoj stabilnosti Unije koja proizlazi iz nedostatnosti dioničkog kapitala predmetnog društva (presuda od 8. studenoga 2016., Dowling i dr., C-41/15, EU:C:2016:836, t. 50.). Sud je dodao da se stoga odredbama Druge direktive 77/91 ne protivi izvanredna mjera u vezi s temeljnim kapitalom dioničkog društva, koju su nacionalne vlasti donijele u situaciji ozbiljnih poteškoća gospodarstva i financijskog sustava države članice bez odobrenja glavne skupštine tog društva te s ciljem izbjegavanja sustavnog rizika i osiguranja financijske stabilnosti Unije (vidjeti presudu od 8. studenoga 2016., Dowling i dr., C-41/15, EU:C:2016:836, t. 51. i navedenu sudsku praksu).

453 Ta se razmatranja po analogiji primjenjuju na situaciju bivših dioničara ili imatelja instrumenata kapitala banke koja je podvrgnuta sanacijskom postupku u skladu s Uredbom br. 806/2014, kao što su to tužitelji.

454 Iz prethodno navedenog proizlazi da se sanacijskim postupkom, uspostavljenim Uredbom br. 806/2014 i opisanim u njezinu članku 18., nastoji postići cilj od općeg interesa u smislu članka 52. stavka 1. Povelje, odnosno cilj da se zajamči stabilnost financijskih tržišta, kojim se može opravdati ograničenje prava na saslušanje.

455 U ovom slučaju valja istaknuti da tužitelji ne osporavaju da je postupak sanacije društva Banco Popular u skladu s ciljem kojim se nastoji zajamčiti financijska stabilnost iz članka 14. Uredbe br. 806/2014.

456 SRB je u tom pogledu u članku 4.4.2. sanacijskog programa objasnio da je zaključio da situacija društva Banco Popular prouzrokuje sve veći rizik od velikih negativnih učinaka na financijsku stabilnost u Španjolskoj, pri čemu se oslonio na različite elemente. Među tim su elementima, kao prvo, veličina i važnost društva Banco Popular, koje je društvo majka šeste po veličini bankovne grupe u Španjolskoj, s ukupnim iznosom imovine od 147 milijardi eura, i koje je Banka Španjolske 2017. imenovala sistemski važnom institucijom. SRB je osobito istaknuo da je Banco Popular jedan od glavnih sudionika na tržištu u Španjolskoj, sa znatnim tržišnim udjelom u kategoriji malih i srednjih poduzetnika (MSP) i da ima relativno velik tržišni udio u depozitima (gotovo 6 %) i velik broj malih korisnika (otprilike 1,4 milijuna) u cijeloj Španjolskoj. Kao drugo, SRB je uzeo u obzir prirodu djelatnosti društva Banco Popular koja se temelji na aktivnostima poslovnog bankarstva te je ponajprije usredotočena na ponudu financiranja, upravljanja štednjom i usluga pojedincima, obiteljima i poduzetnicima (osobito MSP-ovima). Prema SRB-ovu mišljenju, sličnost poslovnog modela društva Banco Popular s poslovnim modelom drugih španjolskih poslovnih banaka može pridonijeti potencijalnom neizravnom širenju na te banke, za koje bi se moglo smatrati da se suočavaju s istim poteškoćama.

457 Usto valja istaknuti da i drugi cilj koji se nastoji postići sanacijskim programom, odnosno cilj da se osigura kontinuitet temeljnih funkcija društva Banco Popular, pridonosi cilju zaštite stabilnosti financijskih tržišta koji je od općeg interesa.

458 U skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom 35. Direktive 2014/59, ključne funkcije institucije definiraju se kao „aktivnosti, usluge ili djelatnosti čije bi obustavljanje u jednoj ili više država članica vjerojatno dovelo do prekida usluga bitnih za stvarno gospodarstvo ili do poremećaja financijske stabilnosti zbog veličine, tržišnog udjela, vanjske i unutarnje međusobne povezanosti, složenosti ili prekograničnih aktivnosti institucije ili grupe posebno s obzirom na zamjenjivost tih aktivnosti, usluga ili djelatnosti”.

459 U tom se pogledu člankom 6. stavkom 1. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2016/778 od 2. veljače 2016. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu okolnosti i uvjeta u kojima se plaćanje izvanrednih *ex post* doprinosa može djelomično ili u cijelosti odgoditi te o kriterijima za utvrđivanje aktivnosti, usluga i djelatnosti povezanih s ključnim funkcijama i za utvrđivanje linija poslovanja i pripadajućih usluga u pogledu temeljnih linija poslovanja (SL 2016., L 131, str. 41.) predviđaju kriteriji za utvrđivanje ključnih funkcija. Riječ je o funkciji koju institucija izvršava za treće osobe koje nisu povezane s institucijom ili grupom i za koju je vjerojatno da bi njezin nagli prekid u znatnoj mjeri negativno utjecao na treće osobe te da bi se mogla proširiti ili ugroziti opće povjerenje sudionika na tržištu zbog sistemske važnosti funkcije za treće osobe i sistemske važnosti institucije ili grupe u izvršavanju te funkcije.

460 Tako se ciljem da se sanacijskom mjerom osigura kontinuitet temeljnih funkcija predmetnog subjekta, koji je predviđen člankom 14. stavkom 2. točkom (a) Uredbe br. 806/2014, nastoji izbjeći prekid tih funkcija koji bi mogao prouzročiti poremećaje, ne samo na predmetnom tržištu, nego i za cjelokupnu financijsku stabilnost Unije.

461 Stoga, budući da je svrha sanacijske mjere očuvati ili obnoviti financijsko stanje kreditne institucije, osobito s obzirom na to da predstavlja alternativu za njezinu likvidaciju, treba smatrati da doista odgovara cilju od općeg interesa koji priznaje Unija (vidjeti po analogiji presudu od 25. ožujka 2021., Balgarska Narodna Banka, C-501/18, EU:C:2021:249, t. 108.).

462 SRB je u tom pogledu u članku 4.2. sanacijskog programa naveo da je sanacija društva Banco Popular nužna i proporcionalna ostvarivanju, među ostalim, cilja iz članka 14. stavka 2. Uredbe br. 806/2014 kojim se nastoji osigurati kontinuitet ključnih funkcija društva Banco Popular.

463 SRB je u članku 4.4. sanacijskog programa utvrdio tri ključne funkcije društva Banco Popular u smislu članka 6. Delegirane uredbe 2016/778, odnosno primanje depozita od kućanstava i nefinancijskih društava, kreditiranje MSP-ova i usluge plaćanja gotovinom.

464 Tužitelji ne ističu nijedan argument kojim osporavaju te ocjene.

465 Iz prethodno navedenog proizlazi da se postupkom sanacije društva Banco Popular nastoji postići cilj od općeg interesa u smislu članka 52. stavka 1. Povelje, odnosno cilj da se zajamči stabilnost financijskih tržišta, koji može opravdati ograničenje prava na saslušanje.

466 Na drugom mjestu, opći interes Unije, osobito postizanje ciljeva kojima se nastoji očuvati stabilnost financijskih tržišta i osigurati kontinuitet temeljnih funkcija društva Banco Popular, zahtijeva da se sanacijska mjera donese u najkraćem mogućem roku nakon što se ispune uvjeti predviđeni člankom 18. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014.

467 Valja istaknuti da se u nekoliko uvodnih izjava Uredbe br. 806/2014 upućuje na to da sanacijsku mjeru, kad ona postane nužna, treba donijeti brzo. Riječ je osobito o uvodnim izjavama 26., 31. i 53. i, konkretno, o uvodnoj izjavi 56. te uredbe, kojom se predviđa da bi sanacijski postupak trebalo dovršiti u kratkom vremenu da bi se poremećaji na financijskom tržištu i u gospodarstvu sveli na najmanju moguću mjeru.

468 U tom je pogledu Sud smatrao da je cilj Uredbe br. 806/2014 uspostaviti, u skladu s njezinom uvodnom izjavom 8., učinkovitije sanacijske mehanizme koji moraju biti ključan instrument za izbjegavanje šteta do kojih je u prošlosti dolazilo zbog propadanja banaka i da takav cilj pretpostavlja brzo donošenje odluka, kao što to pokazuju kratki rokovi predviđeni u članku 18. navedene uredbe, kako se ne bi ugrozila financijska stabilnost (presuda od 6. svibnja 2021., ABLV Bank i dr./ESB, C-551/19 P i C-552/19 P, EU:C:2021:369, t. 55.).

469 Stoga se u članku 18. stavku 1. Uredbe br. 806/2014 osobito navodi da ESB, ako procijeni da subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti, o toj procjeni bez odgode obavješćuje Komisiju i SRB. U skladu sa stavkom 2. tog članka, ako SRB sam donese procjenu, o njoj bez odgode obavješćuje ESB. Ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u njegovu stavku 1., SRB donosi sanacijski program koji se na temelju članka 18. stavka 7. Uredbe br. 806/2014 odmah nakon donošenja dostavlja Komisiji. Komisija tada ima rok od 24 sata da potvrdi sanacijski program ili uloži prigovor.

470 Iz toga proizlazi da se, nakon što subjekt ispuni uvjete za donošenje sanacijske mjere, odnosno, kao prvo, ako propada ili je vjerojatno da će propasti, kao drugo, ako nije razumno očekivati da bi druge mjere privatnog sektora ili nadzorne mjere spriječile njegovo propadanje u razumnom vremenskom razdoblju i, kao treće, ako je njegova sanacija nužna radi postizanja jednog ili više ciljeva iz članka 14. Uredbe br. 806/2014, člankom 18. te uredbe predviđa da odluku treba donijeti u vrlo kratkom roku.

471 Stoga se u ovom slučaju, nakon što je ESB utvrdio da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti te je SRB ocijenio da su uvjeti predviđeni člankom 18. Uredbe br. 806/2014 ispunjeni, sanacijski program trebao donijeti u najkraćem mogućem roku.

472 To brzo donošenje odluke opravdava se potrebom da se osigura kontinuitet temeljnih funkcija društva Banco Popular i potrebom da se izbjegnu veliki štetni učinci stanja potonjeg društva na financijska tržišta, posebno sprječavanjem rizika od širenja. U ovom je slučaju, budući da se propast društva Banco Popular dogodila na radni dan, bilo potrebno dovršiti postupak i donijeti odluku prije otvaranja tržišta 7. lipnja 2017. ujutro.

473 Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik M. Campos Sánchez-Bordona u točki 80. svojeg mišljenja u spojenim predmetima ABLV Bank i dr./ESB (C-551/19 P i C-552/19 P, EU:C:2021:16), brzina kojom te institucije i te agencije Unije moraju donositi odluke nužna je kako bi izbjegle negativan učinak sanacije banke na financijska tržišta te ta brzina *de facto* obvezuje na to da odluka bude „spremna” prije pokretanja postupka kako bi se iskoristilo zatvaranje tržišta vrijednosnih papira.

474 Brzina donošenja odluke stoga je uvjet za njezinu učinkovitost.

475 Tako je Sud već presudio da hitnost koja nalaže trenutno djelovanje nadležnog tijela opravdava ograničenje prava na saslušanje osoba na koje se odnose mjere donesene u području odgovornosti za okoliš (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 2010., ERG i dr., C-379/08 i C-380/08, EU:C:2010:127, t. 67.) i području poljoprivrede (vidjeti u tom smislu presudu od 15. lipnja 2006., Dokter i dr., C-28/05, EU:C:2006:408, t. 76.).

476 Štoviše, Sud je u području mjera zamrzavanja financijskih sredstava presudio da bi priopćavanje razloga na kojima se temelji prvotno uvrštenje imena osobe ili subjekta na popis osoba na koje se odnose mjere ograničavanja, prije tog uvrštenja, ugrozilo učinkovitost mjera zamrzavanja financijskih sredstava i gospodarskih izvora koje se nalažu pravom Unije. Kako bi se ostvario cilj primjenjivog propisa, takve mjere moraju po samoj svojoj naravi imati učinak iznenađenja te se moraju trenutno primijeniti (vidjeti u tom smislu presude od 3. rujna 2008., Kadi i Al Barakaat International Foundation/Vijeće i Komisija, C-402/05 P i C-415/05 P, EU:C:2008:461, t. 338. do 340.; od 21. prosinca 2011., Francuska/People’s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, t. 61. i od 12. veljače 2020., Amisi Kumba/Vijeće, T-163/18, EU:T:2020:57, t. 51.).

477 Zbog razloga koji se odnose na cilj koji se nastoji postići pravom Unije i na učinkovitost mjera predviđenih tim pravom, tijela Unije isto tako nisu dužna saslušati tužitelje prije prvotnog uvrštenja njihovih imena na popis osoba na koje se odnose mjere ograničavanja (vidjeti u tom smislu presudu od 3. rujna 2008., Kadi i Al Barakaat International Foundation/Vijeće i Komisija, C-402/05 P i C-415/05 P, EU:C:2008:461, t. 341. i presudu od 25. travnja 2013., Gbagbo/Vijeće, T-119/11, neobjavljenu, EU:T:2013:216, t. 103.).

478 To vrijedi tim više u slučaju, kao što je ovaj, kad se ograničenje prava na saslušanje ne odnosi na subjekt u sanaciji, odnosno društvo Banco Popular, nego na tužitelje u svojstvu dioničara ili imatelja instrumenata kapitala tog društva.

479 Također valja istaknuti da je ESLJP u svojoj odluci od 1. travnja 2004., Camberrow MM5 AD protiv Bugarske (CE:ECHR:2004:0401DEC005035799), utvrdio da se prodaja banke u stečaju kao poduzetnika s trajnim poslovanjem provela kako bi se brzo i na sigurniji način namirili njezini vjerovnici, koji su godinama čekali da im se isplate potraživanja, i kako bi se brzo dovršio stečajni postupak. Stoga je potreba da postupak koji je doveo do prodaje banke bude jednostavan i brz imala ključnu važnost. Da je zakonom bilo predviđeno da se sud nadležan za stečajni postupak mora savjetovati sa svim dioničarima i vjerovnicima banke, to bi dovelo do znatnog usporavanja postupka, a stoga i dodatnog kašnjenja u plaćanju potraživanih iznosa vjerovnicima i dovršetku stečajnog postupka.

480 ESLJP je u presudi od 24. studenoga 2005., Capital Bank AD protiv Bugarske (CE:ECHR:2005:1124JUD004942999, t. 136.), presudio da u ekonomski osjetljivom području kao što je stabilnost bankovnog sustava i u određenim situacijama može biti apsolutno nužno djelovati što revnije i bez prethodne najave kako bi se izbjegla nepopravljiva šteta za banku, njezine deponente i druge vjerovnike ili za bankovni i financijski sustav u cijelosti.

481 Usto, činjenica da sanacijski program može dovesti do zadiranja u pravo tužiteljâ na vlasništvo ne može opravdati obvezu da im se prije njegova donošenja odobri pravo na saslušanje.

482 Opći sud u tom je pogledu već naglasio, u točki 282. presude od 13. srpnja 2018., K. Chrysostomides & Co. i dr./Vijeće i dr. (T-680/13, EU:T:2018:486), da primjenjivi postupci trebaju svakoj dotičnoj osobi pružiti odgovarajuću priliku da nadležnim tijelima izloži svoj slučaj. Kako bi se osiguralo poštovanje tog zahtjeva koji predstavlja zahtjev svojstven članku 1. Protokola br. 1 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisanu u Rimu 4. studenoga 1950., primjenjive postupke treba razmotriti s općeg stajališta (vidjeti u tom smislu presudu od 3. rujna 2008, Kadi i Al Barakaat International Foundation/Vijeće i Komisija, C-402/05 P i C-415/05 P, EU:C:2008:461, t. 368. i navedenu sudsku praksu, presudu od 25. travnja 2013., Gbagbo/Vijeće, T-119/11, neobjavljenu, EU:T:2013:216, t. 119. i presudu ESLJP, 20. srpnja 2004., Bäck protiv Finske, CE:ECHR:2004:0720JUD003759897, t. 56.). Stoga se taj zahtjev ne može tumačiti na način da zainteresirana osoba treba u svim okolnostima imati mogućnost izraziti nadležnim tijelima svoje stajalište prije donošenja mjera koje krše njezino pravo na vlasništvo (vidjeti u tom smislu ESLJP, 19. rujna 2006., Maupas i dr. protiv Francuske, CE:ECHR:2006:0919JUD001384402, t. 20. i 21.).

483 Opći sud smatrao je da je to osobito slučaj kada, kao u tom slučaju, predmetne mjere nisu sankcija i dio su konteksta osobite hitnosti. U ovom potonjem pogledu Opći sud je istaknuo da se radilo o sprječavanju neposrednog rizika od urušavanja dotičnih banaka kako bi se očuvala stabilnost financijskog sustava države članice i tako izbjeglo širenje na druge države članice europodručja. Provedba postupka prethodnog savjetovanja u okviru kojeg bi tisuće deponenata i dioničara dotičnih banaka mogle djelotvorno iznijeti svoje stajalište prije donošenja štetnih odredbi neizbježno bi usporilo primjenu mjera čija je namjena bila spriječiti takvo urušavanje. Ostvarivanje cilja koji se sastoji od očuvanja stabilnosti financijskog sustava te države članice i time izbjegavanja širenja na druge države članice europodručja bilo bi izloženo velikim rizicima (vidjeti presudu od 13. srpnja 2018., K. Chrysostomides & Co. i dr./Vijeće i dr., T-680/13, EU:T:2018:486, t. 282. i navedenu sudsku praksu).

484 Tu je ocjenu potvrdio Sud koji je smatrao da je Opći sud svoje rasuđivanje pravilno temeljio na presudi ESLJP-a od 21. srpnja 2016., Mamatas i dr. protiv Grčke (CE:ECHR:2016:0721JUD006306614), iz koje proizlazi da se zahtjev u skladu s kojim svako ograničenje prava na vlasništvo mora biti predviđeno zakonom ne može tumačiti na način da se s predmetnim osobama moralo savjetovati prije donošenja tog zakona, osobito kad bi provedba takvog prethodnog savjetovanja neizbježno odgodila primjenu mjera čija je namjena bila spriječiti propast predmetnih banaka (presuda od 16. prosinca 2020., Vijeće i dr./K. Chrysostomides & Co. i dr., C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P i C-604/18 P, EU:C:2020:1028, t. 159.).

485 Osim toga, valja smatrati da je cilj potrebe za brzim djelovanjem, bez obavješćivanja dioničara i vjerovnika subjekta o neminovnosti njegove sanacije, izbjeći pogoršanje stanja tog subjekta koje bi ugrozilo učinkovitost sanacijske mjere. Naime, kad bi se dioničare ili imatelje obveznica banke obavijestilo da bi ona mogla biti podvrgnuta sanacijskom postupku i, stoga, da se smatra da propada ili je vjerojatno da će propasti, to bi ih moglo potaknuti na to da prodaju svoje vrijednosnice na tržištima te bi također moglo dovesti do masovnog povlačenja depozita, što bi za posljedicu imalo pogoršanje financijskog stanja banke te otežavanje, a čak i onemogućavanje donošenja rješenja kojim bi se mogla spriječiti njezina likvidacija.

486 U tom pogledu, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 116. Uredbe br. 806/2014, za svaku informaciju koja se pruži u vezi s odlukom prije negoli je ona donesena, bilo o tome jesu li uvjeti za sanaciju zadovoljeni, o upotrebi određenog instrumenta ili o bilo kojoj mjeri tijekom postupka, mora se pretpostaviti da se odražava na javne i privatne interese koji su mjerama obuhvaćeni.

487 Stoga valja smatrati da bi saslušanje tužitelja, u njihovu svojstvu dioničara ili imatelja obveznica društva Banco Popular, prije donošenja sanacijskog programa ili prije donošenja Odluke 2017/1246 dovelo do znatnog usporavanja postupka te stoga ugrozilo ostvarenje ciljeva mjere i njezinu učinkovitost.

488 Iz prethodno navedenog proizlazi, s jedne strane, da bi prethodno saslušanje tužiteljâ, kojim bi ih se obavijestilo o postojanju moguće sanacijske mjere, dovelo do rizika da na tržištu usvoje ponašanje kojim bi se otežalo financijsko stanje društva Banco Popular. Stoga je takvo saslušanje moglo ugroziti učinkovitost predviđene sanacijske mjere.

489 S druge strane, s obzirom na hitnost donošenja sanacijskog programa, nije bilo moguće prethodno se savjetovati s tužiteljima, kao ni s drugim dioničarima ili imateljima instrumenata kapitala društva Banco Popular, ne samo zbog poteškoća povezanih s njihovom identifikacijom, nego i zbog nemogućnosti učinkovite analize njihovih očitovanja prije donošenja sanacijskog programa.

490 Tužitelji tvrde da ne bi došlo do sanacije društva Banco Popular da ih se saslušalo prije donošenja sanacijskog programa jer bi objasnili da nisu bili ispunjeni uvjeti, ili bi do toga došlo u drukčijim uvjetima jer bi se mogli pozvati na nužnost čekanja hitne likvidnosne pomoći, predložiti primjenu alternativne mjere ili sugerirati primjenu drugog sanacijskog instrumenta.

491 U tom pogledu, dovoljno je podsjetiti na to da iz analize prvog tužbenog razloga proizlazi, s jedne strane, da tužitelji nisu dokazali da nisu bili ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 18. Uredbe br. 806/2014. S druge strane, utvrđeno je da, s obzirom na to da je Banka Španjolske odbila dodijeliti dodatnu hitnu likvidnosnu pomoć, SRB stoga nije imao nikakav razlog čekati dodjelu te

pomoći i da alternativna rješenja na koje se pozivaju tužitelji nisu bila moguća u kratkom roku. Stoga tužitelji nisu dokazali da bi njihovo saslušanje u okviru sanacijskog postupka izmijenilo sadržaj sanacijskog programa.

492 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da bi saslušanje tužiteljâ prije donošenja sanacijskog programa ugrozilo ciljeve zaštite stabilnosti financijskih tržišta i kontinuiteta temeljnih funkcija subjekta, kao i zahtjeve žurnosti i učinkovitosti sanacijskog postupka.

493 Stoga činjenica da se tužitelje nije saslušalo u okviru postupka sanacije društva Banco Popular predstavlja ograničenje prava na saslušanje koje je opravdano i nužno kako bi se ispunio cilj od općeg interesa i kojim se poštuje načelo proporcionalnosti, u skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje.

494 Stoga prvi dio treba odbiti.

b) Drugi dio, koji se temelji na povredi prava na pristup spisu

495 Tužitelji tvrde da, kao osobe na koje se primjenjuje SRB-ova odluka, imaju pravo na pristup spisu u skladu s člankom 90. stavkom 4. Uredbe br. 806/2014 i člankom 41. stavkom 2. Povelje.

496 Kao prvo, ističu da institucija prije donošenja akta koji negativno utječe na osobu ne uzima u obzir informacije ili dokumente a da prije toga nije dala priliku adresatu akta da iznese svoje stajalište, što podrazumijeva pristup upravnom spisu. Sanacijski program treba poništiti u dijelu u kojem se temelji na privremenom vrednovanju koje se tužiteljima nije stavilo na raspolaganje.

497 Pravo na pristup spisu predviđa se člankom 90. stavkom 4. Uredbe br. 806/2014 u skladu s kojim:

„Osobe koje su predmet odluka Odbora imaju pravo pristupa spisu Odbora, pri čemu se mora uvažavati legitimni interes drugih osoba u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni. Pravo na pristup spisu ne odnosi se na povjerljive informacije ili interni pripremni dokument Odbora.”

498 U tom pogledu, kao prvo, valja podsjetiti na to da pristup spisu u predmetima koji se tiču tržišnog natjecanja osobito ima za cilj da adresatima obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku omogući da se upoznaju s dokazima koji se nalaze u Komisijinu spisu kako bi se mogli učinkovito izjasniti o zaključcima do kojih je potonja institucija došla u obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku na temelju tih dokaza. To pravo na pristup spisu podrazumijeva da Komisija predmetnom poduzetniku pruža mogućnost da ispita sve dokumente koji se nalaze u istražnom spisu, a koji mogu biti relevantni za njegovu obranu. Ti dokumenti uključuju optužujuće dokaze i oslobađajuće dokaze, osim kad je riječ o poslovnim tajnama drugih poduzetnika, unutarnjim dokumentima Komisije i ostalim povjerljivim informacijama (vidjeti presudu od 14. svibnja 2020., NKT Verwaltung i NKT/Komisija, C-607/18 P, neobjavljenu, EU:C:2020:385, t. 261. i 262. i navedenu sudsku praksu).

499 Kao drugo, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, poštovanje prava obrane u postupku koji se vodi pred Komisijom čiji je predmet izricanje novčane kazne poduzetniku zbog povrede pravila tržišnog natjecanja zahtijeva da se predmetnom poduzetniku omogući da učinkovito izrazi svoje stajalište o postojanju i važnosti činjenica i navedenih okolnosti kao i o dokumentima koje je Komisija priložila u prilog svojoj tvrdnji o postojanju povrede. Ta se prava navode u članku 41.

stavku 2. točkama (a) i (b) Povelje (vidjeti presudu od 28. studenoga 2019., Brugg Kabel i Kabelwerke Brugg/Komisija, C-591/18 P, neobjavljenu, EU:C:2019:1026, t. 26. i navedenu sudsku praksu).

500 Kao treće, što se općenitije tiče poštovanja prava obrane kako je propisano u članku 41. stavku 2. Povelje, ono obuhvaća pravo na saslušanje i pravo na pristup spisu, uz poštovanje zakonitog interesa povjerljivosti (vidjeti presudu od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 99. i navedenu sudsku praksu i presudu od 2. prosinca 2020., Kalai/Vijeće, T-178/19, neobjavljenu, EU:T:2020:580, t. 73.).

501 Kao četvrto, valja podsjetiti na to da povreda prava na pristup spisu tijekom postupka koji prethodi donošenju odluke u načelu može dovesti do poništenja te odluke ako su se povrijedila prava obrane (vidjeti presude od 25. listopada 2011., Solvay/Komisija, C-109/10 P, EU:C:2011:686, t. 55. i navedenu sudsku praksu i od 15. srpnja 2015., Akzo Nobel i dr./Komisija, T-47/10, EU:T:2015:506, t. 349. (neobjavljena) i navedenu sudsku praksu).

502 Iz sudske prakse navedene u točkama 498. do 501. proizlazi da se pravo na pristup spisu propisano u članku 41. stavku 2. točki (b) Povelje i, konkretnije spisu u predmetima koji se tiču tržišnog natjecanja, odnose na osobe ili poduzetnike protiv kojih su pokrenuti postupci ili donesene odluke.

503 U ovom slučaju iz članka 90. stavka 4. Uredbe br. 806/2014 proizlazi da se pravo na pristup spisu odnosi na subjekt na koji se primjenjuje sanacijski program, odnosno društvo Banco Popular, a ne na njegove dioničare ili vjerovnike.

504 Prema tome, tužitelji se ne mogu pozivati na pravo na pristup spisu.

505 Osim toga, iz članka 41. stavka 2. točke (b) Povelje proizlazi da se člankom 90. stavkom 4. Uredbe br. 806/2014 predviđa da se određeni podaci mogu zaštititi ako su povjerljivi.

506 Iz toga proizlazi da tužitelji ne mogu tvrditi da činjenica da SRB tijekom upravnog postupka koji je doveo do donošenja sanacijskog programa nije dostavio vrednovanje 2 predstavlja povredu prava na pristup spisu.

507 Kao drugo, tužitelji u replici tvrde da ne postoji obveza povjerljivosti u odnosu na dioničare i vjerovnike nakon sanacije jer sanacijska mjera utječe na njihovu imovinu te da moraju moći saznati razloge sanacije. Usto, člankom 88. Uredbe br. 806/2014 predviđa se iznimka od čuvanja profesionalne tajne u slučaju kad je otkrivanje potrebno u sudskom postupku. U skladu s uvodnom izjavom 116. Uredbe br. 806/2014, pružanje informacija prije donošenja sanacijskog programa može imati posljedice za sanacijski postupak, dok se pružanjem informacija nakon donošenja odluke o sanaciji više ne ugrožava cilj sanacije.

508 Valja smatrati da se ti argumenti ne odnose na pravo na pristup spisu tijekom upravnog postupka u smislu članka 90. stavka 4. Uredbe br. 806/2014, nego na pravo da se, nakon donošenja sanacijskog programa, pristupi dokumentima na koje se SRB oslonio prilikom njegova donošenja.

509 Usto, valja istaknuti da je SRB obvezan štititi povjerljive podatke svih subjekata, uključujući poslovne tajne, na temelju članka 339. UFEU-a, članka 41. stavka 2. točke (b) Povelje i članka 88. stavka 5. Uredbe br. 806/2014.

510 U tom pogledu, iz članka 34. stavka 1. Uredbe br. 806/2014 proizlazi da, za potrebe i provedbe svojih zadaća iz te uredbe, SRB može preko nacionalnih sanacijskih tijela ili izravno, nakon što ih obavijesti, maksimalno koristeći sve informacije dostupne ESB-u ili nacionalnim nadležnim tijelima, zahtijevati, među ostalim, od subjekata na koje se primjenjuje sanacijska mjera dostavu svih informacija koje su potrebne za provođenje zadaća koje su mu dodijeljene na temelju te uredbe. U stavku 2. tog članka pojašnjava se da zahtjevi za čuvanje profesionalne tajne ne izuzimaju te subjekte od obveze dostavljanja tih informacija. Člankom 34. stavkom 4. Uredbe br. 806/2014 predviđa se da SRB treba dobivati sve informacije, uključujući na redovitoj osnovi, potrebne za izvršavanje vlastitih dužnosti na temelju te uredbe, posebno o kapitalu, likvidnosti, imovini i obvezama svih institucija na koje ima pravo primijeniti ovlasti sanacije.

511 Člankom 88. stavkom 5. Uredbe br. 806/2014 predviđa se:

„Prije otkrivanja informacija, Odbor osigurava da ne sadrže ikakve povjerljive podatke, posebno procjenom kakve učinke bi moglo imati otkrivanje tih podataka na javni interes u pogledu financijske, monetarne ili gospodarske politike, na komercijalni interes fizičkih i pravnih osoba, na svrhu nadzora, na istrage i revizije. Postupak za provjeru učinaka otkrivanja informacija uključuje i posebnu procjenu učinaka svakog otkrivanja sadržaja i pojedinosti iz sanacijskih planova iz članaka 8. i 9. te rezultata svake procjene izvršene na temelju članka 10. ili sanacijskih programa iz članka 18.”

512 Tom se odredbom izričito predviđa obveza SRB-a da, prije objavljivanja sanacijskog programa ili dostavljanja tog programa trećoj strani, osigura da taj program ne sadržava ikakve povjerljive podatke, koje je mogao dobiti, među ostalim, u skladu s člankom 34. Uredbe br. 806/2014. Ta se obveza primjenjuje i na vrednovanje 2 koje čini prilog sanacijskom programu i koje je njegov sastavni dio u skladu s člankom 12.2. navedenog programa.

513 Tužitelji tvrde da se, u skladu s uvodnom izjavom 116. Uredbe br. 806/2014, profesionalna tajna primjenjuje samo tijekom sanacijskog postupka, dok se ne objavi odluka o sanaciji.

514 Uvodnom izjavom 116. Uredbe br. 806/2014 predviđa se:

„Trebalo bi se osigurati primjereno obavještavanje o sanacijskim mjerama i, podložno ograničenim iznimkama iz ove [Uredbe], njihovo objavljivanje. Međutim, s obzirom na to da postoji vjerojatnost da su informacije dostupne Odboru, sanacijskim tijelima i njihovim stručnim savjetnicima tijekom postupka sanacije osjetljive prirode, te bi informacije prije objavljivanja odluke o sanaciji trebale podlijegati zahtjevima za čuvanje profesionalne tajne. U obzir se mora uzeti da informacije o sadržaju i detaljima sanacijskog plana te rezultatima bilo kakve ocjene tih planova mogu imati dalekosežne posljedice, posebno za poduzetnike o kojima se radi. Za svaku informaciju koja se pruži u vezi s odlukom prije negoli je ona donesena, bilo o tome jesu li uvjeti za sanaciju zadovoljeni, o upotrebi određenog instrumenta ili o bilo kojoj mjeri tijekom postupka, mora se pretpostaviti da se odražava na javne i privatne interese koji su mjerama obuhvaćeni. Ipak, informacija da Odbor i nacionalna sanacijska tijela ispituju određeni subjekt, može biti dostatna da se negativno odraziti na taj subjekt. Stoga je potrebno osigurati da postoje prikladni mehanizmi za održavanje povjerljivosti informacija kao što su sadržaj i detalji sanacijskih planova te rezultati bilo kakve ocjene provedene u tom pogledu.”

515 S jedne strane, iz te uvodne izjave proizlazi da su određene informacije koje ima SRB i koje se navode u sanacijskom programu, u vrednovanju 2 te u dokumentima na kojima se taj program temelji, obuhvaćene poslovnom tajnom i povjerljive.

516 U tom pogledu, Sud je presudio, što se tiče Direktive 2004/39/EZ Parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL 2004., L 145, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 4., str. 29.), da učinkovito funkcioniranje sustava nadzora djelovanja investicijskih društava, utemeljeno na nadzoru koji se obavlja unutar jedne države članice i na razmjeni podataka između nadležnih tijela nekoliko država članica, zahtijeva stoga da nadzirana društva i nadležna tijela imaju sigurnost da će dani povjerljivi podaci načelno ostati povjerljivi (vidjeti presudu od 19. lipnja 2018., Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, t. 31. i navedenu sudsku praksu).

517 Sud je smatrao da bi nepostojanje takvog povjerenja ugrozilo nesmetani prijenos povjerljivih podataka potrebnih za obavljanje djelatnosti nadzora. Slijedom toga, članak 54. stavak 1. Direktive 2004/39, propisujući kao opće pravilo obvezu čuvanja poslovne tajne, ne štiti samo posebne interese društava na koja se to izravno odnosi, nego i opći interes da tržište financijskih instrumenata Unije uredno funkcionira (vidjeti presudu od 19. lipnja 2018., Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, t. 32. i 33. i navedenu sudsku praksu).

518 Valja istaknuti pak da članak 88. stavak 1. Uredbe br. 806/2014, koji se odnosi na zahtjeve za čuvanje profesionalne tajne SRB-ovih članova, sadržava odredbu istovjetnu članku 54. stavku 1. Direktive 2004/39.

519 S druge strane, točno je da se u uvodnoj izjavi 116. Uredbe br. 806/2014 navodi SRB-ova obveza da čuva profesionalnu tajnu prije donošenja odluke o sanaciji. Budući da su neki podaci koje drži SRB osjetljivi i obuhvaćeni poslovnom tajnom, navodi se da ih ne treba priopćiti javnosti prije donošenja sanacijske mjere. Naime, priopćavanje informacija o činjenici da neki subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti i da se na njega može primijeniti sanacijska mjera moglo bi, među ostalim, potaknuti dioničare na to da prodaju svoje vrijednosnice na tržištima te bi također moglo dovesti do masovnog povlačenja depozita, što bi imalo za posljedicu pogoršanje financijskog stanja banke, čime bi se ugrozila učinkovitosti SRB-ova djelovanja te funkcioniranje tržišta.

520 Međutim, u toj se uvodnoj izjavi izričito navodi i da bi se „[t]rebalo […] osigurati primjereno obavještavanje o sanacijskim mjerama i, podložno ograničenim iznimkama iz ove [Uredbe], njihovo objavljivanje”. Međutim, valja podsjetiti na to da se člankom 88. stavkom 5. Uredbe br. 806/2014, navedenim u točki 511. ove presude, izričito predviđa SRB-ova obveza da prije nego što otkrije sanacijski program osigura da ne sadržava povjerljive podatke.

521 Prema tome, uvodna izjava 116. Uredbe br. 806/2014 ne može se tumačiti, kao što to čine tužitelji, na način da se pravila o povjerljivosti i profesionalnoj tajni primjenjuju tek kad se donese odluka o sanaciji.

522 Tužitelj upućuje i na članak 88. stavak 1. drugi podstavak Uredbe br. 806/2014 prema kojem „[i]nformacije koje su podložne zahtjevima za čuvanje profesionalne tajne ne smiju se otkriti drugom javnom ili privatnom subjektu, osim kad je takvo otkrivanje potrebno u sudskom postupku”.

523 Međutim, ta odredba ne znači da SRB ima obvezu otkriti odluku o sanaciji u cijelosti od trenutka pokretanja sudskog postupka. U toj se odredbi upućuje na mogućnost suda da naloži otkrivanje dokumenata, uključujući sadržaja povjerljivih informacija.

524 U tom pogledu Opći sud ima mogućnost naložiti SRB-u da podnese sve dokumente koje smatra relevantnima za odlučivanje o sporu, u okviru mjere izvođenja dokazâ, u skladu s člankom 91. točkom (b) i člankom 92. stavkom 3. Poslovnika. Međutim, u skladu s člankom 103. stavkom 1. Poslovnika, Opći sud može smatrati da su određene informacije sadržane u tim dokumentima povjerljive i tako odlučiti da se one neće priopćavati drugim strankama, među ostalim, tužiteljima.

525 Iz toga proizlazi da se odlukom Općeg suda kojom se nalaže podnošenje dokumenata tužiteljima ne jamči pristup svim tim dokumentima ako Opći sud smatra da oni sadržavaju povjerljive podatke.

526 Usto, u okviru ovog postupka Opći sud je 12. svibnja 2021., u okviru rješenja o mjeri izvođenja dokazâ, zatražio od SRB-a da podnese određene dokumente, uključujući povjerljive verzije sanacijskog programa, vrednovanja 2 i ESB-ove procjene o propasti ili vjerojatnoj propasti društva Banco Popular. U skladu s člankom 103. Poslovnika, nakon što je ispitao sadržaj tih dokumenata, Opći sud smatrao je da elementi koji su ostali izostavljeni u verzijama tih dokumenata koje su objavljene na SRB-ovim i ESB-ovim internetskim stranicama nisu relevantni za rješenje ovog spora. Stoga je Opći sud rješenjem od 9. lipnja 2021. izdvojio iz spisa povjerljive verzije tih dokumenata.

527 Iz prethodno navedenog proizlazi da tužitelji ne mogu tvrditi da nakon donošenja sanacijskog programa ne postoji obveza povjerljivosti u odnosu na njih niti da imaju pravo na to da im se dostavi cijeli spis na koji se oslonio SRB.

528 Slijedom toga, drugi dio treba odbiti i stoga treći tužbeni razlog u cijelosti.

4. Četvrti tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja

529 Tužitelji tvrde da su pobijane odluke nedovoljno obrazložene.

530 Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda obrazloženje propisano člankom 296. UFEU-a mora odgovarati prirodi akta o kojemu je riječ i mora jasno i nedvosmisleno odražavati zaključke institucije koja je donijela akt kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo da se upoznaju s razlozima poduzimanja mjere, a nadležnom sudu omogućilo provođenje nadzora. U obrazloženju nije potrebno podrobno navoditi sve činjenične i pravne okolnosti, s obzirom na to da se pitanje ispunjava li obrazloženje akta zahtjeve iz članka 296. UFEU-a mora ocjenjivati ne samo u odnosu na svoju formulaciju, nego i na svoj kontekst i na sva pravna pravila kojima je predmetno pravno područje uređeno (vidjeti presudu od 8. svibnja 2019., Landeskreditbank Baden-Württemberg/ESB, C-450/17 P, EU:C:2019:372, t. 85. i 87. i navedenu sudsku praksu i presudu od 21. listopada 2020., ESB/Estate of Espírito Santo Financial Group, C-396/19 P, neobjavljenu, EU:C:2020:845, t. 41. i navedenu sudsku praksu).

531 Usto, stupanj podrobnosti obrazloženja akta mora se prilagoditi stvarnim mogućnostima te tehničkim uvjetima ili uvjetima u pogledu roka, pod kojima se on donosi (vidjeti presude od 6. studenoga 2012., Éditions Odile Jacob/Komisija, C-551/10 P, EU:C:2012:681, t. 48. i navedenu sudsku praksu i od 23. svibnja 2019., KPN/Komisija, T-370/17, EU:T:2019:354, t. 139. i navedenu sudsku praksu i presudu od 27. siječnja 2021., KPN/Komisija, T-691/18, neobjavljenu, EU:T:2021:43, t. 162.).

532 Na prvom mjestu, tužitelji ističu više nedostatnosti obrazloženja u sanacijskom programu.

533 Uvodno, valja podsjetiti na to da je u ovom slučaju SRB 7. lipnja 2017. objavio na svojoj internetskoj stranici obavijest o donošenju sanacijskog programa, zajedno s dokumentom u kojem su sažeti učinci sanacije u skladu s člankom 29. stavkom 5. Uredbe br. 806/2014. SRB je 11. srpnja 2017. objavio verziju sanacijskog programa koja nije klasificirana oznakom tajnosti. SRB je na svojoj internetskoj stranici, 2. veljače 2018., a potom 31. listopada 2018., odnosno prije podnošenja replike, objavio i manje redigirane verzije sanacijskog programa i vrednovanja 2 koje nisu klasificirane oznakom tajnosti.

534 Kao prvo, određeni argumenti tužiteljâ odnose se na postupak prodaje društva Banco Popular. Tužitelji tvrde da u sanacijskom programu nisu objašnjeni razlozi zbog kojih su samo dva potencijalna kupca bila pozvana potpisati sporazume o povjerljivosti i zašto je samo jedan od njih podnio ponudu. Ta je okolnost važna kako bi se utvrdilo je li društvo Banco Popular prodano u skladu s odredbama Uredbe br. 806/2014.

535 Valja podsjetiti na to da je postupak prodaje društva Banco Popular vodio FROB. FROB je u dopisu o postupku donesenom 6. lipnja 2017. u kontekstu moguće sanacije društva Banco Popular pozvao potencijalne kupce da sudjeluju u postupku prodaje i da mu podnesu ponudu za stjecanje 100 % kapitala društva Banco Popular u skladu s uvjetima opisanima u tom dopisu.

536 SRB je u članku 6.6. sanacijskog programa smatrao da su se FROB-ovim nastojanjem da se proda društvo Banco Popular prije donošenja tog programa ispuni zahtjevi iz članka 24. Uredbe br. 806/2014, u vezi s člankom 39. Direktive 2014/59. SRB je istaknuo da je u razdoblju neposredno prije donošenja programa društvo Banco Popular provelo postupak privatne prodaje i da se tijekom tjedna od 29. svibnja 2017. pokazalo da taj postupak neće biti uspješan. Naveo je da je odluka da ograniči svoje nastojanje da proda društvo Banco Popular na banke koje su već iskazale opći interes za kupnju tog društva u okviru postupka privatne prodaje bila u skladu sa zahtjevima iz članka 39. Direktive 2014/59. SRB je naveo da su u konačnici, nakon što je FROB proveo postupak prodaje, dvije banke bile pozvane da sudjeluju u prodaji. Naveo je da su svi potencijalni kupci kontaktirani na isti dan, da su imali pristup istoj virtualnoj sobi s podacima te da su njihove ponude podlijegale istim uvjetima i istim rokovima. SRB je istaknuo i da je od dvaju potencijalnih kupaca primljena samo jedna valjana ponuda i, s obzirom na to da je kupac jedini podnio ponudu, da je razborito prihvatiti njegove uvjete te tako spriječiti nekontroliranu insolventnost društva Banco Popular koja bi, među ostalim, mogla ugroziti njegove ključne funkcije.

537 Ti različiti elementi, koji se nalaze u verziji sanacijskog programa priloženoj replici, dovoljni su kako bi se razumio tijek postupka prodaje društva Banco Popular. S obzirom na to da je FROB vodio postupak prodaje, SRB je mogao samo utvrditi da je podnesena samo jedna ponuda i uzeti u obzir rezultat te prodaje. Usto, razlozi zbog kojih drugi potencijalni kupci nisu podnijeli ponude nisu relevantni.

538 Tužitelji također tvrde da nije izneseno nikakvo objašnjenje u pogledu toga što je prodajna cijena društva Banco Popular utvrđena na jedan euro niti o tome odražava li ta cijena tržišnu vrijednost društva Banco Popular te da ne znaju zbog kojeg razloga BBVA-u nije odobren dodatni rok za podnošenje ponude.

539 Budući da se ti argumenti odnose na postupak prodaje koji je vodio FROB, tužitelji ne objašnjavaju zbog čega te elemente treba navesti u sanacijskom programu ni zašto su ti elementi bitni za razumijevanje tog programa.

540 Usto, ti argumenti proizlaze iz pogrešnog razumijevanja činjenica. S jedne strane, valja podsjetiti na to da prodajnu cijenu od jednog eura nije utvrdio SRB. Naime, FROB je u dopisu o postupku naveo da cijena predložena u ponudama treba iznositi jedan euro ili više. Prodajna cijena od jednog eura koja se navodi u sanacijskom programu rezultat je natjecateljskog postupka prodaje koji je vodio FROB i cijene koju je ponudio Banco Santander. Stoga ta cijena po definiciji odražava tržišnu vrijednost društva Banco Popular. S druge strane, budući da je BBVA 6. lipnja 2017. obavijestio FROB o tome da je odlučio de neće podnijeti ponudu, u sanacijskom programu nije trebalo posebno iznijeti razlog zbog kojeg mu FROB nije odobrio dodatni rok.

541 Kao drugo, određeni argumenti tužiteljâ odnose se na obrazloženje poštovanja uvjetâ za sanaciju. Tužitelji tvrde da nisu izneseni razlozi zbog kojih je u članku 2.1. sanacijskog programa utvrđeno da društvo Banco Popular u bliskoj budućnosti neće moći podmiriti svoje dugove ili druge obveze po njihovu dospijeću. Konkretno, nije pojašnjeno jesu li uzrok tomu izjave španjolskih tijela i curenje informacija ili činjenica da su povukla depozite ili pak to što nije pružena hitna likvidnosna pomoć. SRB je u članku 3.1. sanacijskog programa zaključio da ne postoje alternativne mjere kojima bi se mogla izbjeći propast društva Banco Popular u razumnom roku a da nije ispitao alternativna rješenja navedena u drugom dijelu prvog tužbenog razloga. Nisu objašnjeni razlozi zbog kojih je među tim drugim mjerama odabran instrument prodaje poslovanja.

542 S jedne strane, valja istaknuti da je SRB u članku 2. sanacijskog programa naveo da je ESB smatrao da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti u skladu s odredbama članka 18. stavka 1. točke (a) i članka 18. stavka 4. točke (c) Uredbe br. 806/2014. Istaknuo je da su različiti elementi upućivali na to da Banco Popular u bliskoj budućnosti neće moći podmiriti svoje dugove ili druge obveze po njihovu dospijeću.

543 SRB je u uvodnoj izjavi 23. sanacijskog programa naveo da se, kao što je to ESB opisao u svojoj procjeni, likvidnost društva Banco Popular znatno pogoršala te je u uvodnoj izjavi 24. naveo okolnosti koje su dovele do te situacije. Usto, valja podsjetiti na to da su razlozi zbog kojih je ESB smatrao da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti jasno izneseni u njegovoj procjeni, koja je dio konteksta u kojem je donesen sanacijski program. Verzija ESB-ove procjene koja nije klasificirana oznakom tajnosti objavljena je 14. kolovoza 2017. na njegovoj internetskoj stranici.

544 Stoga tužitelji ne mogu tvrditi da SRB nije dovoljno obrazložio razloge zbog kojih društvo Banco Popular propada ili će propasti.

545 S druge strane, iz analize drugog dijela prvog tužbenog razloga (vidjeti točke 188. do 192. ove presude) proizlazi da je SRB u članku 3. sanacijskog programa dovoljno obrazložio nepostojanje alternativnih privatnih ili bonitetnih rješenja koja mogu spriječiti propadanje društva Banco Popular. Usto, SRB je u članku 5. sanacijskog programa, osobito njegovu članku 5.3., opravdao odabir instrumenta prodaje imovine kao sanacijskog instrumenta te je objasnio razlog zbog kojeg drugi instrumenti navedeni u članku 22. stavku 2. Uredbe br. 806/2014 ne omogućuju postizanje ciljeva sanacije u jednakoj mjeri.

546 Tužitelji ne tvrde da su te odredbe sanacijskog programa nedovoljne kako bi se razumio njihov doseg, nego samo prigovaraju SRB-u da nije ispitao alternativna rješenja koja navode u prvom tužbenom razlogu.

547 U tom pogledu dovoljno je podsjetiti na to da SRB nije bio dužan ispitati rješenja na koja se pozivaju tužitelji i koja nisu bila izvediva, kao što to proizlazi iz točaka 193. do 230. ove presude.

548 Kao treće, tužitelji u replici ističu argumente koji se odnose na obrazloženje vrednovanja 2. Tvrde da ne znaju zbog čega se upotrijebilo vrednovanje 2 jer se u njemu navelo da služi isključivo u ilustrativne svrhe i da ga ne treba upotrebljavati za donošenje odluke, zbog čega se u izvješćima o vrednovanju ne provodi analiza koja se zahtijeva člankom 20. stavkom 5. točkama (a) do (c) i (f) Uredbe br. 806/2014, zbog čega su vrednovanja 1 i 2 nedosljedna u pogledu solventnosti društva Banco Popular i zbog čega se nije upotrijebilo ESB-ovo vrednovanje neprihodonosne imovine društva Banco Popular iako je SRB izjavio da je riječ o najboljoj procjeni.

549 Valja utvrditi da tužitelji tim argumentima samo ponavljaju argumente koje su istaknuli u okviru drugog tužbenog razloga, koji se temelji na povredi članka 20. Uredbe br. 806/2014. Međutim, tužitelji ne objašnjavaju zašto bi se u sanacijskom programu trebala navoditi objašnjenja u pogledu pitanja koja odgovaraju samo njihovim tužbenim razlozima niti jesu li ona nužna za razumijevanje tih tužbenih razloga.

550 Kao četvrto, tužitelji prigovaraju SRB-u da u sanacijskom programu nije objasnio ispunjava li Deloitte uvjete neovisnosti utvrđene člancima 37. do 41. Delegirane uredbe 2016/1075.

551 U tom pogledu, SRB je u uvodnoj izjavi 41. sanacijskog programa naveo da je za provedbu vrednovanja 2 angažirao neovisnog procjenitelja. Dovoljno je utvrditi da cilj sanacijskog programa nije objasniti zbog kojeg razloga taj procjenitelj ispunjava zahtjeve iz Delegirane uredbe 2016/1075 i da tužitelji ne objašnjavaju jesu li ta objašnjenja nužna za razumijevanje sanacijske mjere koju je donio SRB.

552 Kao peto, tužitelji tvrde da SRB nije utvrdio strategiju sanacije ni sanacijski instrument koji se navodi u sanacijskom planu iz 2016. i da nije naveo razloge zbog kojih se nije slijedio taj plan.

553 Dovoljno je utvrditi da je u uvodnim izjavama 44. do 46. sanacijskog programa, koje se u cijelosti navode u verziji sanacijskog programa objavljenoj 2. veljače 2018. na SRB-ovoj internetskoj stranici i priloženoj replici, SRB objasnio razloge zbog kojih sanacijski instrument koji se razmatrao u sanacijskom planu iz 2016. nije bio prikladan s obzirom na okolnosti na dan sanacije. Stoga je istaknuo da se plan sanacije iz 2016. temeljio na pretpostavci da je propast društva Banco Popular povezana s pogoršanjem njegove kapitalne pozicije. Međutim, budući da propadanje društva Banco Popular proizlazi iz pogoršanja njegove likvidnosti, SRB je naveo da nije zajamčeno da bi *bail-in* instrument, predviđen tim planom, omogućio trenutno i učinkovito rješavanje krize likvidnosti društva Banco Popular.

554 Ta su objašnjenja dovoljna kako bi se opravdali razlozi zbog kojih sanacijski plan iz 2016. nije primijenjen u sanacijskom programu.

555 Kao šesto, tužitelji tvrde da ne znaju zbog kojeg razloga, prije provođenja postupka sanacije nad društvom Banco Popular, SRB nije čekao dodjelu cijele hitne likvidnosne pomoći koju je već odobrio ESB.

556 Dovoljno je podsjetiti na to da iz analize prvog prigovora prvog dijela prvog tužbenog razloga proizlazi da je SRB u sanacijskom programu utvrdio da Banka Španjolske, nakon što mu je 5. lipnja 2017. dodijelila prvu hitnu likvidnosnu pomoć, nije mogla društvu Banco Popular dodijeliti dodatnu hitnu likvidnosnu pomoć. Budući da je dodjela hitne likvidnosne pomoći u nadležnosti nacionalnih središnjih banaka, SRB je mogao samo utvrditi da dodatna hitna likvidnosna pomoć nije dostupna.

557 Stoga, s obzirom na to da nije postojao razlog da SRB čeka dodjelu te hitne likvidnosne pomoći, nije to morao opravdati u sanacijskom programu.

558 Što se tiče argumenta prema kojem su uklonjeni brojni odlomci sanacijskog programa i vrednovanjâ, zbog čega ih tužitelji nisu mogli razumjeti, dovoljno je utvrditi da je riječ o običnom općem razmatranju na temelju kojeg se ne može utvrditi postojanje povrede obveze obrazlaganja zbog nedostatka pojašnjenja u pogledu dijelova sanacijskog programa ili vrednovanja 2 koje tužitelji nisu mogli razumjeti.

559 Iz prethodno navedenog proizlazi da se na temelju nijednog od tih argumenata tužiteljâ ne može utvrditi da je SRB povrijedio svoju obvezu obrazlaganja.

560 Na drugom mjestu, tužitelji tvrde da su primili samo djelomičnu kopiju sanacijskog programa „koja nije klasificirana oznakom tajnosti” i da nisu imali pristup prilozima tom sanacijskom programu ni upravnom spisu. Tvrde da stoga nisu bili upoznati s obrazloženjem pobijanih odluka. U replici dodaju da obveza obrazlaganja štiti svaku osobu na koju se odnosi akt, a ne samo njegova adresata, te da stoga imaju pravo dobiti potpuno obrazloženje pobijanih odluka. Osim toga, tužitelji u replici navode da ne zahtijevaju opću objavu dokumenata, s obzirom na to da se čini da to sprečava članak 88. stavak 5. Uredbe br. 806/2014, nego dostavu obrazložene odluke i odobrenje povjerljivog pristupa spisu tijekom ovog postupka.

561 Valja smatrati da tužitelji tim argumentom u biti prigovaraju SRB-u jer im nije dostavio sanacijski program i vrednovanje 2 u cijelosti.

562 U tom pogledu, iz analize drugog dijela trećeg tužbenog razloga proizlazi da tužitelji nakon donošenja sanacijskog programa nemaju pravo na to da im se dostavi cijeli spis na koji se oslonio SRB jer on ima obvezu zaštititi povjerljive informacije koje taj spis sadržava. To se rasuđivanje primjenjuje na sanacijski program i na vrednovanje 2 koji sadržavaju povjerljive podatke.

563 Usto, valja podsjetiti na to da tužitelji nisu adresati sanacijskog programa, nego je on upućen FROB-u. Treba smatrati da su tužitelji treće strane i stoga nemaju pravo na to da im se dostavi cjeloviti sanacijski program.

564 Valja istaknuti da je Sud već presudio da Komisijina odluka kojom se utvrđuje da ne postoji državna potpora koju navodi tužitelj, s obzirom na obvezu poštovanja poslovne tajne, može biti dovoljno obrazložena a da ne sadržava sve brojčane podatke na kojima ta institucija temelji svoje rasuđivanje (vidjeti u tom smislu presudu od 1. srpnja 2008., Chronopost i La Poste/UFEX i dr., C-341/06 P i C-342/06 P, EU:C:2008:375, t. 108. do 111.). Stoga je verzija takve odluke koja nije klasificirana oznakom tajnosti, kad iz nje jasno i nedvojbeno proizlazi rasuđivanje navedene institucije kao i metodologija koju je primijenila tako da zainteresiranim osobama omogućuje da se upoznaju s tim opravdanjima i Općem sudu da s tim u vezi izvrši svoj nadzor, dovoljna da se ispuni obveza obrazlaganja koju ima ta institucija (vidjeti u tom smislu presudu od 21. prosinca 2016., Club Hotel Loutraki i dr./Komisija, C-131/15 P, EU:C:2016:989, t. 55.).

565 Štoviše, što se tiče ekonomskih elemenata koje je Deloitte upotrijebio u vrednovanju 2 i koje je SRB uzeo u obzir u sanacijskom programu, nije sporno da je riječ o složenim tehničkim ocjenama. Budući da je u sanacijskom programu jasno navedeno SRB-ovo rasuđivanje, na temelju čega se njegova osnovanost naknadno može osporavati pred nadležnim sudom, bilo bi pretjerano zahtijevati posebno obrazloženje svakog tehničkog izbora ili svakog brojčanog

elementa na kojima se to rasuđivanje temelji (vidjeti po analogiji presudu od 1. srpnja 2008., Chronopost i La Poste/UFEX i dr., C-341/06 P i C-342/06 P, EU:C:2008:375, t. 108. i navedenu sudsku praksu).

566 Međutim, s jedne strane, tužitelji priznaju da se člankom 88. stavkom 5. Uredbe br. 806/2014 sprečava objavljivanje sanacijskog programa u cijelosti. Ta se odredba, koja se navodi u točki 511. ove presude, time što se njome predviđa da SRB treba osigurati da informacije ne sadržavaju povjerljive elemente prije nego što ih otkrije, ne odnosi samo na slučaj njihove objave, nego i na slučaj njihove dostave trećim stranama.

567 S druge strane, tužitelji nisu pojasnili zašto su podaci koji su ostali izostavljeni u verzijama sanacijskog programa i vrednovanja 2 koje nisu klasificirane oznakom tajnosti bili potrebni za razumijevanje sanacijskog programa.

568 Tužitelji stoga nisu utvrdili da je SRB povrijedio svoju obvezu obrazlaganja time što je ispustio gospodarske podatke u verzijama sanacijskog programa i vrednovanja 2 koje nisu klasificirane oznakom tajnosti.

569 Stoga valja smatrati da tužitelji ne mogu ostvariti pravo na to da im se dostavi cjelovit sanacijski program i vrednovanje 2.

570 Kao treće, tužitelji tvrde da, u skladu s presudom od 13. lipnja 1958., Meroni/Visoko tijelo (9/56, EU:C:1958:7), samo Komisija može nadzirati diskrecijske aspekte sanacijskog programa. Međutim, Odluka 2017/1246 samo je prešutna i ne sadržava nikakvo obrazloženje.

571 Valja podsjetiti na to da iz uvodne izjave 4. Odluke 2017/1246 proizlazi sljedeće:

„Komisija se slaže sa sanacijskim programom. Posebno se slaže s razlozima koje je iznio Jedinstveni sanacijski odbor zbog kojih je sanacija nužna radi javnog interesa u skladu s člankom 5. Uredbe […] br. 806/2014.”

572 Štoviše, s jedne strane, Komisija je u uvodnoj izjavi 2. Odluke 2017/1246 uputila na činjenicu da je u sanacijskom programu Jedinstveni sanacijski odbor naveo da su u pogledu društva Banco Popular ispunjeni svi uvjeti za sanaciju utvrđeni u članku 18. stavku 1. prvom podstavku Uredbe br. 806/2014 te da je ocijenio razloge zbog kojih je mjera sanacije nužna radi javnog interesa. S druge strane, Komisija je u uvodnoj izjavi 3. Odluke 2017/1246, kojom se potvrđuje sanacijski program, istaknula da se sanacijskim programom, u skladu s člankom 18. stavkom 6. Uredbe br. 806/2014, društvo Banco Popular podvrgava sanacijskom postupku te se određuje primjena instrumenta prodaje poslovanja te da se navode i razlozi zbog kojih su svi ti elementi primjereni.

573 Iz toga proizlazi da je Komisija u Odluci 2017/1246 izričito uputila na razloge zbog kojih je SRB smatrao da su ispunjeni uvjeti za donošenje sanacijskog programa i da valja primijeniti instrument prodaje poslovanja. Stoga potvrđivanje sanacijskog programa iz uvodne izjave 4. Odluke 2017/1246 treba tumačiti s obzirom na njezine druge uvodne izjave te se ono odnosi na sve te razloge. Komisija je u toj uvodnoj izjavi izričito navela da se slaže s razlozima navedenima u sanacijskom programu kojima se opravdava donošenje sanacijske mjere u pogledu društva Banco Popular, osobito u pogledu kriterija javnog interesa.

574 Stoga valja smatrati da sanacijski program i njegovo obrazloženje čine dio konteksta u kojem je donesena Odluka 2017/1246, u smislu sudske prakse navedene u točki 530. ove presude.

575 Usto valja podsjetiti na to da Komisija u skladu s člankom 18. stavkom 7. Uredbe br. 806/2014 potvrđuje sanacijski program ili ulaže prigovor u odnosu na njegove diskrecijske aspekte.

576 Iz toga proizlazi da, kada Komisija, kao u ovom slučaju, potvrđuje sanacijski program, u obrazloženju njezine odluke može se samo navesti da se slaže s razlozima sadržanima u tom programu. U svakom drugom dodatnom obrazloženju njezina potvrđivanja mogu se samo ponoviti elementi koji su već navedeni u sanacijskom programu. Naime, u skladu s člankom 18. stavkom 7. Uredbe br. 806/2014, Komisija ne treba ponoviti SRB-ovu analizu u svojoj odluci, nego je samo treba potvrditi.

577 Usto, prema sudskoj praksi navedenoj u točki 531. ove presude, valja uzeti u obzir vrlo kratak rok kojim je Komisija raspolagala, u skladu s člankom 18. stavkom 7. Uredbe br. 806/2014, za donošenje svoje odluke od trenutka u kojem joj je SRB dostavio sanacijski program.

578 Iz toga slijedi da valja smatrati da je obrazloženje u kojem Komisija navodi da se slaže sa sadržajem sanacijskog programa i razlozima koje je SRB istaknuo u sanacijskom programu u prilog njegovu donošenju dovoljno da opravda Komisijino potvrđivanje.

579 Tužitelji u replici tvrde da nijedan od dokumenata za koje Komisija tvrdi da su dio njezina upravnog spisa ne potvrđuje da je sudjelovala u postupku nakon donošenja odluke. Tužitelji navode da tim argumentom nastoje utvrditi da Komisija nije ispunila obveze koje ima na temelju članka 291. UFEU-a i presude od 13. lipnja 1958., Meroni/Visoko tijelo (9/56, EU:C:1958:7).

580 Tužitelji tim argumentom ne tvrde da je Komisija povrijedila svoju obvezu obrazlaganja, nego ističu povredu načela koja se odnose na delegiranje ovlasti i koja su utvrđena u presudi od 13. lipnja 1958., Meroni/Visoko tijelo (9/56, EU:C:1958:7). Tužitelji u replici navode da se taj argument odnosi na točku 153. tužbe. Međutim, u toj točki tužbe tužitelji samo navode da Komisija nije obrazložila nadzor koji je provela u pogledu diskrecijskih aspekata sanacijskog programa i da ga je samo odobrila.

581 Stoga valja smatrati da se taj argument prvi put ističe u replici i da ga treba tumačiti na način da predstavlja novi tužbeni razlog.

582 U skladu s člankom 84. Poslovnika, tijekom postupka zabranjeno je iznositi nove razloge, osim ako se ne temelje na pravnim ili činjeničnim pitanjima za koja se saznalo tijekom postupka.

583 Međutim, tužitelji ne tvrde da se taj novi argument temelji na činjeničnim okolnostima koje su im bile nepoznate u trenutku podnošenja tužbe te taj argument stoga treba odbaciti kao nedopušten.

584 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da valja odbiti četvrti tužbeni razlog.

585 Budući da su svi tužbeni razlozi odbijeni, valja odbiti zahtjev za poništenje pobijanih odluka.

586 Slijedom toga, valja odbiti i zahtjev tužiteljâ iz prvog dijela tužbenog zahtjeva kojim se traži da Opći sud, slijedom poništenja pobijanih odluka, „naloži SRB-u i Komisiji da im vrate njihova ulaganja u Banco Popular” a da pritom nije potrebno odlučiti o dopuštenosti tog zahtjeva. Što se tiče alternativnog zahtjeva iz prvog dijela tužbenog zahtjeva, kojim se traži da Opći sud naloži SRB-u i Komisiji „da im isplate naknadu štete na temelju njihove izvanugovorne odgovornosti”, valja smatrati da se on podudara s prvim zahtjevom za naknadu štete koji se ispituje u nastavku.

B. Zahtjevi za naknadu štete

587 Tužitelji svojim drugim dijelom tužbenog zahtjeva traže da se SRB-u i Komisiji naloži da im isplate naknadu štete na temelju njihove izvanugovorne odgovornosti. Tužitelji ističu dva zasebna zahtjeva za naknadu štete, od kojih se prvi temelji na poništenju pobijanih odluka, a drugi je neovisan o tom poništenju.

1. Prvi zahtjev za naknadu štete

588 Što se tiče prvog zahtjeva za naknadu štete, tužitelji tvrde da u slučaju da Opći sud poništi pobijane odluke traže naknadu štete na temelju izvanugovorne odgovornosti te potvrdu učinaka tih odluka na temelju članka 264. UFEU-a.

589 Tvrde da, u skladu s člankom 264. UFEU-a, Opći sud može navesti da učinke osporavane odluke, koja se proglasi ništavom, treba smatrati konačnima i u tom slučaju od Općeg suda, podredno svojem zahtjevu za poništenje, traže da se SRB-u i Komisiji naloži da im isplate naknadu štete zbog njihove izvanugovorne odgovornosti. Što se tiče naknade štete pretrpljene u slučaju poništenja pobijanih odluka, člankom 266. drugim stavkom UFEU-a predviđa se da obveza poduzimanja svih potrebnih mjera kako bi se tužitelji vratili u situaciju u kojoj su bili prethodno ne utječe ni na koju obvezu koja bi mogla proizaći iz primjene drugog stavka članka 340. UFEU-a.

590 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, zahtjeve za naknadu imovinske ili neimovinske štete treba odbiti ako su usko povezani sa zahtjevima za poništenje koji su sami odbačeni kao nedopušteni ili odbijeni kao neosnovani (vidjeti presudu od 29. travnja 2020., Tilly-Sabco/Vijeće i Komisija, T-707/18, neobjavljenu, EU:T:2020:160, t. 115. i navedenu sudsku praksu).

591 U tom pogledu, dovoljno je istaknuti da je prvi zahtjev tužiteljâ za naknadu štete uvjetovan utvrđenjem nezakonitosti pobijanih odluka. Međutim, budući da je zahtjev za poništenje pobijanih odluka odbijen, valja odbiti prvi zahtjev tužiteljâ za naknadu štete.

2. Drugi zahtjev za naknadu štete

592 Tužitelji zahtijevaju naknadu štete na temelju izvanugovorne odgovornosti SRB-a i Komisije, na temelju članka 87. Uredbe br. 806/2014 kojim se predviđa da je SRB odgovoran za izvršavanje svojih dužnosti u pogledu sanacije te na temelju članaka 266., 268. i 340. UFEU-a koji se primjenjuju na SRB i na Komisiju.

593 Tužitelji tvrde da, neovisno o poništenju pobijanih odluka, SRB-u i Komisiji treba naložiti da im isplate naknadu štete na temelju njihove izvanugovorne odgovornosti zbog toga što njihova nezakonita postupanja opisana u tužbenim razlozima za poništenje, odnosno SRB-ove izjave i otkrivanje informacija koji su doveli do sanacije društva Banco Popular, pasivnost europskih institucija u pogledu njegove propasti te nedostatak dobre uprave i rane intervencije, kao i nezakonitost sanacijskog postupka. Ističu da se u pogledu društva Banco Popular ne bi morala provesti sanacija, ili barem ne u istim uvjetima, da nije došlo ni do jedne od tih SRB-ovih nezakonitih radnji.

594 Valja podsjetiti na to da je u smislu članka 340. drugog stavka UFEU-a, u pogledu izvanugovorne odgovornosti, Unija, u skladu s općim načelima koja su zajednička pravima država članica, dužna nadoknaditi svaku štetu koju njezine institucije ili njezini službenici prouzroče pri obavljanju svojih dužnosti.

595 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, postojanje izvanugovorne odgovornosti Unije, u smislu članka 340. drugog stavka UFEU-a, uvjetovano je ispunjenjem skupine uvjeta, odnosno postupanje prigovoreno instituciji Unije mora biti nezakonito, šteta mora biti stvarna te između postupanja te institucije i navodne štete mora postojati uzročna veza (vidjeti presude od 20. rujna 2016., Ledra Advertising i dr./Komisija i ESB, C-8/15 P do C-10/15 P, EU:C:2016:701, t. 64. i navedenu sudsku praksu; od 16. prosinca 2020., Vijeće i dr./K. Chrysostomides & Co. i dr., C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P i C-604/18 P, EU:C:2020:1028, t. 79. i navedenu sudsku praksu te od 25. veljače 2021. Dalli/Komisija, C-615/19 P, EU:C:2021:133, t. 41. i navedenu sudsku praksu).

596 Ako jedan od tih uvjeta nije ispunjen, tužba se mora u cijelosti odbiti a da pritom nije potrebno ispitati ostale uvjete izvanugovorne odgovornosti Unije. Usto, sud Unije nije dužan ispitati te uvjete određenim redoslijedom (vidjeti presude od 5. rujna 2019., Europska unija/Guardian Europe i Guardian Europe/Europska unija, C-447/17 P i C-479/17 P, EU:C:2019:672, t. 148. i navedenu sudsku praksu te od 10. ožujka 2021., AM/BEI, T-134/19, EU:T:2021:119, t. 84. i navedenu sudsku praksu).

597 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, glede prvog uvjeta koji se odnosi na nezakonitost postupanja koje se stavlja na teret institucijama, potrebno je utvrditi dovoljno ozbiljnu povredu pravnog pravila koje ima za cilj dodijeliti prava pojedincima (vidjeti presude od 20. rujna 2016., Ledra Advertising i dr./Komisija i ESB, C-8/15 P do C-10/15 P, EU:C:2016:701, t. 65. i navedenu sudsku praksu; od 25. veljače 2021., Dalli/Komisija, C-615/19 P, EU:C:2021:133, t. 55. i navedenu sudsku praksu te rješenje od 24. listopada 2019., Liaño Reig/SRB, T-557/17, neobjavljeno, EU:T:2019:771, t. 62. i navedenu sudsku praksu).

598 Zahtjev dovoljno ozbiljne povrede pravnog pravila čiji je cilj dodjeljivanje prava pojedincima ima za cilj, ma kakva bila narav predmetnog nezakonitog akta, izbjegavanje da rizik od naknađivanja navodnih šteta zainteresiranim osobama omete sposobnost predmetne institucije da u potpunosti ispunjava svoje ovlasti u općem interesu, kako u okviru normativne aktivnosti ili aktivnosti koja uključuje izbor ekonomske politike tako i u području upravne nadležnosti, a da unatoč tome ne optereti pojedince posljedicama očitih povreda za koje nema izgovora (vidjeti presude od 3. ožujka 2010., Artegodan/Komisija, T-429/05, EU:T:2010:60, t. 55. i navedenu sudsku praksu; od 23. studenoga 2011., Sison/Vijeće, T-341/07, EU:T:2011:687, t. 34. i navedenu sudsku praksu i od 14. prosinca 2018., East West Consulting/Komisija, T-298/16, EU:T:2018:967, t. 124. i navedenu sudsku praksu).

599 Takva povreda postoji kad institucija o kojoj je riječ očito i grubo ne poštuje granice svoje diskrecijske ovlasti, pri čemu su elementi koje treba uzeti u obzir osobito složenost situacija koje treba riješiti, stupanj jasnoće i preciznosti povrijeđenog pravila kao i opseg margine prosudbe koja je tim pravilom ostavljena tijelima Unije (vidjeti presude od 10. rujna 2019., HTTS/Vijeće, C-123/18 P, EU:C:2019:694, t. 33. i navedenu sudsku praksu i od 18. studenoga 2020., H/Vijeće, T-271/10 RENV II, EU:T:2020:548, t. 101. i navedenu sudsku praksu). Samo kada ta institucija ima znatno smanjenu ili nema nikakvu marginu prosudbe, obična povreda prava Unije dostatna je za utvrđivanje postojanja dovoljno ozbiljne povrede (vidjeti presude od 20. siječnja 2021.,

Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, t. 103. i navedenu sudsku praksu te od 20. rujna 2019., Dehousse/Sud Europske unije, T-433/17, EU:T:2019:632, t. 165. i navedenu sudsku praksu).

a) Navedena nezakonitost

600 Što se tiče postupanja Komisije i SRB-a, tužitelji tvrde da su SRB-ove izjave i otkrivanje informacija od 23. i 31. svibnja 2017. i iz dana koji su uslijedili prouzročili opću paniku koja je dovela do pada dionica društva Banco Popular i masovnog povlačenja depozita njegovih klijenata. SRB je povrijedio svoje obveze povjerljivosti. SRB i Komisija ponašali su se pasivno kad su informacije počele curiti, umjesto da poduzmu mjere za smanjenje štete, što je u suprotnosti s pravom na dobru upravu i pravom na ranu intervenciju. Prema mišljenju tužiteljâ, kada je SRB smatrao da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti, donio je sanacijski program a da nije uzeo u obzir mjere koje su za njih manje ograničavajuće, protivno Uredbi br. 806/2014 i temeljnim načelima kao što su načelo proporcionalnosti, načelo zabrane diskriminacije i proizvoljnosti te pravo na saslušanje i pravo na obrazlaganje odluka.

601 Tužitelji smatraju da je utvrđeno da su SRB i Komisija počinili povredu prava Unije, što je dostatno za utvrđivanje postojanja dovoljno ozbiljne povrede. Riječ je o SRB-ovoj pogrešci za koju nema izgovora i koja dovodi do njegove izvanugovorne odgovornosti. SRB nije smio iznositi izjave niti otkrivati informacije te su SRB i Komisija trebali, s obzirom na to da je društvu Banco Popular nanesena šteta, pokušati ublažiti tu štetu te su, ako je propadanje bilo nepovratno, trebali odlučiti o sanacijskom programu u skladu sa zakonom i temeljnim načelima.

602 Argumenti tužiteljâ koji se odnose na postupanje Komisije i SRB-a dijele se na dva prigovora, koji se odnose, s jedne strane, na povredu obveza povjerljivosti i, s druge strane, na pasivno ponašanje SRB-a i Komisije.

1) Prvi prigovor, koji se odnosi na povredu obveza povjerljivosti

603 Tužitelji tvrde da iz uvodne izjave 116. i članaka 88. i 90. Uredbe br. 806/2014 te iz članka 339. UFEU-a proizlazi da je kriterij dužne pažnje i opreznosti iznimno strog. Smatraju da je pogrešno tvrditi da iz intervjua koji je 23. svibnja 2017. održan sa SRB-ovom predsjednicom na televizijskom kanalu Bloomberg javnost nije mogla zaključiti da se Banco Popular ispituje u smislu uvodne izjave 116. Uredbe br. 806/2014.

604 Tužitelji tvrde da se izjave i curenje informacija od 23. i 31. svibnja 2017. mogu pripisati SRB-u ili barem dužnosnicima Unije koji su sudjelovali u sanacijskom postupku. SRB nije zanijekao da se novinski članak koji je Reuters objavio 31. svibnja 2017. temelji na curenju informacija. Komisija i SRB nisu zanijekali da su španjolska tijela, konkretno FROB, povukla depozite. SRB i Komisija nisu proveli unutarnju istragu na temelju koje se može zaključiti da oni nisu izvor curenja informacija. SRB nije proveo postupak procjene učinaka svakog otkrivanja informacija iz članka 88. stavak 5. Uredbe br. 806/2014, što predstavlja dovoljno ozbiljnu povredu.

605 Člankom 339. UFEU-a predviđa se:

„Članovi institucija Unije, članovi odborâ te dužnosnici i ostali službenici Unije ne smiju, čak ni nakon prestanka njihove dužnosti, otkrivati one podatke koji su obuhvaćeni obvezom čuvanja poslovne tajne, a osobito podatke o poduzećima, njihovim poslovnim odnosima ili troškovima.”

606 Prema sudskoj praksi, iako se ta odredba posebno odnosi na podatke prikupljene od poduzetnika, izraz „osobito” pokazuje da je riječ o općem načelu koje se primjenjuje i na druge povjerljive informacije (vidjeti po analogiji presudu od 3. ožujka 2011., Siemens/Komisija, T-110/07, EU:T:2011:68, t. 400. i navedenu sudsku praksu).

607 Člankom 88. stavkom 1. Uredbe br. 806/2014 predviđa se:

„Članovi Odbora, potpredsjednik, članovi Odbora iz članka 43. stavka 1. točke (b), zaposlenici Odbora i zaposlenici razmijenjeni s državom članicom sudionicom ili upućeni iz nje koji obavljaju dužnosti sanacije, podliježu zahtjevima za čuvanje profesionalne tajne u skladu s člankom 339. UFEU-a i odgovarajućim odredbama zakonodavstva Unije. Posebno im se zabranjuje odavanje povjerljivih informacija koje dobiju tijekom obavljanja svojih profesionalnih aktivnosti ili od nadležnog tijela ili sanacijskog tijela u odnosu na njihove dužnosti u okviru ove Uredbe bilo kojoj osobi ili tijelu, osim ako pri izvršavanju njihovih dužnosti u okviru ove Uredbe ili informacije nisu u sažetom ili zbirnom obliku pa subjekte iz članka 2. nije moguće prepoznati, ili se upotrebljavaju uz izričitu prethodnu suglasnost tijela ili subjekta koji je dostavio informacije.”

608 Valja istaknuti i uvodnu izjavu 116. Uredbe, navedenu u točki 514. ove presude, koja se odnosi na povjerljivost informacija kojima SRB raspolaže prije donošenja odluke o sanaciji.

609 U ovom slučaju valja istaknuti da tužitelji u tužbi navode „SRB-ove izjave i otkrivanje informacija od 23. i 31. svibnja 2017. i iz dana koji su uslijedili”. U replici tužitelji upućuju samo na intervju sa SRB-ovom predsjednicom od 23. svibnja 2017. i na članak koji je Reuters objavio 31. svibnja 2017.

610 Budući da tužitelji ne iznose koje su to druge izjave koje je navodno dao SRB, Opći sud ispitat će samo sadržaj izjave SRB-ove predsjednice od 23. svibnja 2017. i sadržaj Reutersova članka od 31. svibnja 2017., na koje se tužitelji pozivaju kako bi istaknuli povredu obveze povjerljivosti.

611 Kao prvo, što se tiče intervjua koji je SRB-ova predsjednica dala za televizijski kanal Bloomberg 23. svibnja 2017., novinar je pitao:

„Možemo li razgovarati o Španjolskoj? Želio bih našoj publici pokazati nešto što nam je vrlo često na radaru ovdje na Bloombergu, a riječ je o društvu Banco Popular i potencijalnim zamjenjivim obveznicama koje su trenutačno pod pritiskom. Ta institucija ima CET 1 kapital nešto veći od 7 %. Je li to društvo i na vašem radaru?” [„Can I take you to Spain? I want to show our audience something that is very much on our radar screen here at Bloomberg and that is Banco Popular and the CoCos (Contingent Convertibles) which are under a little bit of pressure right now. This is an institution with a CET 1 just north of 7 per cent. Is it on your radar screen as well?”]

612 SRB-ova predsjednica odgovorila je:

„Nikada o bankama ne govorim pojedinačno. Promatramo više banaka i sigurno da je društvo Banco Popular jedan od slučajeva koji nadziremo, ali nije jedini.” [Well, I am never talking about individual banks. There are more banks than just one on our radar screen and of course, Banco Popular is also a case we are watching but it is not the only one we are watching”.]

613 S jedne strane, valja utvrditi, kao što to ističe SRB, da je ta izjava općenita jer je nadzor institucija dio njegove zadaće u suradnji s ESB-om. Podatak prema kojem se društvo Banco Popular, kao kreditna institucija koja je obuhvaćena jedinstvenim nadzornim mehanizmom, „nadzire” nije povjerljiv.

614 Usto, iz članka koji je 15. svibnja 2017. objavljen na internetskoj stranici *elconfidencial.com*, navedenog u točki 41. ove presude, proizlazi da je informacija prema kojoj je ESB proveo inspekciju u pogledu društva Banco Popular već bila objavljena.

615 S druge strane, SRB-ova predsjednica tijekom tog intervjua nije spominjala mogućnost sanacije društva Banco Popular. Iz te se izjave ne može izvesti nikakav zaključak o budućoj provedbi sanacije društva Banco Popular, a pogotovo ne o sanacijskom instrumentu koji bi mogao provesti SRB.

616 Usto, s obzirom na to da se ta izjava ne može tumačiti na način da će se u pogledu društva Banco Popular provesti sanacijski postupak, ona nije obuhvaćena slučajevima predviđenima uvodnom izjavom 116. Uredbe br. 806/2014 koja se odnosi na pružanje svake informacije u vezi s odlukom prije negoli je ona donesena.

617 Osim toga, što se tiče drugog isječka iz tog intervjua, koji se citira u točki 16. tužbe, dovoljno je istaknuti da su izjave SRB-ove predsjednice bile opće prirode te da se nisu odnosile na konkretnu situaciju društva Banco Popular. Naime, u tom je isječku SRB-ova predsjednica na pitanje koje se odnosi na budućnost institucija kao što je Banco Popular, koje su nedavno pribavile sredstva na tržištu i imaju poteškoće s pribavljanjem novih sredstava, odgovorila:

„Ni ovaj put neću govoriti o društvu Banco Popular. Naime, mislim da je rješenje tog problema ponovno razmatranje temeljnog uzroka te se u svakom slučaju može postaviti pojedinačno i idiosinkrastično pitanje u pogledu toga može li se prenijeti portfelj neprihodonosnih kredita na lošu banku. Može li se pokušati prodati? Kako se može restrukturirati? Spajanje je uvijek jedna opcija. Jasno mogu reći da smo posljednje dvije godine naporno radili kako bismo pokušali provesti sanacijske planove koji će nam, nadamo se, ponuditi i privatna rješenja. Prema tome, prije nego što banka dođe do točke u kojoj je ekonomski neodrživa i u pogledu nje se pokrene postupak sanacije, potrebno je odrediti je li banka strukturirana na način da se mogu naći alternativna, privatna rješenja. Rekla bih da uvijek postoji rješenje kojem treba dati prednost, čak i s našeg stajališta. I ne postoji jedinstveno rješenje.”

618 Stoga valja smatrati da izjava SRB-ove predsjednice tijekom intervjua od 23. svibnja 2017. ne sadržava povjerljive informacije te se njome ne povređuju ni načelo povjerljivosti ni obveza čuvanja profesionalne tajne iz članka 88. Uredbe br. 806/2014 i članka 339. UFEU-a.

619 Kao drugo, što se tiče članka koji je Reuters objavio 31. svibnja 2017., naslovljenog „Unija je bila upozorena na rizik od sanacije društva Banco Popular” (*La UE, advertida de riesgo de una resolución ordenada en Banco Popular*), u tom se članku navodi da je, prema riječima visokog dužnosnika Unije koji je ostao anoniman, jedno od glavnih tijela za nadzor banaka u Europi upozorilo dužnosnike Unije da bi društvu Banco Popular mogla trebati sanacija ako ne uspije pronaći kupca i da je SRB-ova predsjednica nedavno izdala „rano upozorenje”. Prema tom članku, taj je visoki dužnosnik naveo i da je SRB-ova predsjednica izjavila da SRB s posebnom pozornošću prati postupak (društva Banco Popular) radi moguće intervencije te je dodao da bi ponuda u pogledu spajanja banke mogla biti neuspješna.

620 U tom se Reutersovu članku navodi i da su, prema drugom izvoru koji je također ostao anoniman, u tijeku bile opće pripreme, iako još nije bila donesena nijedna konkretna mjera. Prema tom članku, glasnogovornik društva Banco Popular izjavio je da banka radi na više planova, među kojima su spajanje, povećanje kapitala i prodaja dionica.

621 Valja istaknuti i da se u tom članku navodi SRB-ovo priopćenje za medije, od istog dana, u kojem je SRB naveo da ne komentira poteškoće pojedinačnih banaka, da ne može potvrditi tumačenja navodnih riječi svoje predsjednice i da u pogledu banaka nikad ne izdaje upozorenja.

622 Tužitelji navode ulomak iz tog članka prema kojem su „u tijeku opće pripreme”. Dovoljno je utvrditi da, prema članku, te izjave potječu od „drugog izvora”, koji je također anoniman, a za koji se ne navodi da je riječ o dužnosniku Unije. Stoga se te izjave ne mogu pripisati Komisijinu dužnosniku ili članu SRB-ova osoblja. Usto, upućivanje na „opće pripreme” ima vrlo neodređen opseg i ne daje nikakvu naznaku na temelju koje se može utvrditi odnose li se te opće pripreme na sanacijski postupak pokrenut u pogledu društva Banco Popular ili se njima upućuje na planove koje je predvidjela sama banka i koji se također navode u tom članku.

623 Usto, valja utvrditi da tužitelji ne navode koje su informacije iz tog članka povjerljive, niti kako se njihovim otkrivanjem povređuje obveza čuvanja profesionalne tajne koju imaju SRB ili Komisija. U svakom slučaju, izjave tog dužnosnika Unije, prenesene u tom članku, nisu se odnosile na povjerljive informacije koje su mogle biti poznate samo članovima SRB-ova osoblja ili Komisijinim članovima te nisu mogle potvrditi postojanje navodnog curenja informacija na koje se pozivaju tužitelji.

624 Prema tome, kao prvo, dužnosnik je naveo „rano upozorenje” koje je izdala SRB-ova predsjednica. Međutim, valja istaknuti da ta tvrdnja ne odgovara SRB-ovim ovlastima, na što je potonji odbor uostalom podsjetio u svojem priopćenju za medije od 31. svibnja 2017.

625 Kao drugo, što se tiče tvrdnje tog dužnosnika u skladu s kojom je „SRB-ova predsjednica izjavila da SRB s posebnom pozornošću prati postupak (društva Banco Popular) radi moguće intervencije”, dovoljno je utvrditi da se time ponavlja bit onoga što je SRB-ova predsjednica javno izjavila u intervjuu koji je dala za televizijski kanal Bloomberg 23. svibnja 2017., odnosno da se društvo Banco Popular „nadzire”. Štoviše, SRB je opovrgnuo široko tumačenje tih izjava u svojem priopćenju za medije.

626 Usto, činjenica da se u tom članku prenose navodne riječi SRB-ove predsjednice ne može biti dostatna da se utvrdi njihova vjerodostojnost, tim više što sama osoba koja navodno prenosi te riječi nije identificirana.

627 Kao treće, što se tiče tvrdnje tog dužnosnika u skladu s kojom bi ponuda u pogledu spajanja banke mogla biti neuspješna, iz tog članka proizlazi da je samo društvo Banco Popular navelo da je rok za podnošenje ponuda u okviru postupka privatne prodaje koji je prvotno utvrđen na 10. lipnja 2017. bio fleksibilan.

628 U tom pogledu, tužitelji su u prilogu tužbi naveli članak koji je *El País* objavio 31. svibnja 2017., naslovljen „Banco Popular produljuje rok za podnošenje ponuda do kraja lipnja” (*El Popular amplía el plazo para presentar ofertas hasta fin de junio*) koji potvrđuje da je banka odgodila krajnji rok za podnošenje ponuda s 10. lipnja na posljednji tjedan tog mjeseca.

629 Stoga se mogućnost neuspjeha postupka privatne prodaje pokrenutog u travnju 2017. ne može smatrati povjerljivom informacijom, nego običnim zaključkom koji proizlazi iz okolnosti da Banco Popular 31. svibnja 2017. još nije bio pronašao kupca u okviru tog postupka i da je datum zaključenja tog postupka odgođen.

630 Kao četvrto, što se tiče tvrdnje prema kojoj je, prema riječima visokog dužnosnika Unije koji je ostao anoniman, jedno od glavnih tijela za nadzor banaka u Europi upozorilo dužnosnike Unije da bi društvu Banco Popular mogla trebati sanacija ako ne uspije pronaći kupca, valja istaknuti da se već u nekoliko novinskih članaka tijekom svibnja navela činjenica da je društvo Banco Popular u poteškoćama i da je pokrenulo postupak privatne prodaje.

631 Slijedom toga, iz članka od 11. svibnja 2017. objavljenog na internetskoj stranici *elconfidencial.com*, navedenog u točki 40. ove presude, osobito proizlazi da je predsjednik društva Banco Popular naložio hitnu prodaju banke zbog rizika od stečaja. Čini se da upućivanje iz Reutersova članka od 31. svibnja 2017. na činjenicu da je dužnosnike Unije obavijestilo „jedno od glavnih tijela za nadzor banaka u Europi" odgovara informaciji navedenoj u tom članku od 11. svibnja 2017. u skladu s kojom je, zbog ozbiljnog rizika od stečaja koji je nastao, među ostalim, zbog kontinuiranog povlačenja depozita, predsjednik društva Banco Popular morao provesti postupak prodaje kako bi ispunio zahtjeve ESB-a. Usto, u članku od 15. svibnja 2017. objavljenom na internetskoj stranici *elconfidencial.com*, navedenom u točki 41. ove presude, navodi se da je predsjednik društva Banco Popular proveo plan prodaje tog društva nakon ESB-ove inspekcije.

632 Stoga je činjenica da će se društvo Banco Popular trebati suočiti s rizikom od stečaja ako ne pronađe kupca tijekom postupka prodaje koji je pokrenulo bila javno objavljena od sredine svibnja 2017.

633 Iz toga proizlazi, suprotno onomu što tvrde tužitelji, da izjave dužnosnika Unije koji je ostao anoniman prenesene u tom članku ne sadržavaju povjerljive informacije o provedbi sanacijskog postupka koji se odnosi na Banco Popular, kao što su one iz uvodne izjave 116. Uredbe br. 806/2014, koje su mogli znati samo dužnosnici Komisije ili članovi SRB-ova osoblja.

634 Osim toga, taj se Reutersov članak oslanja na izjavu navodnog dužnosnika Unije koji je ostao anoniman, za kojeg se ne pojašnjava kojoj instituciji ili tijelu Unije pripada.

635 Kao što to tvrdi SRB, brojne su druge osobe osim članova SRB-ova osoblja ili Komisijinih dužnosnika mogle iznijeti takve tvrdnje, osobito s obzirom na mogućnosti razmjene informacija predviđene, među ostalim, člankom 88. stavkom 6. Uredbe br. 806/2014.

636 Međutim, prema sudskoj praksi, na tužitelju je da u okviru tužbe za naknadu štete utvrdi da su ispunjeni uvjeti za utvrđivanje izvanugovorne odgovornosti Unije u smislu članka 340. UFEU-a. Prema tome, budući da tužitelji u ovom slučaju nisu utvrdili da objavljivanje informacija u medijima proizlazi iz otkrivanja informacija koje se može pripisati Komisiji ili SRB-u, takva im se objava u načelu ne može staviti na teret (vidjeti u tom smislu presudu od 8. srpnja 2008., Franchet i Byk/Komisija, T-48/05, EU:T:2008:257, t. 182. i navedenu sudsku praksu).

637 U tom pogledu, valja istaknuti da tužitelji ne podnose nijedan element koji može dokazati da je dužnosnik navedene u tom članku Komisijin dužnosnik ili član SRB-ova osoblja.

638 Tužitelji samo tvrde da taj članak dokazuje da je došlo do curenja informacija i da SRB nije zanijekao da je došlo do tog curenja. Tvrde da SRB i Komisija nisu podnijeli izvješće niti su proveli unutarnju istragu na temelju koje se može zaključiti da oni nisu izvor curenja informacija sadržanih u Reutersovu članku. Tvrde da, s obzirom na to da nije provedena ta unutarnja istraga, SRB i Komisija ne mogu podnijeti nikakav dokaz koji im omogućuje da obore pretpostavku koja proizlazi iz uvodne izjave 116. i članaka 88. i 91. Uredbe br. 806/2014.

639 Međutim, pod pretpostavkom da su izjave navedene u tom članku proizašle iz curenja informacija koje je iznio dužnosnik Unije, s obzirom na to da nije utvrđeno da su Komisijine službe ili SRB-ova predsjednica bile odgovorne za curenje informacija o kojem svjedoče novinski članci na koje upućuju tužitelji, iz sudske prakse proizlazi da se takav izvor curenja informacija ne može pretpostaviti (vidjeti u tom smislu presudu od 15. ožujka 2006., BASF/Komisija, T-15/02, EU:T:2006:74, t. 605.).

640 Usto, valja istaknuti da, čak i u slučaju da je Komisija ili SRB-ova predsjednica vjerojatno mogla biti izvor tog curenja informacija, sama ta mogućnost nije dovoljna, kao što to tvrde tužitelji, da se na njih stavi teret dokazivanja suprotnog (vidjeti u tom smislu presudu od 5. travnja 2006., Degussa/Komisija, T-279/02, EU:T:2006:103, t. 412.).

641 Suprotno onomu što tvrde tužitelji, ni uvodna izjava 116. ni članak 88. Uredbe br. 806/2014, kojima se zabranjuje odavanje povjerljivih informacija bilo kojoj osobi ili tijelu, ne mogu se tumačiti na način da sadržavaju pretpostavku da je izvor svakog curenja informacija u pogledu sanacije nekog subjekta član SRB-ova osoblja, što podrazumijeva prebacivanje tereta dokazivanja.

642 Budući da u ovom slučaju ne postoji pretpostavka da je Komisija ili SRB bio izvor navodnog curenja informacija, nije na njima da dokažu da nisu bili taj izvor.

643 Štoviše, neprovođenje unutarnje istrage ni u kojem slučaju nije dokaz toga da su SRB ili Komisija povrijedili svoje obveze povjerljivosti. Stoga valja smatrati da činjenica da SRB i Komisija nakon donošenja odluke o sanaciji nisu proveli unutarnju istragu kako bi utvrdili izvor potencijalnog curenja informacija nije relevantna kad je riječ o ocjeni nezakonitog ponašanja zbog kojeg je nastala šteta na koju se pozivaju tužitelji.

644 U tom su pogledu dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 9. listopada 2020. tužitelji podnijeli novi dokazni prijedlog na temelju članka 85. stavka 3. Poslovnika. Taj se dokazni prijedlog odnosi na dvije SRB-ove interne poruke elektroničke pošte od 10. i 18. kolovoza 2017. u vezi s mogućim curenjem informacija na kojem se temelji Reutersov članak od 31. svibnja 2017. Tužitelji navode da su dobili pristup tim dokumentima slijedom odluke SRB-ova žalbenog vijeća od 15. travnja 2020. o njihovu zahtjevu za pristup dokumentima, podnesenom na temelju članka 90. Uredbe br. 806/2014, te da im je SRB te dvije poruke elektroničke pošte poslao 27. kolovoza 2020. Tvrde da te poruke elektroničke pošte dokazuju da SRB nije proveo unutarnju istragu u pogledu navodnog curenja informacija na kojima se temelji članak od 31. svibnja 2017.

645 Dovoljno je podsjetiti na to da tužitelji nisu dokazali da se izjave iz Reutersova članka od 31. svibnja 2017. temelje na curenju informacija čiji je izvor član SRB-ova osoblja te da činjenica da SRB nije proveo unutarnju istragu nije relevantna kako bi se ocijenilo je li SRB povrijedio svoje obveze povjerljivosti. Stoga valja smatrati da taj novi dokaz kojim se nastoji utvrditi da SRB nije proveo unutarnju istragu o navodnom curenju informacija na kojima se temelji članak od 31. svibnja 2017. nije relevantan.

646 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da tužitelji nisu dokazali da su SRB ili Komisija povrijedili načelo povjerljivosti i obvezu čuvanja profesionalne tajne.

2) Drugi prigovor, koji se odnosi na pasivno ponašanje SRB-a i Komisije

647 Tužitelji tvrde da su se SRB i Komisija ponašali pasivno kad su informacije počele curiti, umjesto da poduzmu mjere za smanjenje štete, što je u suprotnosti s pravom na dobru upravu i pravom na ranu intervenciju. Kada je SRB smatrao da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti, donio je sanacijski program a da nije uzeo u obzir mjere koje su manje ograničavajuće za tužitelje, protivno Uredbi br. 806/2014 i temeljnim načelima poput načela proporcionalnosti, načela zabrane diskriminacije i proizvoljnosti te pravo na saslušanje i pravo na obrazlaganje odluka. Smatraju da su SRB i Komisija, s obzirom na to da su stvorili nesigurnost koja je dovela do propasti društva Banco Popular, bili dužni djelovati kako bi umanjili nastalu štetu.

648 Valja istaknuti da tužitelji ne objašnjavaju što točno prigovaraju Komisiji i SRB-u kad navode njihovo „pasivno ponašanje" ni koje su mjere trebali poduzeti kako bi „smanjili štetu".

649 Kao što to ističe Komisija, prema sudskoj praksi, Unija može biti odgovorna zbog propusta institucija samo ako su te institucije povrijedile pravnu obvezu djelovanja koja proizlazi iz odredbe prava Unije (presuda od 15. rujna 1994., KYDEP/Vijeće i Komisija, C-146/91, EU:C:1994:329, t. 58.; vidjeti i presude od 14. prosinca 2005., Beamglow/Parlament i dr., T-383/00, EU:T:2005:453, t. 166. i navedenu sudsku praksu te od 16. studenoga 2017., Acquafarm/Komisija, T-458/16, neobjavljenu, EU:T:2017:810, t. 47. i navedenu sudsku praksu). Međutim, tužitelji ne objašnjavaju na temelju kojih su odredbi SRB i Komisija imali obvezu djelovati kako bi izbjegli donošenje odluke o sanaciji.

650 Budući da tužitelji upućuju na argumente koje su već iznijeli u okviru zahtjeva za poništenje, dovoljno je istaknuti da su ti argumenti odbijeni u okviru analize prvog tužbenog razloga. Konkretno, argumenti koji se odnose na pasivno ponašanje SRB-a i Komisije protivno načelu dobre uprave odbijeni su u okviru analize trećeg prigovora prvog dijela prvog tužbenog razloga, u točkama 173. do 176. ove presude, a argumenti koji se odnose na to da nisu donesene mjere koje su manje ograničavajuće za tužitelje odbijeni su u okviru drugog i trećeg dijela prvog tužbenog razloga.

651 Iz prethodno navedenog proizlazi da tužitelji nisu dokazali da su SRB ili Komisija postupali nezakonito i, slijedom toga, da nisu utvrdili postojanje dovoljno ozbiljne povrede pravnog pravila kojim se dodjeljuju prava pojedincima. U skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 596. ove presude, s obzirom na to da nije ispunjen prvi uvjet za utvrđivanje izvanugovorne odgovornosti SRB-a ili Komisije, drugi zahtjev za naknadu štete treba odbiti a da pritom nije potrebno ispitati druge uvjete.

652 Međutim, Opći sud smatra da je radi dobrog sudovanja primjereno ispitati i argumente tužiteljâ koji se odnose na postojanje uzročne veze između navodnog nezakonitog postupanja SRB-a i Komisije i štete koju su pretrpjeli.

b) Uzročna veza

653 Tužitelji tvrde da se u uvodnoj izjavi 116. Uredbe br. 806/2014 navodi uzročna veza koja se odnosi na otkrivanje povjerljivih informacija jer to otkrivanje može dovesti do pokretanja sanacijskog postupka u pogledu bankovne institucije. Upotreba izraza „mora se pretpostaviti" u uvodnoj izjavi 116. znači da je u slučaju povrede obveza povjerljivosti na institucijama Unije da dokažu da nema uzročne veze.

654 Tužitelji podsjećaju na to da su izjava SRB-ove predsjednice od 23. svibnja 2017., prema kojoj je SRB upravo ispitivao društvo Banco Popular, i Reutersov članak od 31. svibnja 2017., u kojem se navodi da će SRB pokrenuti sanacijski postupak, prouzročili opću paniku koja je dovela do pada kotiranja društva Banco Popular na burzi i masovnog povlačenja depozita. Nakon curenja tih informacija SRB i Komisija nisu učinili ništa kako bi ispravili tu situaciju te je, slijedom toga, SRB procijenio da Banco Popular propada i pokrenuo sanacijski postupak. Usto, SRB je prilikom donošenja sanacijskog programa počinio više povreda. Zbog svih je tih povreda nastala šteta tužiteljima. Tužitelji smatraju da SRB i Komisija nisu trebali donijeti sanacijsku mjeru u pogledu društva Banco Popular, u kojem bi slučaju oni i dalje raspolagali svojim ulaganjima, ili da su je trebali donijeti pod drugim uvjetima, u kojem im slučaju možda ne bi nastala imovinska šteta.

655 Kad je riječ o uvjetu koji se odnosi na postojanje uzročne veze između navodnog postupanja i štete na koju se poziva, navedena šteta mora dovoljno izravno proizlaziti iz postupanja koje se zamjera, a potonje mora predstavljati odlučujući uzrok štete, dok ne postoji obveza popravljanja svake štetne posljedice, čak i one udaljene, nezakonite situacije. Na tužitelju je da dokaže postojanje uzročne veze između prigovorenog ponašanja i štete na koju se poziva (vidjeti presudu od 11. srpnja 2019., BP/FRA, T-838/16, neobjavljenu, EU:T:2019:494, t. 217. i navedenu sudsku praksu).

656 Tužitelji tvrde da su izjava SRB-ove predsjednice od 23. svibnja 2017. i Reutersov članak od 31. svibnja 2017. prouzročili krizu likvidnosti društva Banco Popular.

657 Ti se argumenti temelje na djelomičnom i pogrešnom predstavljanju činjenica zbog kojih je došlo do krize likvidnosti društva Banco Popular, kao i uzrokâ njegove propasti ili vjerojatne propasti.

658 Prema tome, valja podsjetiti na to da je ESB u svojoj procjeni o propasti ili vjerojatnoj propasti društva Banco Popular naveo da je Banco Popular privukao pozornost zbog slabe profitabilnosti, loše kvalitete imovine i njezine niske stope pokrića u odnosu na druge banke te da je od siječnja 2017. bio negativno medijski pokriven. ESB je istaknuo da je Banco Popular u veljači 2017., prilikom objave godišnjih rezultata iz 2016., istaknuo potrebu za izvanrednim rezervacijama i za zamjenom svojeg predsjednika. Utvrdio je da su te objave dovele do toga da je DBRS snizio rejting društvu Banco Popular i da su kod klijenata društva Banco Popular prouzročile znatnu zabrinutost, što se odrazilo na neočekivano povlačenje depozita.

659 ESB je također istaknuo da je drugi val povlačenja depozita pokrenula *ad hoc* javna izjava koju je 3. travnja 2017. objavilo društvo Banco Popular i u kojoj je izvijestilo o ishodu više unutarnjih revizija te su ga pogoršali drugi događaji navedeni u točki 56. ove presude.

660 SRB je u uvodnoj izjavi 24. sanacijskog programa naveo više okolnosti koje su dovele do brzog pogoršanja likvidnosti društva Banco Popular, odnosno:

– Banco Popular je u veljači 2017. najavio potrebu za izvanrednim rezervacijama u iznosu od 5,7 milijardi eura, što je dovelo do konsolidiranog gubitka od 3,485 milijardi eura te je imenovao novog predsjednika;

– DBRS je 10. veljače 2017. snizio rejting društva Banco Popular;

– Banco Popular objavio je 3. travnja 2017. *ad hoc* javnu izjavu u kojoj su se naveli rezultati nekoliko unutarnjih revizija koje su mogle znatno utjecati na financijsko stanje institucije te je

potvrdio zamjenu svojeg glavnog izvršnog direktora manje od jedne godine nakon što je stupio na dužnost;

– Standard & Poor's snizio je 7. travnja 2017. rejting društva Banco Popular, a Moody's 21. travnja;

– Banco Popular prekršio je 12. svibnja 2017. zahtjev za likvidnosnu pokrivenost od 80 % te nakon toga nije mogao ponovno postići usklađenost s propisanom graničnom vrijednosti;

– negativna i stalna medijska pokrivenost financijskih rezultata društva Banco Popular te navodnog neposrednog rizika od stečaja ili nelikvidnosti dovela je do povećanog povlačenja depozita;

– DBRS i Moody's snizili su 6. lipnja 2017. rejting društva Banco Popular.

661 SRB je istaknuo da su sve te okolnosti dovele do velikog povlačenja depozita.

662 Treba istaknuti i da upravni odbor društva Banco Popular u zapisniku sa sastanka održanog 6. lipnja 2017., nakon kojeg je izjavilo da ta banka propada, navodi razloge koji su doveli do situacije društva Banco Popular, među kojima su novinski članci objavljeni tijekom prethodnih mjeseci općenito o financijskom stanju grupe i konkretno financijskom stanju društva Banco Popular te učinke tih članaka na likvidnost. Upravni odbor naveo je da je do razdoblja iznimnih financijskih napetosti kroz koje je prolazilo društvo Banco Popular došlo zbog većeg broja čimbenika, osobito manje solventnosti, kvalitete imovine i njezina pokrića u odnosu na usporedivu grupu, kao i stalne i iznimno negativne medijske pokrivenosti grupe u određenim medijima. Iz toga proizlazi da, iako upravni odbor priznaje da su informacije o financijskim poteškoćama grupe, koje su se nekoliko mjeseci širile u medijima utjecale na situaciju društva Banco Popular, navodi ih samo kao jedan od čimbenika i ne spominje izjavu SRB-ove predsjednice od 23. svibnja 2017. ni Reutersov članak od 31. svibnja 2017.

663 Iz tih činjenica, koje tužitelji ne osporavaju, proizlazi da se situacija društva Banco Popular pogoršala već puno prije 23. svibnja 2017. i da su krizu likvidnosti društva Banco Popular prouzročili brojni čimbenici, čiji su uzrok loši rezultati koje je banka najavila u veljači i travnju 2017. Konkretno, zahtjev za likvidnosnu pokrivenost društva Banco Popular nije bio u skladu s pravnim zahtjevima od 12. svibnja 2017.

664 Valja istaknuti da tužitelji ne mogu zanemariti sve objektivne okolnosti koje su dovele do problema s likvidnošću društva Banco Popular, osobito od travnja 2017. Ne mogu valjano tvrditi da su izjava od 23. svibnja 2017. i članak od 31. svibnja 2017., čak i da su oni rezultat SRB-ove ili Komisijine povrede načela povjerljivosti, prouzročili krizu likvidnosti društva Banco Popular.

665 Slijedom toga, iz toga proizlazi da tužitelji nisu utvrdili uzročnu vezu između navodnih nezakonitosti koje su počinili SRB i Komisija i krize likvidnosti društva Banco Popular te stoga ni uzročnu vezu između tih navodnih nezakonitosti i štete na koju se pozivaju.

666 Drugi argumenti tužiteljâ ne dovode u pitanje taj zaključak.

667 Tužitelji tvrde da je ESB u svojoj procjeni propasti ili vjerojatne propasti društva Banco Popular istaknuo da su gubitci depozita od 31. svibnja 2017. osobito važni, nakon što su mediji otkrili da bi se banka mogla suočiti s likvidacijom ako se postupak privatne prodaje koji je u tijeku uspješno ne završi u kratkom roku.

668 Prema ESB-ovu mišljenju, iz njegove procjene proizlazi da je najava neuspjeha postupka privatne prodaje i rizika od likvidacije poduzetnika uvećala gubitke depozita društva Banco Popular. Međutim, riječ je o samo jednom od brojnih drugih elemenata koje navodi ESB, a koji su doveli do tih povlačenja depozita. Tužitelji ne mogu tvrditi da je ESB priznao da je Reutersov članak doveo do krize likvidnosti društva Banco Popular.

669 ESB je istaknuo opsežnu negativnu medijsku pokrivenost društva Banco Popular tijekom tog razdoblja te čak navodi primjere članaka objavljenih 11. i 15. svibnja 2017., koji se navode u točkama 40. i 41. ove presude. Tužitelji ne mogu iz svih tih novinskih članaka izdvojiti jedini članak u kojem se spominje dužnosnik Unije kako bi tvrdio da je samo taj članak doveo do likvidnosnog odljeva društva Banco Popular.

670 Tužitelji također tvrde da su SRB u vrednovanju 1 i ESB u procjeni od 5. lipnja 2017. koja se odnosi na zahtjev za hitnu likvidnosnu pomoć društva Banco Popular naveli da su 23. i 31. svibnja 2017. bili važni datumi za krizu likvidnosti društva Banco Popular.

671 U tom je pogledu ESB u procjeni od 5. lipnja 2017. koja se odnosi na zahtjev za hitnu likvidnosnu pomoć društva Banco Popular naveo:

„Banco Popular suočio se između 31. ožujka i 1. lipnja 2017. s velikim povlačenjem depozita u svim kategorijama klijenata, što je dovelo do velikog smanjenja njegove baze depozita […] i njegova kapaciteta likvidnosne pokrivenosti (CBC […]). Zbog pogoršanja ugleda banke do kojeg je došlo zbog medijske pokrivenosti i najave te banke u pogledu potrebe da se provede povećanje kapitala ili spajanje i preuzimanje zbog pogoršanja njezina financijskog stanja, u kombinaciji s utjecajem znatnog pada njezina rejtinga, povlačenje depozita tijekom posljednjih je tjedana u više navrata premašilo iznos od 500 milijuna eura dnevno (12. svibnja, 16. svibnja, 22. svibnja, 23. svibnja, 31. svibnja i 1. lipnja) u kontekstu trajnog pada kapitala s ograničenim zaštitnim slojem likvidnosti.”

672 SRB je u vrednovanju 1 preuzeo istu analizu, pri čemu je naveo da se oslonio na informacije koje je dostavio ESB.

673 Iz toga proizlazi da ESB i SRB 23. i 31. svibnja 2017. samo navode među ostalim datumima koji se odnose na povlačenja depozita u iznosu većem od 500 milijuna eura te da nisu ni na koji način povezani s izjavom SRB-ove predsjednice ni Reutersovim člankom. Suprotno onomu što tvrde tužitelji, ESB i SRB nisu naveli da su 23. i 31. svibnja važniji od ostalih navedenih datuma. Usto, naglasili su da su uzroci povlačenja depozita bili višestruki i da se iz toga ne može zaključiti, kao što to čine tužitelji, da su izjava od 23. svibnja i članak od 31. svibnja prouzročili krizu likvidnosti društva Banco Popular.

674 Usto je promjena cijene dionica društva Banco Popular bila u stalnom padu između lipnja 2016. i lipnja 2017. Suprotno onomu što tvrde tužitelji, to kretanje ne upućuje ni na kakvu vezu između, s jedne strane, izjave od 23. svibnja i članka od 31. svibnja 2017. te, s druge strane, cijene dionica

društva Banco Popular. Pad cijena dionica društva Banco Popular objašnjava se lošim financijskim stanjem banke i treba se povezati s uzastopnim snižavanjima rejtinga društva Banco Popular koja su izvršile agencije za kreditni rejting navedene u točkama 32., 38. i 46. ove presude.

675 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da zahtjeve tužiteljâ za naknadu štete treba odbiti.

C. Zahtjev za poništenje vrednovanja 2 i zahtjev za naknadu

676 Trećim dijelom tužbenog zahtjeva tužitelji osporavaju vrednovanje 2 na temelju članka 20. stavka 15. i članaka 86. i 87. Uredbe br. 806/2014 i ističu pravo na naknadu.

677 Komisija tvrdi da je osporavanje vrednovanja 2 nedopušteno. SRB tvrdi da se vrednovanje 2 ne može osporavati odvojeno od odluke o sanaciji.

678 Kao prvo, tužitelji zahtijevaju poništenje vrednovanja 2, neovisno o poništenju pobijanih odluka. Naime, u tužbi izričito navode da pravo na osporavanje vrednovanja na temelju članka 20. stavka 15. Uredbe br. 806/2014 predstavlja zahtjev za djelomično poništenje odluke o sanaciji, konkretnije, stručno izvješće koje SRB koristi za potrebe sanacije. Tvrde da je njihov zahtjev, podnesen na temelju članka 20. stavka 15. Uredbe br. 806/2014, neovisan o tužbi za poništenje pobijanih odluka i o njihovim zahtjevima za naknadu štete. Taj je zahtjev dopušten čak i u slučaju da se ostali zahtjevi odbiju.

679 Usto, u dopisu podnesenom tajništvu Općeg suda 16. travnja 2019. koji se odnosi na zahtjev za izmjenu mjera izvođenja dokaza sami tužitelji podnose zahtjev za poništenje pobijanih odluka, tužbu zbog izvanugovorne odgovornosti i za osporavanje vrednovanje 2, zajedno sa zahtjevom za naknadu štete, kao tri odvojene tužbe.

680 U tom pogledu valja istaknuti da se člankom 20. stavkom 15. Uredbe br. 806/2014 predviđa:

„Vrednovanje je sastavni dio odluke o primjeni sanacijskog instrumenta ili izvršavanju sanacijske ovlasti ili odluke o izvršavanju ovlasti za otpis ili konverziju instrumenata kapitala. Samo vrednovanje ne podliježe odvojenom pravu na žalbu nego može biti predmetom žalbe zajedno s odlukom Odbora.”

681 U tom pogledu, tužitelji oslanjanju na pogrešno tumačenje te odredbe i uvodne izjave 63. Uredbe br. 806/2014, u skladu s kojom bi „[t]akvo vrednovanje trebalo […] podlijegati pravu žalbe samo zajedno s odlukom o sanaciji”. Suprotno onomu što tvrde tužitelji, mogućnost podnošenja „zajedničke” tužbe protiv vrednovanja i sanacijskog programa ne znači da postoji mogućnost osporavanja vrednovanja u tužbi koja je različita od tužbe za poništenje sanacijskog programa, čak i ako se podnese u istom trenutku i u okviru jednog tužbenog zahtjeva.

682 Iz teksta članka 20. stavka 15. Uredbe br. 806/2014 jasno proizlazi da se vrednovanje 2, kao sastavni dio sanacijskog programa, može osporavati samo u okviru tužbe za poništenje tog sanacijskog programa i ne može biti predmet zasebne tužbe.

683 Stoga valja utvrditi da zahtjev tužiteljâ koji se odnosi samo na poništenje vrednovanja 2, neovisno o njihovu zahtjevu za poništenje pobijanih odluka, treba tumačiti kao tužbu koja je različita od tužbe za poništenje sanacijskog programa. Međutim, člankom 20. stavkom 15. Uredbe br. 806/2014, na kojem tužitelji temelje svoj zahtjev za poništenje vrednovanja 2, izričito se isključuje mogućnost podnošenja takve tužbe.

684 Stoga zahtjev za poništenje vrednovanja 2 treba odbiti kao nedopušten.

685 Kao drugo, tužitelji ističu pravo na naknadu štete koje proizlazi izravno iz članka 17. Povelje, čak i ako se Uredbom br. 806/2014 ne predviđa sustav naknade štete. Što se tiče naknade štete, tužitelji tvrde da su dioničari i imatelji obveznica društva Banco Popular nakon sanacije trebali primiti naknadu koja je jednaka neto vrijednosti imovine, u skladu s člankom 20. stavkom 12. Uredbe br. 806/2014, a ne likvidacijskoj vrijednosti. Tvrde da je taj zahtjev dopušten čak i ako nisu pojasnili točan opseg štete i točan iznos zatražene naknade.

686 Tužitelji također navode da je „tužba iz članka 20. stavka 15. Uredbe br. 806/2014 […] neovisna o tužbi za poništenje i tužbi za utvrđivanje izvanugovorne odgovornosti" te da se vrednovanje upotrijebljeno u smislu te odredbe „razlikuje od izračuna štete u slučaju poništenja s potvrdom učinaka ili izračuna u slučaju izvanugovorne odgovornosti". U replici ističu pravo na naknadu štete u iznosu jednakom neto vrijednosti imovine društva Banco Popular na dan sanacije, u skladu s člankom 20. stavcima 12. i 16. Uredbe br. 806/2014 u vezi s člankom 20. stavkom 15. i člancima 86. i 87. te uredbe.

687 Tužitelji u replici tvrde da se u pogledu društva Banco Popular ne bi provela sanacija ili bi bilo potrebno utvrditi veću ponudu minimalne cijene da je vrednovanje 2 odražavalo neto vrijednost imovine tog društva na dan sanacije, što bi išlo u prilog dioničarima i imateljima instrumenata kapitala. Smatraju da je, s obzirom na procjene ESB-a i društva Banco Popular, neto imovina društva Banco Popular bila pozitivna i da je iznosila 7 milijardi eura te da se dioničarima i imateljima instrumenata kapitala trebao nadoknaditi iznos izračunan na temelju te vrijednosti, odnosno 1,67 eura po dionici.

688 Usto, valja istaknuti da su tužitelji svojim dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 16. travnja 2019. odustali od zahtjeva, koji iznose u tužbi, za imenovanje stručnjaka u svrhu provedbe pravičnog, opreznog i realističnog vrednovanja radi izračuna neto vrijednosti imovine društva Banco Popular.

689 Međutim, valja utvrditi da se iz argumenata tužiteljâ ne može shvatiti koja je pravna osnova tog zahtjeva za naknadu štete podnesenog u okviru osporavanja vrednovanja 2.

690 Kao prvo, upućivanja tužiteljâ na članak 20. stavak 15. Uredbe br. 806/2014 kao osnovu njihova zahtjeva za naknadu štete nisu razumljiva. U toj se odredbi, na koju se podsjeća u točki 681. ove presude, samo navodi da je vrednovanje na koje se oslonio SRB sastavni dio sanacijskog programa i da ne može biti predmet zasebne tužbe.

691 Kao drugo, što se tiče tvrdnje prema kojoj pravo na naknadu proizlazi izravno iz povrede prava na vlasništvo zajamčenog člankom 17. stavkom 1. Povelje, valja istaknuti da, iako je sanacija društva Banco Popular dovela do povrede prava tužiteljâ na vlasništvo, ona ne može proizlaziti iz vrednovanja 2.

692 Naime, valja istaknuti da vrednovanja 2 koje je proveo neovisni stručnjak ima za cilj osigurati SRB-u elemente koji mu omogućuju da donese sanacijski program i, kao što to ističe Komisija, ono ne proizvodi samo po sebi obvezujuće pravne učinke koji mogu utjecati na interese tužiteljâ. Obvezujuće pravne učinke proizvode samo sanacijski program i Odluka 2017/1246. Stoga tužitelji ne mogu tražiti naknadu štete na temelju osporavanja vrednovanja 2 koje je neovisno o osporavanju pobijanih odluka.

693 Kao treće, što se tiče upućivanja tužiteljâ na članak 20. stavak 12. Uredbe br. 806/2014, dovoljno je utvrditi da ta odredba u ovom slučaju nije relevantna.

694 Člankom 20. stavkom 12. Uredbe br. 806/2014 predviđa se:

„U slučaju da je procjena neto vrijednosti imovine subjekta iz članka 2. izvršena *ex post* konačnim vrednovanjem veća od procjene neto vrijednosti imovine tog subjekta izvršene privremenim vrednovanjem, Odbor može zatražiti od nacionalnog sanacijskog tijela da učini sljedeće:

(a) izvrši svoju ovlast kako bi se povećala vrijednost potraživanja vjerovnika ili vlasnika odgovarajućih instrumenata kapitala koja su otpisana u okviru *bail-in* instrumenta;

(b) uputi prijelaznu instituciju ili subjekt upravljanja imovinom da izvrši daljnju uplatu naknada u pogledu imovine, prava ili obveza instituciji u sanaciji ili, ovisno o slučaju, u pogledu vlasničkih instrumenta vlasnicima tih vlasničkih instrumenata.”

695 Dovoljno je utvrditi da u ovom slučaju SRB nije proveo konačno *ex post* vrednovanje na temelju te odredbe. U svakom slučaju, suprotno onomu što tvrde tužitelji, tom se odredbom ne predviđa mogućnost da im SRB ili Komisija dodijele naknadu štete.

696 Kao četvrto, upućivanje tužiteljâ na članak 20. stavak 16. Uredbe br. 806/2014 kao osnovu njihova prava na naknadu štete jednaku neto vrijednosti imovine društva Banco Popular na dan sanacije nije razumljivo jer se tom odredbom samo predviđa da SRB osigurava provedbu vrednovanja nakon sanacije kako bi se procijenilo bi li se s dioničarima i vjerovnicima bolje postupalo da je nad institucijom u sanaciji proveden redovni postupak u slučaju insolventnosti.

697 Osim toga, pod uvjetom da taj zahtjev za naknadu štete treba tumačiti na način da se njime nastoji utvrditi izvanugovorna odgovornost SRB-a ili Komisije na temelju članka 87. stavka 3. Uredbe br. 806/2014, dovoljno je utvrditi da se u tom zahtjevu ne predviđa nijedan od uvjeta potrebnih za utvrđivanje odgovornosti institucija u smislu članka 340. UFEU-a, koji se navode u sudskoj praksi iz točke 595. ove presude. Naime, tužitelji ne navode povredu koju su počinili SRB ili Komisija niti za koje im se postupanje prigovara.

698 S obzirom na prethodno navedeno, valja odbiti zahtjev za naknadu štete koji se temelji na osporavanju vrednovanja 2.

699 Prema tome, treći dio tužbenog zahtjeva tužiteljâ treba odbiti.

D. Zahtjevi za određivanje mjera upravljanja postupkom i mjera izvođenja dokazâ

700 Tužitelji su od Općeg suda tražili da odredi različite mjere upravljanja postupkom i izvođenja dokazâ.

701 Tužitelji su u tužbi tražili od Općeg suda da, s jedne strane, naloži SRB-u, Komisiji, ESB-u, Kraljevini Španjolskoj, Banci Španjolske i FROB-u da podnesu različite dokumente. S druge strane, tražili su od Općeg suda da naloži saslušanje više osoba kao svjedoka i izradu stručnih izvješća, na temelju članka 91. točaka (d) i (e) Poslovnika.

702 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 16. travnja 2019. tužitelji su podnijeli zahtjev za izmjenu zahtjeva za mjere izvođenja dokaza sadržanih u tužbi i replici. U tom su dopisu naveli da odustaju od zahtjeva za izradu stručnih izvješća i da zahtjev za saslušanje svjedokâ ograničavaju na saslušanje SRB-ove predsjednice.

703 Što se tiče zahtjeva za mjere upravljanja postupkom ili izvođenje dokaza koje podnese stranka u postupku, valja podsjetiti da samo Opći sud ocjenjuje moguću potrebu za dopunom podataka kojima raspolaže u predmetima o kojima odlučuje (vidjeti presudu od 26. siječnja 2017., Mamoli Robinetteria/Komisija, C-619/13 P, EU:C:2017:50, t. 117. i navedenu sudsku praksu i presudu od 12. studenoga 2020., Fleig/ESVD, C-446/19 P, neobjavljenu, EU:C:2020:918, t. 53.).

704 Iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da čak i ako se u zahtjevu za saslušanje svjedoka koji je postavljen u tužbi precizno navedu činjenice u vezi s kojima valja saslušati jednog ili više svjedoka i razlozi koji opravdavaju njihovo saslušanje, na Općem je sudu da ocijeni relevantnost tog zahtjeva s obzirom na predmet spora i potrebu saslušanja navedenih svjedoka (vidjeti presudu od 26. siječnja 2017., Mamoli Robinetteria/Komisija, C-619/13 P, EU:C:2017:50, t. 118. i navedenu sudsku praksu i od 22. listopada 2020., Silver Plastics i Johannes Reifenhäuser/Komisija, C-702/19 P, EU:C:2020:857, t. 29.).

705 Valja podsjetiti na to da je Opći sud svojim rješenjem o mjeri izvođenja dokazâ od 12. svibnja 2021., na temelju članka 91. točke (b), članka 92. stavka 3. i članka 103. Poslovnika, naložio SRB-u da podnese određene dokumente navedene u točki 98. ove presude. U rješenju od 9. lipnja 2021. Opći sud smatrao je da povjerljive verzije dokumenata koje je podnio SRB nisu relevantne za rješenje spora.

706 U ovom slučaju valja istaknuti da su elementi sadržani u spisu, kao i objašnjenja dana na raspravi, dostatni da Opći sud donese odluku s obzirom na to da može korisno odlučiti na temelju zahtjeva, tužbenih razloga i argumenata iznesenih tijekom postupka, kao i dokumenata koje su podnijele stranke.

707 Iz toga slijedi da zahtjeve tužiteljâ za određivanje mjera upravljanja postupkom i mjera izvođenja dokazâ treba odbiti a da pritom nije potrebno odlučiti o dopuštenosti nekih od tih zahtjeva.

708 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da tužbu treba odbiti u cijelosti.

V. Troškovi

709 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da tužitelji nisu uspjeli u postupku, valja im naložiti snošenje vlastitih troškova te troškova Komisije, SRB-a i društva Banco Santander, u skladu s njihovim zahtjevima.

710 Na temelju članka 138. stavka 1. Poslovnika države članice i institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove. Stoga će Kraljevina Španjolska snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (treće prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. **Tužba se odbija.**

2. **Društvu Eleveté Invest Group, SL i drugim tužiteljima čija su imena navedena u prilogu nalaže se snošenje vlastitih troškova kao i troškova Europske komisije, Jedinstvenog sanacijskog odbora (SRB) i društva Banco Santander, SA.**

3. **Kraljevina Španjolska snosit će vlastite troškove.**

Van der Woude Jaeger Kreuschitz

De Baere Steinfatt

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 1. lipnja 2022.

Potpisi

Sadržaj

I. Pravni okvir . . . 2

II. Okolnosti spora i činjenice koje su nastale nakon podnošenja tužbe . . . 6

A. Situacija društva Banco Popular prije donošenja sanacijskog programa . . . 6

B. Druge činjenice koje su nastale prije donošenja sanacijskog programa . . . 8

C. Sanacijski program za društvo Banco Popular od 7. lipnja 2017. . . . 11

D. Činjenice koje su nastale nakon donošenja odluke o sanaciji . . . 12

III. Postupak i zahtjevi stranaka . . . 13

IV. Pravo . . . 15

A. Zahtjev za poništenje pobijanih odluka . . . 15

1. Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 18. Uredbe br. 806/2014 . . . 17

a) Prvi dio, koji se temelji na povredi članka 18. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 806/2014 . . . 17

1) Prvi prigovor, koji se odnosi na nužnost likvidnosne pomoći . . . 21

2) Drugi prigovor, koji se odnosi na povredu obveza povjerljivosti . . . 23

3) Treći prigovor, koji se odnosi na povredu načela dobre uprave . . . 24

b) Drugi dio, koji se temelji na povredi članka 18. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 806/2014 . . . 25

c) Treći dio, koji se temelji na povredi članka 18. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 806/2014 . . . 32

2. Deseti tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 20. Uredbe br. 806/2014 . . . 35

a) Prvi dio, koji se temelji na povredi članka 20. stavka 11. Uredbe br. 806/2014 . . . 37

b) Drugi dio, koji se temelji na povredi članka 20. stavka 5. točaka (a) do (c) i (f) Uredbe br. 806/2014 . . . 38

c) Treći dio, koji se temelji na nedostatku Deloitteove neovisnosti . . . 40

d) Četvrti dio, koji se temelji na povredi članka 20. stavka 1. Uredbe br. 806/2014 zbog toga što vrednovanje 2 nije bilo „pravično, oprezno i realistično” . . . 43

1) Prvi prigovor, prema kojem se vrednovanje 2 temelji na pogrešnim kriterijima . 43

2) Drugi prigovor, prema kojem su vrednovanja 1 i 2 izrazito špekulativna . . . 45

3) Treći prigovor, prema kojem vrednovanje 2 nije „pravično, oprezno i realistično” 50

e) Peti dio, koji se temelji na povredi članka 20. stavaka 7. i 9. Uredbe br. 806/2014 . . 52

3. Treći tužbeni razlog, koji se temelji na povredi prava na saslušanje i prava na pristup spisu, propisanih člankom 41. stavkom 2. Povelje 54

a) Prvi dio, koji se temelji na povredi prava na saslušanje 54

b) Drugi dio, koji se temelji na povredi prava na pristup spisu 63

4. Četvrti tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja 67

B. Zahtjevi za naknadu štete 74

1. Prvi zahtjev za naknadu štete 74

2. Drugi zahtjev za naknadu štete 74

a) Navedena nezakonitost 76

1) Prvi prigovor, koji se odnosi na povredu obveza povjerljivosti 76

2) Drugi prigovor, koji se odnosi na pasivno ponašanje SRB-a i Komisije 82

b) Uzročna veza 82

C. Zahtjev za poništenje vrednovanja 2 i zahtjev za naknadu 86

D. Zahtjevi za određivanje mjera upravljanja postupkom i mjera izvođenja dokazâ 88

V. Troškovi 89